

Metodický pokyn pro zpracování daňových přiznání ve vybraných neziskových organizacích

Bc. Ondřej Kubík

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Ondřej Kubík
Osobní číslo:	M23012
Studijní program:	N0412A050011 Finance
Specializace:	Finanční kontrola
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Metodický pokyn pro zpracování daňových přiznání ve vybraných neziskových organizacích

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši týkající se problematiky daní neziskových organizací.

II. Praktická část

- Analyzujte daňové povinnosti, se kterými se mohou neziskové organizace v praxi potýkat.
- Vytvořte metodické pokyny pro zpracování vybraných daňových přiznání.
- Zhodnotte vytvořené metodické pokyny na konkrétních příkladech z neziskových organizací.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DOBROZEMSKÝ, Václav a STEJSKAL, Jan. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-799-7.
FISCHER, Ronald C. *State and Local Public Finance*. Milton, UK: Routledge, 2022. ISBN 780367467234.
MÁČE, Miroslav. *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-2002-4.
MORÁVEK, Zdeněk a PROKŮPKOVÁ, Danuše. *Příspěvkové organizace 2018-2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-086-1.
POWELL, Walter W. a BROMLEY, Patricia. *The Nonprofit Sector*. 3. vydání. Stanford University Press, 2020. ISBN 9781503611085.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **10. února 2025**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2025**

L.S.

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení diplomové práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na diplomové práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá problematikou daňových přiznání neziskových organizací v České republice. Cílem práce bylo vytvořit metodické pokyny pro zpracování daňových přiznání, které reflektují specifika neziskového sektoru.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se věnuje charakteristice neziskových organizací, jejich postavení ve veřejném sektoru, účetním specifikům, veřejným financím a základnímu pojmovému aparátu daňové analýzy. Praktická část obsahuje analýzu neziskového sektoru v České republice, rozhodovací stromy a metodické návody pro vyplnění daňových přiznání. Dále rozebírá specifické činnosti, jako je klíčování nákladů, rozlišování úzkého a širokého základu daně či výpočet vypořádacího koeficientu. Při zpracování byly využity účetní výkazy vybraných organizací a veřejně dostupné databáze.

Metodika byla ověřena prostřednictvím řízených rozhovorů s účetními a daňovými poradci. Výsledkem práce je praktický nástroj určený především pracovníkům neziskových organizací a odborníkům z praxe, který napomáhá ke snadnější orientaci v daňových povinnostech.

Klíčová slova: metodický pokyn, neziskové organizace, daňová analýza

ABSTRACT

This thesis deals with the tax returns of non-profit organizations in the Czech Republic. It aims to create methodological instructions for processing tax returns that reflect the specifics of the non-profit sector.

The thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part is devoted to the characteristics of non-profit organizations, their position in the public sector, accounting specifics, public finance, and the basic conceptual apparatus of tax analysis. The practical part contains an analysis of the non-profit sector in the Czech Republic, decision trees, and methodological instructions for processing tax returns. It also discusses specific activities such as cost keying, distinguishing between narrow and broad tax bases, and calculating the settlement factor. In the preparation process, the accounting statements of selected organizations and publicly available databases were used.

The methodology was verified through structured interviews with accountants and tax advisors. The result of the work is a practical tool designed primarily for employees of non-profit organizations and practitioners, which helps to facilitate orientation in tax obligations.

Keywords: methodological instruction, non-profit organisations, tax analysis

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí své diplomové práce, paní Ing. Milaně Otrusínové, Ph.D., za její cenné rady, připomínky a motivaci, které mi byly velkou oporou během celého procesu zpracování práce.

Dále děkuji organizacím, které mi umožnily nahlédnout do svých účetních výkazů a poskytly tak nezbytné podklady pro praktickou část práce.

Velké poděkování patří také mé rodině za trpělivost a podporu, kterou mi po celou dobu studia projevovali.

„Člověk mnoho vydrží, má-li cíl.“
Tomáš Garrigue Masaryk

OBSAH

ÚVOD.....	15
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	17
I TEORETICKÁ ČÁST.....	19
1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE.....	20
1.1 ROZBOR VYBRANÝCH FOREM NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	20
1.1.1 Spolek.....	20
1.1.2 Ústav	21
1.1.3 Obecně prospěšná společnost.....	21
1.1.4 Nadace, nadační fond	21
1.1.5 Příspěvková organizace.....	22
1.2 HLAVNÍ A VEDLEJŠÍ ČINNOST NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	22
1.3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ.....	23
1.3.1 Fundraising.....	23
1.3.2 Dary.....	23
1.3.3 Dotace	24
1.4 ÚČETNICTVÍ	25
1.4.1 Nestátní neziskové organizace	26
1.4.2 Příspěvkové organizace.....	27
2 VEŘEJNÉ FINANCE A NEZISKOVÝ SEKTOR.....	30
2.1 VEŘEJNÉ FINANCE	30
2.2 NEZISKOVÝ SEKTOR	32
3 REŠERŠE DAŇOVÉ PROBLEMATIKY NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	37
4 ZÁKLADNÍ POJMOVÝ APARÁT DAŇOVÉ ANALÝZY	40
4.1 ROZBOR VYBRANÝCH DANÍ Z POHLEDU NEZISKOVÉ ORGANIZACE.....	40
4.1.1 Daň z příjmů.....	41
4.1.2 Daň z nemovitých věcí.....	45
4.1.3 Daň z přidané hodnoty (DPH).....	49
4.1.4 Silniční daň.....	55
4.2 SHRUTÍ.....	56
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	57
5 ANALÝZA NEZISKOVÉHO SEKTORU V ČR.....	58
5.1 ANALÝZA POČTU NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ JEJICH PRÁVNÍ FORMY	58
5.1.1 Analýza počtu nestátních neziskových organizací.....	58
5.1.2 Analýza počtu státních neziskových organizací.....	60
5.1.3 Výběr organizací pro metodické pokyny	61

6	ANALÝZA SPECIFICKÝCH ČINNOSTÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	62
6.1	ZDANĚNÍ A SPECIFIKA ZÁKLADU DANĚ Z PŘÍJMŮ	62
6.2	KLÍČOVÁNÍ NÁKLADŮ	63
6.2.1	Příklad – určení rozvrhové základy a klíčování	64
6.2.2	Vzor komplexního klíčování	66
6.2.3	Případová studie ke klíčování.....	67
6.3	DRUHY ROZPOČTŮ A ZDROJE FINANCOVÁNÍ	69
6.4	KALKULACE V NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍCH.....	71
6.5	ZÁVĚR SPECIFICKÝCH ČINNOSTÍ	71
7	METODICKÉ NÁVODY	72
7.1	DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB.....	72
7.1.1	Rozhodovací strom.....	73
7.1.2	Organizace nepodávající daňové přiznání.....	74
7.1.3	Kategorie účetních jednotek	75
7.1.4	Metodický pokyn k vyplnění.....	76
7.2	DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	89
7.2.1	Rozhodovací strom – daň z nemovitých věcí.....	89
7.2.2	Metodický pokyn k vyplnění daňového přiznání	90
7.3	DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY (DPH)	100
7.3.1	Rozhodovací strom.....	101
7.3.2	Metodická návod k vyplnění daňového přiznání	103
7.3.3	Koeficienty DPH	112
7.3.4	Kontrolní hlášení	116
7.3.5	Žádost o zrušení registrace	123
7.4	SILNIČNÍ DAŇ	130
7.4.1	Rozhodovací strom.....	130
7.4.2	Metodický návod k silniční daní	131
7.4.3	Vozidla osvobozená od daně.....	134
7.5	LHŮTY PRO PODÁNÍ, SPLATNOST DANÍ A DAŇOVÁ KONTROLA	135
8	HODNOCENÍ METODICKÝCH NÁVODŮ	136
8.1	DAŇ Z PŘÍJMŮ.....	136
8.2	DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	136
8.3	DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	137
	ZÁVĚR.....	138
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	139
	SEZNAM OBRÁZKŮ	143
	SEZNAM TABULEK.....	146
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	147

SEZNAM PŘÍLOH.....	148
---------------------------	------------

ÚVOD

Téma diplomové práce „Metodický pokyn pro zpracování daňových přiznání ve vybraných neziskových organizacích“ bylo zvoleno s ohledem na skutečnost, že daňová problematika neziskových subjektů je v odborné literatuře zpracovávána převážně z teoretického hlediska, zatímco praktické návody a metodiky pro konkrétní postupy při podávání daňových přiznání často chybí. Zároveň se jedná o oblast, která je v praxi neziskových organizací považována za komplikovanou, zejména kvůli nutnosti správně rozlišovat mezi činnostmi, pro kterou byla organizace založena, a jejími podnikatelskými aktivitami.

Na základě řízených rozhovorů s účetními, řediteli neziskových organizací a daňovými poradci bylo zjištěno, že náklady na odborné zpracování daňového přiznání se výrazně liší v závislosti na velikosti organizace a rozsahu působnosti organizace. Ceny se pohybují v rozmezí 2 000 až 10 000 Kč, přičemž u větších subjektů mohou být i vyšší. Mnohé menší spolky však takové náklady nejsou schopny pokrýt, ačkoli jejich daňová situace bývá relativně jednoduchá. I přesto může pro ně sestavení daňového přiznání představovat výraznou administrativní zátěž. V této souvislosti vznikla potřeba vytvořit metodický návod, který by těmto organizacím usnadnil orientaci v jejich daňových povinnostech.

Neziskový sektor zahrnuje široké spektrum subjektů – od malých spolků s několika členy až po velké instituce, jako jsou školy či zdravotnická zařízení zaměstnávající desítky až stovky pracovníků. Správa a řízení těchto subjektů je mnohdy složitější, než se obecně předpokládá. Specifičnost daňového režimu neziskových organizací spočívá především v povinnosti oddělovat činnost, pro kterou byla organizace založena od případné podnikatelské činnosti, což s sebou přináší potřebu správného klíčování nákladů, výpočtu poměrových koeficientů pro DPH, a dalších administrativních kroků. Tyto aspekty daňového režimu nejsou běžné u podnikatelských subjektů, čímž se daňové povinnosti neziskových organizací stávají odborně specifickými a někdy i obtížně uchopitelnými.

Cílem této práce je proto poskytnout praktický metodický návod pro zpracování daňových přiznání neziskových organizací. Práce je zaměřena zejména na právnické osoby neziskového typu, jako jsou spolky, ústavy a příspěvkové organizace, působící v České republice. Výstupem je praktický nástroj, který může napomoci ke snížení administrativní náročnosti při plnění daňových povinností a zvýšit orientaci v relevantní daňové legislativě.

Z metodologického hlediska je práce založena na kombinaci deskriptivní a analytické metody, kvalitativního výzkumu formou řízených rozhovorů s odborníky z praxe a

případových studií. V teoretické části je proveden rozbor neziskových organizací, včetně jejich členění, právní formy, zakládání a způsobu fungování. Dále jsou rozebrány rozdíly v účetnictví mezi nestátními neziskovými organizacemi a státními neziskovými subjekty. Následně je rozebrána daňová legislativa vztahující se k neziskovým subjektům, jakož i problematika veřejných financí, včetně role neziskových organizací v jejich struktuře. Praktická část se zaměřuje na tvorbu metodických pokynů pro vyplnění daňového přiznání, včetně návrhu rozhodovacích stromů, klíčování nákladů a výpočtu koeficientů pro daň z přidané hodnoty. V závěru jsou tyto postupy ověřeny v praxi a vyhodnocena jejich použitelnost.

Diplomová práce je určena především pracovníkům neziskových organizací, kteří nemají hlubší odborné znalosti v oblasti daní, ale také daňovým poradcům, kteří se potřebují zorientovat v odlišnostech mezi zdaněním neziskového a podnikatelského sektoru. V neposlední řadě může být práce využita i jako výukový materiál v rámci vysokoškolského vzdělávání v oblasti veřejných financí, daní či neziskové sektoru.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je vytvoření metodiky pro vyplňování daňových přiznání v podmínkách neziskových organizací působících v České republice. Tato metodika má sloužit jako praktický nástroj usnadňující orientaci v oblasti daňových povinností a současně podporovat neziskové organizace při plnění jejich zákonných závazků.

K naplnění hlavního cíle byly stanoveny následující dílčí cíle:

- provést daňovou analýzu vybraných daňových povinností z pohledu neziskových organizací,
- vytvořit rozhodovací stromy vedoucí k určení povinnosti podávat daňové přiznání,
- analyzovat strukturu neziskového sektoru v České republice,
- navrhnout metodické návody pro vyplnění daňových přiznání prostřednictvím portálu MOJE daně,
- ověřit praktickou využitelnost navržené metodiky prostřednictvím řízených rozhovorů s odborníky z praxe.

Výstupy práce jsou určeny zejména pro pracovníky neziskových organizací bez hlubší specializace v oblasti daňového práva, kteří v praxi řeší povinnost podávat daňová přiznání, ale také pro daňové poradce, kteří si potřebují připomenout základní rozdíly mezi neziskovým sektorem a sektorem soukromým. Navržená metodika tak může sloužit nejen jako edukační pomůcka pro neziskové organizace, ale také jako praktický referenční nástroj pro odborníky z praxe.

K dosažení vytyčených cílů byly využity následující metody:

- deskriptivní a analytická metoda – pro rozbor aktuální situace v oblasti daňových povinností neziskových organizací,
- případové studie – k ilustraci specifických situací vyplývajících z aplikace daňových zákonů na konkrétních příkladech z praxe,
- kvalitativní analýza – pro zhodnocení přínosu navržených metodických návodů na základě řízených rozhovorů s daňovými poradci a odborníky z praxe,

- modelování – při tvorbě rozhodovacích stromů, které slouží k systematickému určení daňové povinnosti neziskových subjektů.

Analýza vychází z kombinace teoretických poznatků a praktických vstupů. Práce čerpá z veřejně dostupných zdrojů, jako jsou databáze Českého statistického úřadu, účetní doklady neziskových organizací, legislativní předpisy a portál MOJE daně. Tyto metody a zdroje byly voleny s ohledem na povahu zkoumaného tématu a se snahou o vytvoření přehledného a prakticky využitelného nástroje pro cílovou skupinu uživatelů.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE

„Neziskové organizace jsou organizace, které nebyly založeny či zřízeny za účelem podnikání. Jsou to organizace, o jejichž činnost je jiný zájem, ať už státu, společnosti či určité skupiny lidí. Tyto organizace působí v rámci neziskového sektoru, a to jak veřejného, tak i soukromého.“ (Dobrozemský a Stejskal, 2015, s. 21)

Dobrozemský a Stejskal (2015) ve své publikaci dále definují nestátní neziskové organizace jako organizace sloužící občanům k naplnění jejich práva sdružování se, uspokojování svých specifických potřeb, podílení se na výkonu demokracie a státní moci. Současně tyto NNO svou existencí ulevují státnímu rozpočtu. Přesto, že ke svému fungování potřebují dotace ze státního rozpočtu, tak jsou financovány i skrze členské příspěvky, dary nebo dotace mimo státní rozpočet. Tyto NNO pak zastávají funkce, které by bez jejich existence musel zastoupit stát, a to v plných nákladech na provoz.

1.1 Rozbor vybraných forem neziskových organizací

1.1.1 Spolek

Spolek je nestátní nezisková organizace, kterou právně upravuje NOZ. Podle Pelikánové (2024) je spolek právnická osoba založena za účelem sdružování členů se stejnými zájmy. Spolek může mít podobu soukromou, veřejnou případně kombinace obou. Soukromá forma spolku znamená, že jeho zakladatelé se chtějí věnovat pouze svým zájmům například spolek rybářů – budou se věnovat pouze rybaření bez dalších činností. Naopak veřejná forma spolku znamená, že spolek je založen s veřejným úmyslem například ochrana ohrožených druhů zvířat nebo pomoc ohrožené skupině obyvatel. Kombinací se pak rozumí spojení obou forem.

Pro založení spolku se použijí obecná ustanovení o právnických osobách. Spolek mohou založit minimálně tři osoby. Zákon nijak neupravuje skutečnosti, jestli se jedná o fyzické nebo právnické osoby. Z toho lze usoudit, že spolek mohou založit jak fyzické, tak právnické osoby, možná je i kombinace. Pro založení spolku lze použít dva postupy. Buď se zakladatelé shodnou na obsahu stanov spolku, jejichž minimální náležitosti vymezuje zákon. Nebo usnesením na ustavující schůzi tvořícího se spolku. Zákon dále upřesňuje pravidla, za kterých může být tímto způsobem spolek založen. Spolek vzniká zápisem do veřejného rejstříku. (Dobrozemský a Stejskal, 2015, s. 112)

1.1.2 Ústav

Ústav je další právní formou nestátní neziskové organizace. Tato forma byla zavedena až s NOZ. Jedná se o obdobu bývalé obecně prospěšné společnosti s pár odlišnostmi. Definici ústavu a pravidel pro založení se ve svých publikacích věnují i Pelikánová (2024) a Dobrozemský a Stejskal (2015). Ústav definují jako organizaci založenou za účelem poskytování služeb na nediskriminačním principu. To znamená, že ústav musí své služby poskytovat všem stejně. Nelze jednu skupinu osob, například zaměstnance, finančně zvýhodnit oproti ostatním. Další významnou odlišností oproti spolku je fakt, že ústav nemá členy. Osobní složku ústavu tvoří zaměstnanci. Právní forma ústav je nejvíce vhodná pro klasickou sociální službu, která chce pouze poskytovat služby různým skupinám osob bez jakéhokoliv zvýhodňování.

Založit ústav lze také dvěma způsoby. Buď to zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti. Ústav může mít více zakladatelů. Zákon nijak neurčuje, jestli se musí jednat o fyzické nebo právnické osoby. Zakladatelem může být i stát. Stejně jako ostatní právnické osoby i ústav vzniká zápisem do veřejného rejstříku. (Dobrozemský a Stejskal, 2015, s. 180-181)

1.1.3 Obecně prospěšná společnost

Rozboru obecně prospěšné společnosti není potřeba věnovat tolik pozornosti. Od 1.1.2014, kdy nabyla účinnosti novela zákon č. 89/2012 Sb. již nelze obecně prospěšné společnosti zakládat. Místo nich lze zakládat ústavy. (Brabec, 2019)

1.1.4 Nadace, nadační fond

Pelikánová (2024) se ve své publikaci věnuje i rozboru nadací. Definuje nadace jako nestátní neziskové organizace založené za účelem sdružení majetku. Jejich účel může být obecně prospěšný nebo dobročinný. Nadace nemají na rozdíl od spolku osobní složku. Pravidla pro provoz nadace jsou poměrně přísná a striktní. Nadace nesmí podporovat politické strany a hnutí, nesmí podporovat své zaměstnance a jejich rodinné příslušníky a nesmí být založeny výhradně za účelem zisku. NOZ jim umožnil provozovat vedlejší činnost za účelem podpory hlavní činnosti.

Nadaci lze také založit dvěma způsoby. Jedním ze způsobu je nadační listina bez ohledu na počet zakladatelů. Druhým způsobem je pořízení pro případ smrti. U nadace je nutný minimální vklad, který činí 500 000 Kč. Další podmínkou založení je, že název nadace musí

obsahovat slovo „nadace“. (Pelikánová, 2024, s. 37) a (Dobrozemský a Stejskal, 2015, s. 202)

Pelikánová (2024) dále upozorňuje na rozdíly mezi nadací a nadačním fondem. Nadační fondy představují formu účelového sdružení majetku a mají vlastní právní úpravu v NOZ. Na rozdíl od nadace, nadační fond nemá určenou minimální hodnotu vkladu ani nadační kapitál, a navíc se u něj nepočítá s dlouhodobou existencí. Je obvyklé, že nadační fond se zakládá za jediným účelem a po jeho dosažení zaniká. Ze zákona je možná transformace nadačního fondu na nadaci, pokud to umožňuje zakladatelská listina.

1.1.5 Příspěvková organizace

Příspěvková organizace je státní neziskovou organizací patřící do skupiny tzv. vybraných účetních jednotek. Na rozdíl od nestátních neziskových organizací, založit státní neziskovou organizaci, nemůže kdokoliv. Příspěvkovou organizaci zakládá zastupitelstvo obce, které schvaluje a vydává její zakládací listiny včetně veškerých dodatků. Příspěvkové organizace se při zřízení řídí zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obec, která příspěvkovou organizaci zakládá musí vymezit majetek obce, který předá k užívání příspěvkové organizaci a současně musí posoudit výši provozního příspěvku ze svého rozpočtu. Na základě tohoto příspěvku budou placeni předpokládání zaměstnanci příspěvkové organizace. (Býma, 2020)

Příspěvková organizace se zřizuje za účelem výkonu takové činnosti, která má obvykle neziskový charakter a rozsah, složitost a struktura této činnosti vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Typickým příkladem může oblast školství. (Býma, 2020)

1.2 Hlavní a vedlejší činnost neziskových organizací

Všechny neziskové organizace musejí rozlišovat svou hlavní a vedlejší činnost. Této problematice se ve své publikaci věnují i Dobrozemský a Stejskal (2015). Podle nich je hlavní činností každá aktivita, kterou organizace vykonává za účelem dosažení cíle, pro který byla založena. Hlavní činnost musí mít organizace vymezenou v zakladatelském právním jednání.

Vedlejší činnost též nazývaná jako ekonomická, hospodářská nebo doplňková má za úkol vytvořit zisk. Jedná se o jeden ze způsobů financování neziskových organizací. Stát nemá dostatečné množství prostředků, aby dokázal zafinancovat všechny neziskové organizace, a tak jim umožnil zajistit si zisky samostatně. Podmínkou ale zůstává, že vedlejší

činnost musí sloužit jako podpora hlavní činnosti a nesmí hlavní činnost ohrožovat. Vedlejší činnost je nutné oznámit rejstříkovému soudu na příslušném formuláři. Lze konstatovat, že při založení neziskové organizace musí zakladatel oznámit jak činnost hlavní, tak všechny činnosti vedlejší. Důležité je ovšem zdůraznit, že k provozování vedlejší činnosti musí mít nezisková organizace živnostenské oprávnění.

1.3 Zdroje financování

Pro neziskové organizace je typické vícezdrojové financování. To je další znak, který je odlišuje od podnikatelských subjektů. Zdroje příjmů musejí neziskové organizace rozlišit podle toho, jestli se jedná o zdroj z hlavní činnosti nebo z vedlejší činnosti. Zdroje z hlavní činnosti bývají příjmy obvykle ve formě členských příspěvků nebo příspěvků ze státního rozpočtu případně výnos z nadační jistiny. Zdroj z vedlejší činnosti má obvykle formu výnosů (příjmů) z pronájmu prostor nebo ze vstupného na sportovní akci. Velmi důležité je zde vedení účetnictví. Hlavní a vedlejší činnost musejí být vedeny odděleně, tak aby nejpozději ke dni účetní závěrky bylo jasné, které příjmy jsou od daně osvobozeny, které nejsou předmětem daně a které naopak předmětem daně jsou. Ovšem kromě příjmů z hlavní a vedlejší činnosti mají neziskové organizace ještě další typy příjmů. (Jošt, 2024, s. 18-19)

1.3.1 Fundraising

Tyto další typy příjmů se dají označit souhrnným názvem fundraising. Podle Pelikánové (2024) si většina lidí význam tohoto slova překládá jako shánění finančních prostředků nebo vícezdrojové financování. A v podstatě mají pravdu. Ale fundraising není pouze o shánění finančních prostředků. Podle Pelikánové (2024) základem dobrého a dlouhodobého fundraising jsou kvalitní vztahy s okolím. Dlouhodobý fundraising lze budovat pouze tehdy, pokud osoby v podobě dárců mají pocit, že jsou součástí projektu nebo součástí organizace a mají dobrý pocit z toho, že pomáhají komunitě. Fundraising není pouze o finanční podpoře. O fundraisingu lze hovořit i tehdy, kdy externí subjekty přinášejí do neziskové organizace znalosti, zkušenosti, know-how atd.

1.3.2 Dary

Dary v neziskových organizacích důkladně rozebírá pan doktor Jošt (2024). Dary charakterizuje jako důležitý zdroj financování neziskových organizací. Darovat lze vždy pouze základě darovací smlouvy a dar může být s příkazem či bez příkazu. Dar s příkazem znamená, že darující dává příkaz, jak má být dar použit. Dar bez příkazu naopak znamená,

že organizace s ním může naložit dle svého uvážení. Dary se dále dělí na peněžní a nepeněžní.

Jošt (2024) dále upozorňuje na specifika darování. Podle něj některé organizace musejí s dary nakládat velmi obezřetně. Například pro politické strany a hnutí existuje celá řada omezení týkající se darů. Za rok mohou od jediného dárce přijmout maximálně 300 000 Kč za rok. Členské příspěvky se u politické strany nebo hnutí počítají jako dar a u jediné osoby může činit maximálně 50 000 Kč za rok. A k tomu mají politické strany a hnutí nutnost uvádět identifikační údaje svých dárců ve své výroční finanční zprávě.

Kromě abnormalit politických stran a hnutí se Jošt (2024) spíše věnuje klasickým neziskovým organizacím. Ve svém článku dále rozebírá účelnost poskytnutí peněžních darů a jejich vyúčtování. Peněžní dary mohou být podle něj obecně poskytnuty na krytí provozní nákladů nebo na pořízení dlouhodobého majetku a technického zhodnocení případně jako dary kapitálového dovybavení. Dary kapitálového dovybavení jsou obvykle zaúčtovány do jmění organizace a nebývají spotřebovány pro konkrétní případy.

Dalšími dary, se kterými se běžně v neziskových organizacích setkáváme, jsou nepeněžní dary. Jošt (2024) upozorňuje na skutečnost, kdy se v praxi lze setkat i se situací, že účetní neziskové organizace o darovaném majetku vůbec neúčtuje s odůvodněním, že se jedná o darovaný majetek, a tudíž je jeho hodnota nulová. Toto podle Jošta samozřejmě není pravda. Zákon o účetnictví vyžaduje v těchto případech použití reprodukční pořizovací ceny. To je cena, za kterou by organizace majetek nebo službu získala za běžných obchodních podmínek. Neúčtování o nepeněžních darech zkresluje účetní výkazy a účetnictví je tím pádem vedeno nesprávně.

Mezi nepeněžní dary můžeme zařadit dary v podobě zásob a služeb, dary v podobě dlouhodobého majetku určeného k výkonu hlavní činnosti, dary v podobě dlouhodobého majetku neurčeného k výkonu hlavní činnosti a ostatní přijaté nepeněžní dary. Důležité je tyto dary rozlišovat z důvodu správného zaúčtování. (Jošt, 2024, s. 25-27)

1.3.3 Dotace

Fungování neziskové organizace bývá často závislé na dotacích z veřejných rozpočtů. Dotace mohou být dvojího druhu. Organizace může obdržet dotaci na krytí provozních nákladů nebo dotaci na pořízení dlouhodobého majetku a technického zhodnocení. Dotace ke krytí provozních nákladů se nazývají jako dotace provozní. Dotace na pořízení

dlouhodobého majetku se nazývají jako dotace investiční. Jejich rozlišování je důležité pro správné zaúčtování. (Jošt, 2024, s. 28-32)

Existuje více dotačních možností. Jednou z dotačních možností jsou dotační tituly obcí. Každá obec, městys či město disponuje určitým rozpočtem, který může být využit na podporu těchto organizací. Tyto dotační tituly se obvykle zveřejňují na webových stránkách obce. Kromě informací o vyhlášení dotací bývají na webových stránkách uvedeny i podmínky jejich čerpání. Pro získání dotace je nutné vyplnit žádost a přiložit všechny požadované dokumenty. O přidělení dotace rozhoduje hodnotící komise. (Mládková, 2025)

Mládková (2025) dále uvádí, že kromě obcí je možné žádat o dotace také na krajské úrovni, na Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu školství a tělovýchovy, nebo využít evropských dotačních programů. U rozsáhlejších projektů doporučuje obrátit se na projektového manažera nebo na specializované organizace. Je důležité, aby byly žádosti správně vyplněné a podané, jinak by to mohlo významně ohrozit finanční stabilitu neziskové organizace.

Mládková (2025) také upozorňuje, že nové dotační programy se obvykle vyhláší na začátku roku. Pokud některý z nich organizace využije, musí do 15. ledna následujícího roku podat vyúčtování dotace. To musí obsahovat veškeré informace, které organizace uvedla v žádosti - kdo jsme, jaké jsou naše aktivity, stanovy spolku, potvrzení o vedení bankovního účtu, podrobnosti o akci, harmonogram a předběžný rozpočet, včetně požadované spoluúčasti. Během roku je důležité uchovávat všechny doklady spojené s projektem, označit je číslem projektu podle smlouvy a určit, zda byly financovány z vlastních nebo cizích zdrojů. Na závěr organizace připraví zprávu, která podrobně zhodnotí realizaci projektu. Komise poskytovatele následně posoudí, zda je vše v pořádku. Pokud se zjistí nějaké nesrovnalosti, dostane organizace lhůtu na jejich opravu. Například pokud organizaci chybí nějaký doklad, musí doklad doložit nebo vrátit odpovídající částku.

1.4 Účetnictví

Tato diplomová práce se primárně zaměřuje na daně v neziskových organizacích. Ale aby organizace mohla správně vyplnit daňové přiznání, musí mít nejprve v pořádku účetnictví. Především v kapitole metodického návodu k dani z příjmů a k DPH je na tuto skutečnost kladen důraz. Proto považuji za správné uvést zde kapitolu, která se bude alespoň v základní míře věnovat účetnictví neziskových organizací. V kapitole nebude popsáno účtování

jednotlivých účetních případů, ale budou zde zmíněny základní právní předpisy a upozornění na specifika.

Podle Morávka (2018) je základem správně určit, jestli je organizace vybranou účetní jednotkou nebo nestátní neziskovou organizací. Vybrané účetní jednotky jsou vymezeny v § 1 odstavec 2. zákona o účetnictví. Patří sem organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územně samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny. Ostatní organizace jako například spolky, honební sdružení, nadace atd. jsou nestátní neziskové organizace.

Bez ohledu na to, do které skupiny organizace spadá, musí účetnictví všech účetních jednotek splňovat základní požadavky. *„Účetnictví je systém založený na přesně stanovených a obecně uznávaných zásadách umožňující podávat věrný obraz skutečnosti a zajišťovat, aby veškeré informace byly průkazné, správné a úplné.“* (Máče, 2018, s. 39)

Máče (2018) dále ve své publikaci rozebírá základní principy účetnictví. Mezi ně patří bilanční princip, který zajišťuje, že aktiva a pasiva se budou vždy rovnat. Další principem je princip podvojnosti. Každá účetní operace má dvojí dopad na rozvahu. Pokud se změní položka aktiv, tak je nutné tuto změnu kompenzovat buď to změnou jiného aktiva nebo změnou pasiv. Tento princip zastává dvojí pohled na majetek. Majetek sleduje jako aktivum a současně k tomu sleduje jeho zdroj financování. Správným použitím tohoto principu docílíme i funkčnosti bilančního principu. Třetím z hlavních principů účetnictví je aktuální princip. Tento princip nařizuje účetní jednotce, aby účtovala náklady a výnosy do období se kterým věcně a časově souvisí. Toto jsou základní principy, které by měl mít účetní vždy na paměti před tím, než něco zaúčtuje.

1.4.1 Nestátní neziskové organizace

Nestátní neziskové organizace jako jsou například spolky, ústavy, nadace atd. účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb. Kromě této vyhlášky musejí organizace samozřejmě dodržovat také zákon o účetnictví a České účetní standardy 401 – 414. Další nedílnou součástí jejich účetnictví jsou vnitřní předpisy, ve kterých si organizace stanoví pravidla pro povinnosti, odpovědnost, podpisové záznamy nebo identifikační záznamy. Další vnitřní předpisy stanovují povinnost sestavit účtový rozvrh a číselníky pro označování dokladů, metodiku pro oceňování, odpisové plány, zásady evidence majetku, pravidla pro inventarizaci a vnitřní kontrolní systém. Tyto vnitřní předpisy lze ještě rozšířit o předpisy upravující čerpání fondů nebo dotací. (Dobrozemský a Stejskal, 2015, s. 240-241)

Nestátní neziskové organizace mohou vést účetnictví ve dvou variantách, buď jednoduché účetnictví podle vyhlášky 325/2015 Sb. nebo účetnictví podle prováděcí vyhlášky č. 504/2002 Sb. Obě formy účetnictví musejí dodržovat zákon o účetnictví. Rozhodnutí o tom, jaké účetnictví organizace povede, není na ní. Jednoduché účetnictví mohou vést spolky, pobočné spolky, odborové organizace, náboženská společenství a honební společenstva jejichž celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3 000 000 Kč. K vedení jednoduchého účetnictví jsou povinné pouze tři účetní knihy. Těmi jsou peněžní deník, kniha pohledávek a závazků a pomocné knihy o ostatních složkách majetku. Ostatní organizace musejí vést účetnictví v plném rozsahu podle zákona o účetnictví a prováděcí vyhlášky č. 504/2002 Sb. (Mládková, 2025)

Pelikánová (2024) upozorňuje na rozdíl zdaňování podle vedení účetnictví. Zatímco účetní jednotky vedoucí účetnictví v plném rozsahu zdaňují rozdíl mezi zdanitelnými výnosy a daňově uznatelnými náklady, účetní jednotky vedoucí jednoduché účetnictví zdaňují rozdíl mezi zdanitelnými příjmy a daňově uznatelnými výdaji.

1.4.2 Příspěvkové organizace

Účetnictví příspěvkových organizací a ostatních vybraných účetních jednotek se řídí zákonem o účetnictví, vyhláškou 410/2009 Sb., českými účetními standardy (701 – 710) a vyhláškami 270/2010 Sb. a 220/2013 Sb. (Morávek, 2018, s. 147)

Morávek (2018) upozorňuje, že účetnictví POe je speciální svým specifickým způsobem financování a nutností reportovat účetní informace o sobě státu do CSÚIS (Centrální systém účetních informací státu). Pro tyto účely je nutné mít správně nastaveny vnitropodnikové směrnice upravující analytické členění účtů.

Podle Morávka (2018) povinně reportovat do CSÚIS musejí své účetní informace OSS (organizační složky státu), ÚSC (územně samosprávné celky), dobrovolné svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti, POe a zdravotní pojišťovny. Význam pro zavedení CSÚIS je jasný. Stát potřebuje informace pro sestavování dlouhodobých rozpočtů, potřebuje informace k sestavení konsolidované účetní závěrky za stát, potřebuje informace pro operativní financování a je to také možnost odstranění duplicit v předávání dat. Dříve se stávalo, že tutéž budovu si vykazovala v účetních výkazech jak škola/knihovna/hasiči, tak i obec a někdy i kraj. Těmito duplicitám toto informování zabraňuje.

Další specifikum týkající se účetnictví POe je zákon o rozpočtové odpovědnosti. Tento zákon se primárně vztahuje na státní sektor – stát, ÚSC, PO, veřejné vysoké školy apod.

Tento zákon nařizuje POe hlídat pravidlo dluhové brzdy a sestavovat rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu. Tyto pak schvaluje rada obce. Tam, kde se rada nevolí, schvaluje návrh sám starosta obce. Při sestavování rozpočtu musejí POe sestavit i plán výnosů a nákladů. Rozpočtový rok POe je vždy shodný s kalendářním rokem. (Morávek, 2018, s. 202-204)

Porušení rozpočtové kázně je další specifikum, se kterým se primárně setkáme u stáních neziskových organizací jako například příspěvkové organizace. Rozpočtová kázeň se řídí zákony č. 218/2000 Sb. a 250/2000 Sb. občas také nazývána jako malá a velká rozpočtová pravidla. Porušení rozpočtové kázně je vymezeno v zákoně č. 250/2000 Sb. jako každé neoprávněné použití zadržení peněžních prostředků poskytnutých jako dotace nebo návratná finanční výpomoc z územních rozpočtů. (Maderová Voltnerová, 2021)

Maderová Voltnerová (2021) dále upozorňuje, že porušitel rozpočtové kázně musí provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož mu byly peněžní prostředky poskytnuty. Odvod se nenařídí, jestliže celková částka porušení rozpočtové kázně nepřesáhne 1 000 Kč. Maximální částka odvodu je rovna výši poskytnutých peněžních prostředků ke dni porušení rozpočtové kázně.

Maderová Voltnerová (2021) zdůrazňuje, že s odvodem při porušení rozpočtové kázně bývá často spojeno i penále. Penále se počítá ode dne porušení rozpočtové kázně do dne připsání peněz na účet poskytovatele. Penále činí 0,4 promile z částky odvodu za každý den prodlení.

Pro správné určení dne porušení rozpočtové kázně je klíčový typ dotace. Za den porušení rozpočtové kázně je v případě dotace vyplacené ex-ante považován den, kdy byly poskytnuté peněžní prostředky využity v rozporu s podmínkami stanovenými pro danou dotaci. Naopak, v případě dotace vyplacené ex-post se za první dne porušení rozpočtové kázně považuje den, kdy příjemce obdržel peněžní prostředky na svůj účet. (Maderová Voltnerová, 2021)

V případě, že je příjemci dotace nařízen odvod z důvodu porušení rozpočtové kázně, je z hlediska finančního rizika vhodné provést tento odvod neprodleně, a to i tehdy, pokud příjemce s rozhodnutím nesouhlasí. Důvodem je skutečnost, že penále, které se k neoprávněně použitým nebo zadrženým prostředkům připočítává, se přestává počítat ke dni připsání částky na účet poskytovatele dotace. V opačném případě, tedy pokud příjemce odvod neuhradí a rozhodnutí napadne, penále se nadále zvyšuje až do okamžiku skutečné

úhrady. V případě neúspěchu v řízení o opravném prostředku pak může být výsledná povinnost k úhradě významně vyšší než původně požadovaná částka.

2 VEŘEJNÉ FINANCE A NEZSIKOVÝ SEKTOR

Především na Západě má řízení veřejných financí a financování veřejného i neziskového sektoru delší tradici než v České republice. V USA sahá problematika neziskového sektoru a veřejných financí až do období před Velkou hospodářskou krizí. V České republice existovaly neziskové organizace již v období první republiky, například spolek Sokol. Nástupem komunistického režimu v roce 1948 však přešel neziskový sektor pod státní řízení. Po roce 1989 došlo k jeho obnově, avšak dlouholeté omezení rozvoje a výzkumu v oblasti neziskového sektoru i veřejných financí procesu zkoumání neprospělo. Z tohoto důvodu je tato kapitola zpracována především na základě zahraniční literatury.

2.1 Veřejné finance

Veřejné finance podle Ihoriho (2017) zastávají čtyři funkce veřejného sektoru. Těmi funkcemi jsou alokace zdrojů, redistribuce, stabilizace a dynamická optimalizace. První dvě funkce zastávají mikroekonomické aspekty veřejných financí a další dvě funkce zastávají makroekonomické aspekty veřejných financí. Takže by se mohlo zdát, že veřejné finance jsou vyvážené a není potřeba je dále studovat. To by byl ovšem omyl. Do již zmíněných čtyř funkcí občas zasahuje stát. A stát se nechová vždy efektivně a podle makro a mikroekonomických pravidel. Stejně jako může selhat trh, tak může selhat i stát. Toto selhání státu může být zapříčiněno několika důvody. Jedním z nich je byrokracie, dalším důvodem obvykle bývá přednost vlastního prospěchu před všeobecným prospěchem.

Otázkou, jaké funkce by měl zastávat stát a jaké jsou vhodné pro samosprávy se zabýval už ekonom Richard Musgrave. Ten vymezil tři základní funkce ekonomiky, které by měl zastávat stát. Jsou to udržení ekonomické stability, úprava rozdělování zdrojů a dosažení efektivního rozdělení veřejných zdrojů. (Fischer, 2023, s. 18)

Aby stát i jeho samosprávy mohli poskytovat služby svým občanům, je nutné, aby získali finanční prostředky. Příjmovou část veřejných rozpočtů tvoří výnosy téměř ze všech daní, státní produkce nebo prodej zboží a služeb. Nutno však konstatovat, že prodej zboží a služeb může být často nahrazen výnosem z daní z prodeje těchto zboží a služeb například elektřina, tabák, hazard. Dalším zdrojem příjmů mohou být pokuty a penále, půjčky nebo mezinárodní granty. (Fischer, 2023, s. 240)

Fischer (2023) ve své publikaci upozorňuje na náklady spojené s výběrem daní. Zdůrazňuje, že získání příjmů v podobě daní není zdarma. Tento příjem v sobě nese náklady

státu (administrativní a správní náklady) a mnohdy i náklady poplatníka (náklady na daňové poradce, ušlý zisk). Je nutné zajistit, aby ztráty z vybraných daní byly co nejnižší. Tuto myšlenku zastával již Adam Smith. Snížit ztráty z výběru daní lze pomocí jasných daňových zákonů, které bude jednoduché dodržovat. Občan musí jasně vědět kdy bude daň platit a musí vědět přesně z čeho bude daň platit, tak aby se na to mohl finančně zajistit. Pokud to občan bude vědět, tak daň bez problému zaplatí. Stát daně vybere v poměrně krátkém období a nebude muset vynakládat finanční prostředky na jejich vymáhání. Fischer ve své publikaci upozorňuje i na fakt, že skutečnost bývá často přesně opačná. Daňové zákony jsou složité, nejasné a poplatníci nemají přehled o tom, kdy mají jako daň platit a z čeho se platí.

Důležitou činností u veřejných financí je měření jejich výkonnosti. Existuje několik přístupů k měření výkonnosti veřejných financí, avšak v realitě se používají především dva osvědčené přístupy. Standardní přístup se zaměřuje na měření výkonnosti podle vytvořeného schodku nebo přebytku. Tento nejjednodušší přístup měření výkonnosti v praxi setrval velmi dlouho právě díky jeho jednoduchosti a minimální administrativním nákladům, avšak v dnešní době přestává stačit. Některé státy již začaly používat metody měření výkonnosti podle IPSAS. IPSAS jsou mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor. Jejich cílem je zkvalitnit vykazované účetní informace ve veřejném sektoru. Jednou ze snah je zlepšení měření výkonnosti zavedením oceňování na reálnou hodnotu. (Caruana, 2023, s. 110)

Ouda (2024) zdůrazňuje nutnost dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. Kvůli nedávné ekonomické krizi prohloubené pandemií Covid-19 a poté válkou na Ukrajině je čím dál větší důraz kladen na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Akademici a odborníci z praxe se touto problematikou začínají zabývat z důvodu, že v současné době neexistuje mnoho studií, které důležitost dlouhodobé udržitelnosti potvrzují či vyvrací. Akademici a odborníci z praxe se shodují na tvrzení, že neustálý nárůst veřejného dluhu a schodku státního rozpočtu představuje významné ohrožení služeb poskytovaných státem i financování neziskového sektoru.

Ouda (2024) si ve své publikaci pokládá otázku, jak definovat dlouhodobou udržitelnost, aby mohl být sestaven koncepční rámec pro její měření a kontrolování. Akademici přišli s návrhem definovat dlouhodobou finanční udržitelnost jako schopnost a ochotu vlády udržet nebo zvýšit sociální blahobyt prostřednictvím poskytování veřejných služeb, plnit své současné a budoucí závazky v době jejich splatnosti, odolávat šokům a řídit očekávaná finanční rizika, aniž by se finanční závazky přenášely do budoucích období, která nevedou k odpovídajícím přínosům, a udržovat svou současnou a budoucí produkční

kapacitu, která zachovává schopnost současných a budoucích generací uspokojovat jejich potřeby.

S ohledem na novou, rozšířenou definici, která zahrnuje mnohostrannou povahu dlouhodobé finanční udržitelnosti, je zřejmé, že vládám by měly být poskytnuty účetní informace, které umožní posoudit různé aspekty související s vykazováním a měřením dlouhodobé finanční udržitelnosti ve veřejném sektoru. Tyto dimenze zahrnují:

- Fiskální kapacita: jedná se o schopnost a ochotu vlády průběžně plnit své finanční závazky
- Kapacita služeb: je schopnost a ochota vlády průběžně plnit své závazky v oblasti poskytování služeb
- Finanční odolnost: odolnost vůči vnitřním nebo vnějším šokům a řízení finančních rizik
- Mezigenerační spravedlnost: udržitelný subjekt může řídit veřejné finance již nyní tím, že zajistí, aby budoucí generace daňových poplatníků nebyly ohroženy službami poskytovanými současným generacím
- Zachování současné a budoucí produkční kapacity: měl by vhodným způsobem zachovat svou současnou i budoucí produkční kapacitu, aby uspokojil potřeby současných i budoucích generací. (Ouda, 2024)

I přes snahu akademiků a odborníků z praxe není stále žádný univerzální koncept měření dlouhodobé finanční udržitelnosti veřejných financí používán. Problémy, proč tomu tak je, jsou různé. V některých zemích jsou to politické důvody jinde ekonomické a sociální. V akademické sféře jsou již tyto koncepty vytvořeny a čekají pouze na své použití v praxi. To se ale zatím neděje. Proto je jasné, že i v dalších letech bude dlouhodobá finanční udržitelnost problémem, kterým bude nutné se zabývat. Je nutné si uvědomit, že fungování veřejných financí, tak jak jsme zvyklí, není samozřejmostí. Pro další generace bude tento problém aktuálnější než kdy dřív. (Ouda, 2024)

2.2 Neziskový sektor

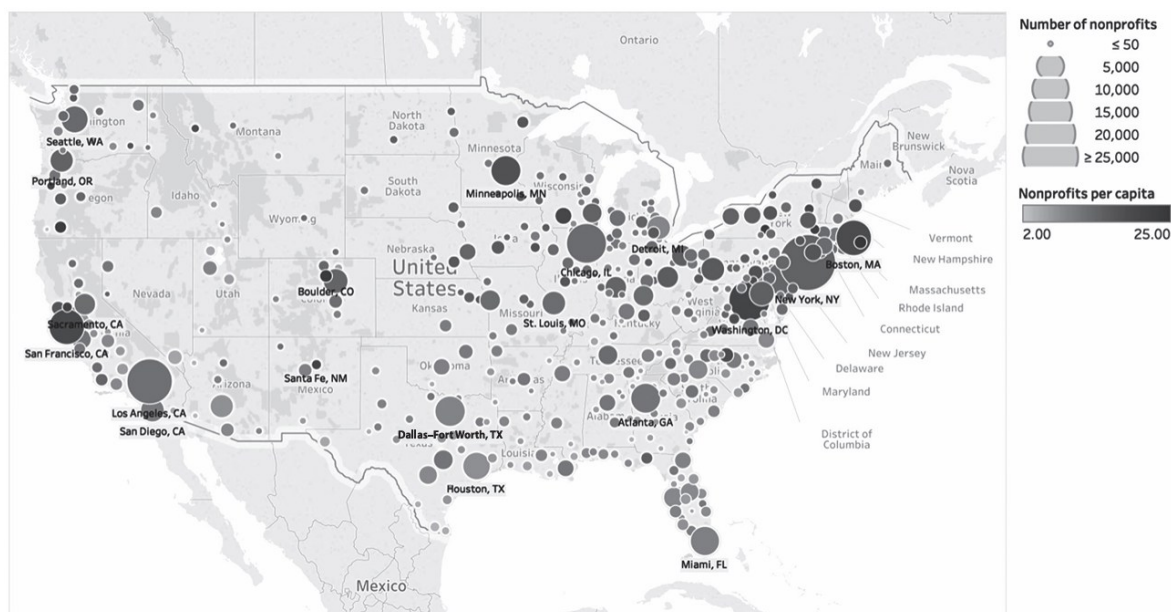
Powell (2020) definuje neziskový sektor jako sektor, kde fungují organizace, které ve své činnosti nemusejí vytvářet zisk pro své stakeholdery. Dále zmiňuje, že zájem manažerů těchto organizací není v tvorbě zisku, ale ve splnění účelu. Neziskové organizace jsou ovšem

zodpovědné nejen za splnění svého účelu, ale také za své klienty, zaměstnance, dobrovolníky a dárce. Neziskové organizace bývají v zahraniční literatuře často označovány jako veřejné společnosti nebo občanské instituce právě z důvodu zodpovědnosti za celou řadu osob podílejících se na chodu těchto organizací.

Správu neziskového sektoru nebo neziskových organizací mají obvykle na starosti města. Města jsou místem hlubokého propojení individuálních a kolektivních potřeb. Toto propojení s sebou nese negativní i pozitivní účinky. Powell ve své publikaci upozorňuje, že města ve dvacátém prvním století jsou místem ekonomické nerovnosti, rasové segregace, globální migrace, urbanizace a hrozbou klimatických změn. Na druhou stranu města přinášejí svým občanům prostor pro inovace, kreativitu, bydlení, práci, studium a odpočinek. Díky tomuto propojení vzniká právě ve městech spousta neziskových organizací jako jsou muzea, univerzity, nemocnice, sociální služby, útulky pro bezdomovce a mnohé další. Tyto neziskové organizace pak slouží jako zprostředkovatel kontaktu mezi občany a místní vládou, jako místo vzájemného kontaktu komunity, vzdělávání a pomoci pro všechny občany. Převážně ve městech s velkými sociálními rozdíly má neziskový sektor za úkol chránit slabší sociální skupiny. Poskytuje jim přístřeší, sociální a právní pomoc, ale i základní ošetření, vzdělání a mnohdy jim nabízí i zaměstnání. (Powell, 2020, s. 271)

Ve Spojených státech amerických má více než 80 % neziskových organizací své místo působení ve městech s více než 25 tisíci obyvateli. Je to z toho důvodu, že většina organizací se snaží řešit problémy své komunity. V průzkumu v San Francisco Bay Area se zjistilo, že více než 3/4 neziskových organizací poskytují své služby ve svém městě nebo okresu, kde je sídlí. Celonárodních nebo mezinárodních neziskových organizací je tedy podle tohoto výzkumu pouze 1/4. (Powell, 2020, s. 271-274)

Na obrázku níže je graficky zpracována oblast působení neziskových organizací v USA. Největší zastoupení těchto organizací je v metropolích jako New York City, Boston, Washington DC, Los Angeles, San Francisco a Miami. Tento výzkum potvrzuje tvrzení Waltera W. Powella, že neziskové organizace nejčastěji působí ve velkoměstech a metropolích.

Obrázek 1: Počet neziskových organizací ve městech USA

(zdroj: Powell, 2020, s. 274)

Powell (2020) se ve své publikaci zabývá i tématem, jakým způsobem neziskové organizace fungují v jednotlivých městech. Dospěl k názoru, že způsob fungování není stejný. Fungování, způsob poskytování služeb i rozmanitost a typ služeb se odvíjí od města jejich působiště. Záleží především na demografickém složení obyvatelstva a právních aspektech. Powell dále zmiňuje, že místní vlády (samosprávy) mohou směřování těchto neziskových organizací upravovat k obrazu svému. Způsobů, jakými mohou samosprávy řídit neziskové organizace, je celá řada. Nejprísnejší způsob je právní regulace. Další způsob řízení spočívá v dosazení členů zastupitelstva do vedení neziskové organizace nebo v převzetí části poskytovaných služeb do správy města. Nejméně zásahovou regulací je dárcovství nebo dotace. Města mohou podpořit neziskové organizace a jejich činnost finančními prostředky. Ale i zde mají města možnost ovlivnit fungování a směřování neziskové organizace. Nejčastější způsob je vypsání dotací nebo poskytnutí darů na účely, které město považuje za správné nebo užitečné.

Příkladem tohoto nasměrování neziskových organizací mohou být oficiální internetové stránky města Zlína. „*Zlínský kraj se snaží podporovat širokou škálu organizací náležejících do sféry neziskového sektoru. Ty díky své činnosti v sociální sféře, v kultuře, vzdělávání, sportu nebo třeba v zájmových aktivitách podstatným způsobem napomáhají rozvoji občanské společnosti.*“

Neziskové organizace mají specifická zaměření a náplň. Orientují se na různé cílové skupiny, mezi něž patří děti a mládež, senioři, rodiny s dětmi, sociálně vyloučení, drogově závislí apod.“ (Zlínský kraj, 2025)

Z textu výše je patrné, jaké oblasti město Zlín považuje za důležité. Neziskové organizace působící v této oblasti mohou získat více prostředků pro svou činnost než například rybářský spolek.

Význam neziskového sektoru pro společnost je nepopiratelný. Zajímavou otázkou může být, kolik neziskových organizací po světě funguje. Ekonom Kenneth Boulding označil nárůst nestátní neziskových organizací jako nejpozoruhodnější událost dvacátého století. V roce 2014 provedla organizace Central Bureau of Investigation výzkum se zaměřením na nestátní neziskové organizace a odhadla více než 2 miliony nestátních neziskových organizací fungujících v Indii. Přes 10 000 NNO funguje na Haiti. Marocké ministerstvo vnitra nahlásilo do výzkumu přes 130 000 registrovaných NNO. Dále se zjistilo, že 80 až 90 % bangladéšských vesnic je domovem alespoň jedné NNO, což vede k celkovému počtu přes 250 000 NNO v Bangladéši. Tyto počty NNO se ovšem nenacházejí pouze v méně rozvinutých částech světa. Trendy růstu jsou zaznamenány i v západní a střední Evropě nebo v severní Americe. (Powell, 2020, s. 603-607)

Powell (2020) uvádí, že důvodů nárůstu počtu NNO je hned několik. Tradiční teorie spojují růst neziskového sektoru s modernizací, ekonomickým rozvojem a vzděláním. Lidé s vyššími příjmy a vzděláním mají větší tendenci se zapojovat do veřejného života a podporovat nebo zakládat neziskové organizace za účelem odstranění nespravedlností, které ve svém okolí cítí. Další klíčovou rolí pro nárůst NNO je rovněž politický systém a legislativa. Demokracie vytváří příležitosti pro občanskou angažovanost a umožňuje neziskovým organizacím ovlivňovat politická rozhodnutí. Naopak státní centralizace často omezuje činnost neziskového sektoru. Dále je významným faktorem daňové a právní prostředí, které může buď podporovat, nebo naopak bránit rozvoji neziskových organizací. V rozvojových zemích jsou NNO často vnímány jako reakce na selhání státní správy v oblasti poskytování veřejných služeb a rozvoje. Po neúspěších státních rozvojových programů, které se projevily od 80. let, došlo k upřednostnění financování soukromých a občanských iniciativ, což vedlo k výraznému růstu neziskového sektoru. Tento posun je chápán jako přechod od státem řízeného rozvoje k rozvoji, který je veden občanskou společností.

Neziskové organizace nejsou téma zastaralé nebo neaktuální, jak se spousta lidí mylně domnívá. Téma neziskových organizací je aktuální, navíc čím více problémů ve světě bude, tím více neziskových organizací bude vznikat, a že ve světě je v současné době více problémů, než by se nám líbilo. Toto je jeden z důvodů, proč jsem si zvolil téma neziskových organizací jako téma diplomové práce.

3 REŠERŠE DAŇOVÉ PROBLEMATIKY NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Publikací na téma neziskové organizace je velmi mnoho. Několik z nich bylo použito při zpracování této práce, ale téměř všechny publikace mají stejný problém. Obsahově jsou zaměřeny především na účetnictví, financování, právní aspekty založení a řízení, ale daním se věnují pouze okrajově nebo vůbec.

Máče (2018) se ve své publikaci důkladně věnuje účetní problematice. Ve své knize rozebírá témata jako účtování nákladů, výnosů, transferů, odložené daně, principy účtování dle GAAP a mnohé další. Daním se věnuje okrajově a pouze z pohledu účtování o daních v rozpočtu obcí, měst a krajů nebo na úrovni státu.

Obsah zaměřený na účetní problematiku veřejných financí má i publikace od Prokūpkové (2016). Tato publikace se kromě účetní problematiky věnuje i finanční analýze ve veřejném sektoru nebo dohledu a kontrole nad veřejnými financemi. Daním se tato publikace nevěnuje.

Publikací se zaměřením na daňovou problematiku neziskových organizací lze také několik najít. Pro příspěvkové organizace se může jednat o publikaci Morávek a Prokūpková (2018). V této publikaci jsou rozebrány vybrané daně z pohledu příspěvkové organizace. Pelikánová (2024) se ve své publikaci věnuje nestátní neziskovému sektoru. V této publikaci jsou rozebrány témata založení neziskové organizace, řízení a účetnictví a daně nestátních neziskových organizací.

Žádná z výše uvedených publikací se nevěnuje praktickému vyplnění daňového přiznání. Obvykle pouze teoretickým přístupem rozebírají danou daň. Absence praktického návodu je jedním z důvodů vypracování této práce.

Dalším významným problémem těchto publikací je jejich neaktuálnost. Mnoho autorů již své publikace neaktualizuje a tím se tyto publikace stávají nepoužitelnými. Publikace Merlíčková Růžicková (2011) se věnuje vzniku, účetnictví i daním neziskových organizací. Ačkoliv se jedná o 11. aktualizované vydání novější publikace již autorka nevydala. V dynamickém prostředí měnících se zákonů je již tato publikace nepoužitelná. Obdobně je na tom i publikace Pelc (2010). Publikace se plně zaměřuje na daňové podmínky působení neziskových organizací, což by z ní činilo jeden z nejvhodnějších zdrojů pro daňové rozhodování v tomto sektoru. Kvůli neaktuálnosti je ovšem tato publikace již nepoužitelná.

Neziskové organizace se setkají s problémy i v daňových zákonech. Žádný daňový zákon nepoužívá označení „neziskové organizace“. Pouze zákon o daních z příjmů používá označení „veřejně prospěšný poplatník“. Toto označení používá pro organizace, které nebyly založeny za účelem dosahování zisku. Drobnou komplikací je, že tento zákon některé organizace z označení „veřejně prospěšný poplatník“ vyřazuje, i když jejich hlavní účel není tvorba zisku. Mezi tyto vyřazené patří například společenství vlastníků jednotek, zdravotní pojišťovny nebo profesní komory.

V oblasti DPH se neziskové organizace setkají s problémem určení ekonomické činnosti. Zákon o DPH ekonomickou činnost vymezuje a definuje. Avšak tato definice je velmi obecná a vhodná spíše pro obchodní korporace.

Matoucí může být i nejednotnost pojmů pro podnikatelské aktivity neziskových organizací. Je možné se setkat s pojmy jako vedlejší činnost, vedlejší podnikatelská činnost, hospodářská činnost, ekonomická činnost atd. Především státní neziskové organizace tyto pojmy striktně rozlišují. Dle Otrusinové (2025) jsou definice následující:

- **HLAVNÍ ČINNOST** – činnost pro kterou byla účetní jednotka založena nebo zřízena a prostřednictvím které je sledován zpravidla nějaký veřejně prospěšný cíl.
- **DOPLŇKOVÁ ČINNOST** – u příspěvkové organizace zřízené ÚSC, cílem je dosažení zisku a finanční pokrytí hlavní činnosti (využití odbornosti zaměstnanců) DČ musí být v účetnictví organizace odlišena.
- **JINÁ ČINNOST** – u příspěvkové organizace zřízené ostatními složkami státu, musí být účtována odděleně od hlavní činnosti
- **PODNIKATELSKÁ ČINNOST** – u územních samosprávných celků, sledují se mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Výsledek této činnosti se promítne do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu ÚSC nebo svazku obcí.
- **HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST** – u organizačních složek státu, jsou to mimorozpočtové zdroje.

Nestátní neziskové organizace nemají striktně nařízeno, jak podnikatelské aktivity nazývat. Takže se lze setkat s mnoha různými označeními.

Další problém, se kterým jsem při zpracování diplomové práce setkal, je subjektivní pocit, že neziskové organizace stojí na okraji zájmu. Finanční úřady neziskovým

organizacím ve spoustě otázek neporadí, neboť mnohdy si ani úředníci nejsou jistí. Pouze někteří daňový poradci jsou ochotni zpracovávat daňová přiznání neziskovým organizacím. Často tedy tyto organizace nemají na výběr, a když se nedomluví s daňovým poradcem včas, nemají jinou možnost, než si zpracovat daňové přiznání samostatně.

4 ZÁKLADNÍ POJMOVÝ APARÁT DAŇOVÉ ANALÝZY

V této kapitole diplomové práce je vypracován základní pojmový aparát daňové analýzy. Vybrány jsou daně, se kterými se mohou neziskové organizace při své činnosti setkat. Nebudou zde vyparovány ekologické, energetické a spotřební daně. Tyto daně se vztahují pouze na dovozce a distributory komodit a neumím si představit, že by distributorem či dovozcem byla nezisková organizace. Dále není provedena rešerše daně z hazardních her. Hazard se provozuje pouze za účelem zisku. Takže s touto daní se taky neziskové organizace nesetkají.

Pojmový aparát se týká daně z příjmů právnických osob, daně z nemovitých věcí, daně z přidané hodnoty a silniční daně. Kapitola je zpracována dle daňových zákonů platných k 1. 1. 2025.

Cílem této kapitoly je, aby každý ředitel, ekonom nebo účetní byl schopen pochopit, zdali a v jaké rozsahu se daná daň týká jejich organizace. Na tuto kapitolu navazuje kapitola s rozhodovacími stromy a metodickými pokyny, kde je vysvětleno, jak vyplnit daňové přiznání ke každé analyzované dani.

4.1 Rozbor vybraných daní z pohledu neziskové organizace

Jak již bylo napsáno v této kapitole je zpracován a analyzován základní pojmový aparát jednotlivých daní se zaměřením na neziskové organizace podle daňových zákonů platných k 1. 1. 2025. Na začátek je nutné vysvětlit několik základní pojmů.

Předmět daně = jednoznačné a úplné vymezení rozsahu objektu zdanění zákonem → definuje z čeho se daň bude vybírat a v jakém rozsahu (Jarolímová, 2024)

Poplatníci daně = daňový subjekt (fyzická i právnická osoba), jehož příjem nebo majetek je dani podroben (Jarolímová, 2024)

Osvobození od daně = vyjmutí některých objektů zdanění z předmětu daně → říká, jaké příjmy, majetek, transakce a další operace jsou od daně osvobozeny (Jarolímová, 2024)

Základ daně = opatření, na němž je založeno vyměřování nebo stanovení daňové povinnosti. Základ daně může být uveden ve fyzických nebo měnových jednotkách. (Jarolímová, 2024)

Sazba daně = algoritmus pomocí něhož se ze základu daně stanoví výše daně (Jarolímová, 2024)

Čtení paragrafů a odstavců = § 3/2/a/1 → čte se jako paragraf třetí odstavec druhý písmeno „a“ bod první

Dále bude kapitola koncipována jako rozbor jednotlivých paragrafů zákonů. Jsou zpracovány paragrafy týkající se všech právnických osob a jsou zdůrazněny paragrafy nebo odstavce týkající se pouze neziskových organizací.

Cílem této podkapitoly je poskytnout čtenáři ucelený přehled o daňové a legislativní terminologii a přispět k lepšímu porozumění jednotlivých ustanovení relevantních právních předpisů.

4.1.1 Daň z příjmů

Zákon o dani z příjmů je zákon č. 586/1992 Sb. Zákon je rozdělen do tří částí. První část se týká daně z příjmů fyzických osob, druhá část se týká daně z příjmů právnických osob a třetí část jsou společná ustanovení, která se týkají jak fyzické, tak i právnické osoby.

Tato práce se zaměřuje na neziskové organizace, takže zde bude zpracována část týkající se právnických osob se zaměřením na již zmíněné neziskové organizace a vybraná společná ustanovení.

§ 17 zákona o dani z příjmů definuje, kdo je poplatníkem daně. V zákoně je napsáno, že poplatníkem je právnická osoba, organizační složka státu atd. Z toho jasně vyplývá, že se tato daň týká i neziskových organizací, neboť i ty jsou právnickými osobami. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 22)

Odstavce 2, 3 a 4 tohoto paragrafu dále specifikují, kdo je daňový rezident a kdo daňový nerezident. Zde je klíčové, kde má právnická osoba sídlo nebo místo svého vedení. Pokud jsou rezidenty České republiky, tak má tato organizace vůči České republice neomezenou daňovou povinnost. To znamená, že zde zdaňuje své celosvětové příjmy. Pokud by byla organizace daňovým nerezidentem, tak by na území České republiky zdaňovala pouze příjmy, které jí vznikly ze zdrojů na území České republiky. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 22)

§ 17a je pro neziskové organizace velmi důležitý. Je to totiž jediný paragraf v celých daňových zákonech, který nějakým způsobem upravuje neziskové organizace. V tomto paragrafu je nazývá jako „veřejně prospěšný poplatník“. Jsou to organizace, které jako svou hlavní činnost vykonávají činnost, která není podnikáním. To je význam neziskových organizací. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 22)

Odstavec 2 tohoto paragrafu specifikuje organizace, které by se na první pohled mohly zdát jako neziskové organizace nebo veřejně prospěšný poplatník, ale zákon je tak nepovažuje. Mezi ty, které bych zde rád zmínil patří společenství vlastníků jednotek a nadace a nadační fondy, jejichž hlavní cíl je podpora zakladatele nebo osob blízkých zakladateli. Tyto organizace nejsou veřejně prospěšným poplatníkem. Ostatní nadace a nadační fondy jsou veřejně prospěšným poplatníkem. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 22)

§ 18 stanovuje, co je předmětem daně. Tato definice je velmi jednoduchá, protože říká, *„předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li stanoveno jinak“* (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 23)

Druhý odstavec tohoto paragrafu stanovuje, co není předmětem daně. Pro neziskové organizace je důležité především písmeno f), které se věnuje příjmům společenství vlastníků jednotek. Toto ustanovení zákona stanovuje, že předmětem daně nejsou příjmy z dotací, příspěvky na správu domu, úhrady za plnění spojená s užíváním bytu a nebytových prostor a pojistná plnění sjednaná společenstvím vlastníků jednotek. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 23)

Zde jde zákon naproti významu společenství vlastníků jednotek. Zákonodárce vyjmul tyto příjmy z předmětu daně, tak aby vybrané peníze nepodléhaly dani, ale sloužily ke zvelebování domu a jeho okolí.

§ 18a stanovuje zvláštní ustanovení o předmětu daně pro veřejně prospěšné poplatníky. Pro neziskové organizace je tedy opěrným bodem. V prvním odstavci tohoto paragrafu je stanoveno, co není předmětem daně u veřejně prospěšného poplatníka. Patří sem například

- příjmy z nepodnikatelské (hlavní) činnosti, pokud jsou výdaje (náklady) vyšší než tyto příjmy (výnosy)
- dotace, příspěvky, podpora a jiné plnění z veřejných rozpočtů
- pro vinaře důležitý bod c) – podpora od Vinařského fondu
- obcí a krajů se týká bod d) – výnos z daně, poplatku
- pro církve důležitý bod f) – týká se bezúplatného nabytí majetku (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 23 - 24)

§ 18a/2 naopak stanovuje, co vždy bude předmětem daně. Jsou to například příjmy z reklamy, členské příspěvky, příjmy v podobě úroku a příjmy z nájmu s výjimkou státního majetku. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 24)

§ 18a/3 velmi složitě definuje jednoduchou věc. Stanovuje, že příjmy podle prvního odstavce písmene a) se vždy sledují samostatně. To znamená, že pokud výdaje (náklady) jsou nižší než příjmy (výnosy) z podnikatelské činnosti, tak je tento příjem předmětem daně. Jednoduše lze konstatovat, že zisk z hlavní činnosti je předmětem daně. Nelze sečíst všechny příjmy a všechny výdaje a na konci roku udělat rozdíl. Je nutné každý jednotlivý příjem a s ním související výdaj (náklad) sledovat samostatně. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 24)

§ 18a/4 nařizuje veřejně prospěšným poplatníkům vést účetnictví odděleně pro daňové příjmy, nedaňové příjmy a osvobozené příjmy. To samé se týká i výdajů (nákladů). Tuto povinnost jim nenařizuje vést průběžně, ale poplatník musí být schopen toto rozlišení prokázat nejpozději ke dni účetní závěrky. Ale domnívám se, že jednodušší je rovnou odděleně účtovat než na konci období rozlišovat. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 24)

§ 18a/5 dále vymezuje určité organizace u kterých vyjímá z předmětu daně investiční dotace. Všechny ostatní příjmy považuje zákon za příjmy, které jsou předmětem daně. Jedná se o veřejnou vysokou školu, veřejnou výzkumnou instituci, poskytovatele zdravotních služeb podle jiného zákona, obecně prospěšnou společnost a ústav. Jedná se o tzv. široký základ daně. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 24)

§ 19 se týká osvobození od daně. Některé příjmy mohou být od daně zcela nebo do určité výše osvobozeny. Pro neziskové organizace je tento paragraf důležitý, protože zde mohou nalézt zákonný nárok na osvobození příjmů, které by jinak podléhaly zdanění.

Mezi osvobozené příjmy důležité pro neziskové organizace můžeme zařadit například členské příspěvky při splnění podmínek uvedených v § 19/1/a nebo například výnosy kostelních sbírek podle § 19/1/b, výnosy nadace, která je veřejně prospěšným poplatníkem a mnohé další. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 24)

Osvobozené členské příspěvky dle § 19/1/a jsou příspěvky dle stanov, statutu, zakladatelské nebo zřizovací listiny. Týká se například spolku, který není organizací zaměstnavatelů nebo evropskou politickou nadací, odborových organizací nebo politických stran a hnutí.

§ 19b osvobozuje bezúplatné příjmy. Do bezúplatných příjmů řadíme také dary. A jelikož dary jsou jedním z hlavních zdrojů financování mnohých neziskových organizací, tak dává smysl, že je tento příjem od daně osvobozen. Neziskových organizací se přímo týká § 19b/2/b/1. Toto ustanovení zákona osvobozuje bezúplatný příjem u veřejně prospěšného

poplatníka, pokud tyto prostředky použije na účely podle § 15/1 nebo § 20/8 zákona o daních z příjmů nebo na své kapitálové dovybavení. Jinými slovy, dar je pro neziskovou organizaci od daně osvobozen tehdy, pokud si poskytovatel daru může tento dar odečíst od základu daně. S jednou výjimkou – aby si právnická nebo fyzická osoba mohla dar od daní odečíst musí kromě účelu splnit i limit. Pro neziskové organizace limity neplatí, pokud jsou dary poskytnuté podle účelu uvedených v § 15/1 nebo § 20/8 jsou pro neziskové organizace vždy od daně osvobozeny. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 27)

§ 19b/2/b/3 ještě dále upravuje, že bezúplatný příjem je vždy, bez ohledu na způsob použití osvobozen od daně u územních samosprávných celků a jimi zřízených příspěvkových organizací, dobrovolných svazků obcí, veřejných výzkumných institucí a veřejných vysokých škol. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 27)

§ 20 se týká stanovení základu daně a odčitatelných položek od základu daně. Pro neziskové organizace je obzvláště důležitý odstavec 7 (§ 20/7). Tento odstavec stanovuje speciální možnost snížení základu daně pro veřejně prospěšného poplatníka. Tento odstavec pro jednodušší orientaci lze tento odstavec rozdělit na dvě skupiny. První skupinou jsou veřejně prospěšní poplatníci (s výjimkou obcí, krajů, poskytovatelů zdravotních služeb, profesních komor a poplatníků chránících podnikatelské zájmy). Druhou skupinou jsou veřejné vysoké školy, obecně prospěšné společnosti, soukromé vysoké školy nebo veřejné výzkumné instituce. Obě skupiny mohou nejdříve svůj základ daně snížit o § 34 (ztrátu). Dále mohou veřejně prospěšní poplatníci snížit svůj základ daně až o 30 % maximálně však 1 000 000 Kč. V případě, že 30 % je méně než 300 000 Kč, tak mohou svůj základ daně snížit právě o těchto 300 000 Kč. Prostředky ušetřené z tohoto snížení základu daně ovšem musejí použít na krytí nákladů (výdajů) nepodnikatelské (doplňkové, hospodářské) činnosti. Pro veřejné vysoké školy, obecně prospěšné společnosti, soukromé vysoké školy nebo veřejné výzkumné instituce platí podobný princip, jen limity jsou jiné. Maximálně mohou snížit svůj základ daně o 30 % maximálně 3 000 000 Kč minimálně 1 000 000 Kč. Ušetřené prostředky ovšem musejí použít na vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové nebo umělecké činnosti. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 27) (Vysvětlující příklad je uveden v kapitole 7.1.2)

Dále se stanoví základ daně podle § 23. Základ daně se dále upravuje a není tomu jinak ani v případě neziskových organizací. Výsledek hospodaření je nutné o nějaké položky zvýšit nebo naopak snížit a to podle § 23. Podle § 23/3/a/3 je nutné zvýšit výsledek hospodaření neziskové organizace o částky, které byly v minulém období uplatněny jako

náklad (výdaj) a následně došlo k porušení podmínek pro jejich osvobození např. dotace u které došlo k porušení rozpočtové kázně. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 31)

Další úpravy základu daně se mohou provádět u veřejně prospěšného poplatníka podle § 23/6. Tento odstavec říká, že příjmem se rozumí jak peněžní plnění, tak nepeněžní plnění. Veřejně prospěšného poplatníka se zde týká písmeno b), kde jsou vymezeny podmínky, jak má veřejně prospěšný poplatník oceňovat svůj bezúplatně nabytý majetek.

Další zvláštností neziskových organizací je § 38mb. Tento paragraf zákona stanovuje podmínky, za nichž nemusí veřejně prospěšný poplatník podávat daňové přiznání. Jedná se o situaci, kdy má veřejně prospěšný poplatník pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy, které jsou od daně osvobozeny nebo příjmy, z nichž je vybírána daň srážkou. Současně platí ještě jedna podmínka. Veřejně prospěšný poplatník nesmí být povinen použít postup uvedený v § 23/3/a/8. Tato podmínka se týká nevyčerpané daňové úspory. Pokud veřejně prospěšný poplatník musí použít postup podle tohoto ustanovení, pak musí podat daňové přiznání. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 78) Příklad na postup podle § 23/3/a/8 je rovněž uveden v kapitole 7.1.2

§ 38mc stanovuje, že pokud veřejně prospěšný poplatník nemá povinnost podat daňové přiznání nemusí tuto skutečnost oznamovat správci daně. Jinými slovy, pokud veřejně prospěšný poplatník nemusí podat daňové přiznání, tak nemusí dělat nic. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 78)

§ 39a stanovuje podmínky pro registraci k dani z příjmů. Standartní doba pro registraci je do 15 dnů od data vzniku organizace. § 39a/4 upřesňuje, že veřejně prospěšný poplatník se musí k dani z příjmů registrovat do 15 dnů ode dne, kdy začne vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů nebo začne přijímat příjmy. § 39a/5 stanovuje podmínky za nichž nemusí veřejně prospěšný poplatník podat přihlášku k registraci k dani z příjmů. Jedná se o totožnou situaci, kdy nemusí podávat daňové přiznání, tedy pokud příjmy nejsou předmětem daně, jsou od daně osvobozeny nebo jsou zdaňovány srážkovou daní. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 83)

4.1.2 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je jedna z nejstarších forem zdanění majetku. A přesto, že na tuto daň existují rozdílné názory je nepopiratelným faktem, že v dnešní době představuje významný zdroj příjmů obecních rozpočtů. Na základě rozpočtového určení daní se zaplacená daň odvádí do rozpočtu obce, ve které se tato nemovitost nachází.

Pro práci s touto daní je důležité se vyznat v katastru nemovitostí. Zde najdeme všechny potřebné údaje o nemovitostech jako jsou výměra v m², druh stavby nebo pozemku, vlastníka stavby nebo pozemku a další informace.

Zákon o dani z nemovitých věcí je zákon č. 338/1992 Sb. Je rozdělen do devíti částí a každá část se věnuje jiné problematice této daně. Část první obsahuje pouze obecná ustanovení. Rozděluje daň do dvou skupin na pozemky a stavby a jednotky.

Druhá část tohoto zákona se věnuje dani z pozemků. § 2 vymezuje předmět daně. U daně z nemovitých věcí jsou to pozemky a stavby zapsané v katastru nemovitostí. Dá se tedy říct, že každý pozemek, který je na území České republiky evidován v katastru nemovitostí je pozemek, který je předmětem daně. Druhý odstavec tohoto paragrafu nám vymezuje, jaké pozemky nejsou předmětem daně. Spadají sem například pozemky, na kterých se nacházejí zdanitelné sazby, a to v rozsahu zastavěné plochy těchto staveb. To znamená, že pokud máme pozemek a na něm stojí budova, tak ta část pozemku, na které stojí budova není předmětem daně z pozemků. Jde o princip zamezení dvojího zdanění. Protože bude zdaněna tato budova, tak je logické, že nebude zdaněn pozemek pod touto budovou. Pozemek kolem budovy už ovšem předmětem daně je a bude z něj vybírána daň. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 294)

§ 3 tohoto zákona nám vymezuje, kdo je poplatníkem daně. Obecně lze říct, že poplatníkem daně z pozemků je vlastník pozemku. Existují zde však určitá další specifika. Pro neziskové organizace je klíčový § 3/2/a/1, který vymezuje poplatníky, pokud se jedná o pozemek ve vlastnictví České republiky. V takové případě může být poplatníkem například státní příspěvková organizace (např. škola), ale jen pokud má tato organizace právo hospodařit s majetkem státu. Právo hospodařit je velmi důležité. Může se taky stát, že příspěvková organizace nemá právo hospodařit s tímto majetkem a má jej pouze pronajátý od zřizovatele. V takové případě by byl poplatníkem daně pořád stát. Další písmena a odstavce tohoto zákona vymezují specifické poplatníky jako jsou fondy nebo stavebníky na pozemcích zatížených právem stavby. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 294)

§ 4 se týká osvobození od daně. Pozemků osvobozených od daně je velmi mnoho, a to z různých důvodů. Pro neziskové organizace je především důležitý odstavec 1 písmena a, b, e, f, g, r, t, u. V těchto písmenech zákona jsou osvobozeny od daně některé neziskové organizace. Nutno je však upozornit, že obvykle je osvobození pozemku vázáno na stavbu. To znamená, že aby mohl být pozemek od daně osvobozen, tak obvykle musí tvořit funkční celek se zdanitelnou stavbou. Jinými slovy, aby mohl být pozemek osvobozen musí na něm

stát budova. Ta může být také osvobozena, ale o tom více až u daně ze staveb. Zde je vhodné, aby si každý ředitel neziskové organizace tato písmena zákona prošel a podíval se, jestli je jeho pozemek od daně osvobozen či nikoliv. Lze vypíchnou například pozemky ve vlastnictví České republiky, pozemky církví a náboženských společností, spolků, odborových organizací a škol. V takovém případě by musela organizace podat daňové přiznání, ale v daňovém přiznání by pozemek od daně osvobodila a daň by byla nulová. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 295)

Jedná se pouze o částečný výčet, tak aby si mohl čtenář udělat představu o tom, jaké organizace mohou být od daně osvobozeny. Pro správné a kompletní určení doporučuji podívat se do zákona.

§ 5 nám určuje základ daně z pozemků. Základ daně z pozemků se liší podle druhu pozemku. Zde jsou uvedeny konkrétní ustanovení zákona, se zjednodušeným rozbohem výpočtového vzorce.

§5/1 Základ daně = skutečná výměra pozemku v m^2 * průměrnou cenou pozemku uvedená v § 17 zákona o dani z nemovitých věcí.

§5/2 Základem daně u lesního pozemku = skutečná výměra pozemku v m^2 * 3,80 Kč.

§5/3 Základem daně u ostatní plochy, zastavěné plochy a nádvoří, stavebního pozemku a zpevněné plochy pozemku = skutečná výměra pozemku v m^2 . (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 296)

Zde je nutno upozornit, že údaje o skutečné výměře pozemku se vždy bere k 1. lednu příslušného zdaňovacího období. Jinými slovy pokud děláme daňové přiznání k dani z nemovitých věcí za rok 2024, tak klíčové pro nás jsou údaje zapsané v katastru nemovitostí k 1.1.2024.

§ 6 stanovuje sazby daně. Různé pozemky mají různou sazbu daně. Zde je nutné zjistit podle katastru nemovitostí, o jaký pozemek se jedná, a podle něj vybrat správnou sazbu daně. Sazby daně podle druhého odstavce paragrafu 6 se násobí koeficienty podle počtu obyvatel v obci. A dále mohou obce tyto koeficienty ještě upravovat. Pro zjištění správné sazby daně je vhodné navštívit webový portál MOJE daně a zde vyhledat koeficient obce. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 296)

Další částí zákona o dani z nemovitých věcí je část třetí. Tato část se zabývá daní ze staveb a jednotek. Do teď se zákon věnoval pouze pozemkům okolo staveb. Předmět daně a

poplatníci daně jsou stejní jako u pozemkové části. Tedy nebude zde opět rozebíráno. To samé platí o osvobození od daně. Obecně lze říct, že pokud je od daně osvobozen pozemek kolem budovy, tak bude od daně osvobozena i budova na něm stojící. Pro neziskové organizace je důležitý § 9/1 písmena a, b, c, e, f, k, t, u, v. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 297-298)

Co je rozdílné od pozemkové části daně z nemovitých věcí je základ daně u staveb a jednotek. § 10/1 zákona o dani z nemovitých věcí se věnuje základu daně u staveb. Zde je nutné důkladně zákon číst, protože odstavec 1 a 2 jsou si velmi podobné co do svého znění, ale odstavec 1 se týká staveb a odstavec 2 se týká jednotek. Základ daně u zdanitelné stavby = výměra zastavěné plochy v m^2 . A základ daně u jednotky = upravená podlahová plocha, kterou je výměra podlahové plochy zdanitelné jednotky v m^2 * koeficient.

a) koeficient 1,22, je-li

1. tato zdanitelná jednotka v budově bytového domu a

2. její součástí podíl na pozemku nebo je-li její vlastník spoluvlastníkem jiného pozemku ve spoluvlastnictví vlastníků takových zdanitelných jednotek užívaného společně s těmito jednotkami, nebo

b) koeficient 1,20 v ostatních případech. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 298-299)

Pro lepší pochopení používání koeficientu podle písmene a) se obecně uvádí, že tento koeficient se používá tam, kde mohou nájemníci využívat společné prostory společně. Například pozemky, dvorky, oplocené části atd. A nutná je i podmínka, že se tyto jednotky nacházejí v budově bytového domu. Pokud jsou splněny obě tyto podmínky použije se koeficient 1,22 v ostatních případech by se použil koeficient 1,20. (Příklady použití koeficientů 1,20 a 1,22 při výpočtu základu daně ze staveb a jednotek u jednotky, 2014)

§ 11 nám stanovuje sazby daně. Opět platí že pro různé zdanitelné stavby a jednotky máme různé sazby daně. Pro stanovení správného typu zdanitelné stavby a jednotky vycházíme vždy z katastru nemovitostí. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 299)

Zde bych ještě rád upozornil na 2. odstavec tohoto paragrafu, který se věnuje zvyšování sazby daně za každé další nadzemní podlaží. Další nadzemní podlaží je v podstatě 2. patro. Pokud je stavba jednopodlažní, tak má 0 dalších nadzemních podlaží. Pozor je nutné dávat i na označování pater. Pokud má budova 1. patro označené jako přízemí a 2. patro označené

jako 1. patro, tak má budova 1 další nadzemní podlaží. Pro 1. podlaží bude použita výchozí sazba podle §11 a pro další nadzemní podlaží bude použita ta stejná sazba + 1,40 Kč. Ale pouze za předpokladu, že další nadzemní podlaží splňuje podmínky uvedené v §11/2.

§ 11/4 nám opět stanovuje koeficienty, kterými se násobí sazba daně podle počtu obyvatel v obci. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 299)

§ 12 se věnuje místnímu koeficientu. Místní koeficient stanovuje obec obecně závaznou vyhláškou. Koeficientem podle § 12 se násobí již samotná vypočtená daň nikoliv pouze sazba daně. Pro vysvětlení je zde uveden krátký příklad. Poplatník má zaplatit daň za pozemek i stavbu ve výši 1 700 Kč. Místní koeficient je dva (2). To znamená, že poplatník nezaplatí 1 700 Kč ale rovnou 3 400 Kč. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 300)

Závěrem k dani z nemovitých věcí je uvedeno několik důležitých informací. Daňové přiznání se musí podat do 31. ledna zdaňovacího období. Daňové přiznání se podává pouze tehdy pokud dojde ve srovnání s předchozím zdaňovacím obdobím ke změně okolností rozhodných pro stanovení daně nebo ke změně v osobě poplatníka. Za změnu rozhodných okolností se obvykle považuje změna stavu nemovitostí (nákup, prodej, dar). Ke změnám, ke kterým dojde v průběhu zdaňovacího období se nepřihlíží. Výchozím stavem je vždy stav k 1.1. zdaňovacího období. Daň z nemovitých věcí je obvykle nutné zaplatit do 31. května zdaňovacího období. Existují výjimky pro zemědělskou výrobu, kde se daň platí ve dvou splátkách a to do 31. srpna a 30. listopadu zdaňovacího období. V případě, že daň přesáhne 5 000 Kč platí se také ve dvou splátkách a to do 31. května a 30. listopadu zdaňovacího období. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 301-302)

Zákon o dani z nemovitých věcí nevymezuje neziskové organizace, ani je nepřirazuje do speciální skupiny. Pouze v rámci paragrafů 4 a 9 „Osvobození od daně“ určité pozemky a stavby od daně osvobozuje. Zákon tím jde naproti významu neziskových organizací, které tak nemusejí tvořit zisk kvůli placení daní z nemovitostí.

4.1.3 Daň z přidané hodnoty (DPH)

Daň z přidané hodnoty (dále jen DPH) je daní harmonizovanou v rámci celé Evropské unie. To znamená, že princip jejího fungování je ve všech zemích Evropské unie stejný. A současně se také jedná o nepřímou daň. To znamená, že daňová zátěž je přenesena na spotřebitele. Jinými slovy, plátce DPH odvádí DPH finančnímu úřadu, ale její výši promítne do ceny, takže skutečným poplatníkem je konečný spotřebitel. (Kdo, kdy a proč platí DPH? Provedeme vás úskalími daňové legislativy, 2025)

Tato kapitola bude zaměřena na DPH z pohledu neziskových organizací s důrazem na školství. Ale obdobné principy platí například i u obcí a krajů, nadací nebo spolků.

Podle Pelikánové (2023) je obvyklou chybou, že spousta účetních se milně domnívá, že hlavní činnost není ekonomickou činností, a proto se jich DPH netýká. Není to ovšem pravda. Hlavní činnost nemusí, ale může být ekonomickou činností. Příklad, jak ekonomickou činnost poznat je uveden v kapitole 7.3.1

Zákon o dani z přidané hodnoty je zákon č. 235/2004 Sb. Tento zákon je rozdělen pouze do dvou částí. První částí jsou základní ustanovení. Což může být na první pohled lehce matoucí, jelikož v této části je uzákoněno celé fungování DPH v České republice. Druhou částí jsou pouze přechodná, zrušovací a závěrečná ustanovení. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 116-206)

§ 2 zákona o DPH nám vymezuje předmět daně. Předmětem daně je 5 činností. Jsou to:

- Dodání zboží
- Poskytnutí služby
- Pořízení zboží z jiného členského státu
- Dovoz zboží
- Pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu

První dva body se týkají pouze osob povinných k dani a místo plnění musí být v tuzemsku. Kdo je osoba povinná k dani je vysvětleno v odstavci níže. To stejné platí i pro dovoz zboží. Pořízení zboží z jiného členského státu má výjimku. Zde se mluví kromě výše zmíněného i o právnických osobách nepovinných k dani. Pod touto formulací si lze nejlépe představit právě neziskové organizace, které nevykonávají žádné ekonomické činnosti. A pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu se týká pouze osob nepovinných k dani tedy nepodnikajících fyzických osob. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 116)

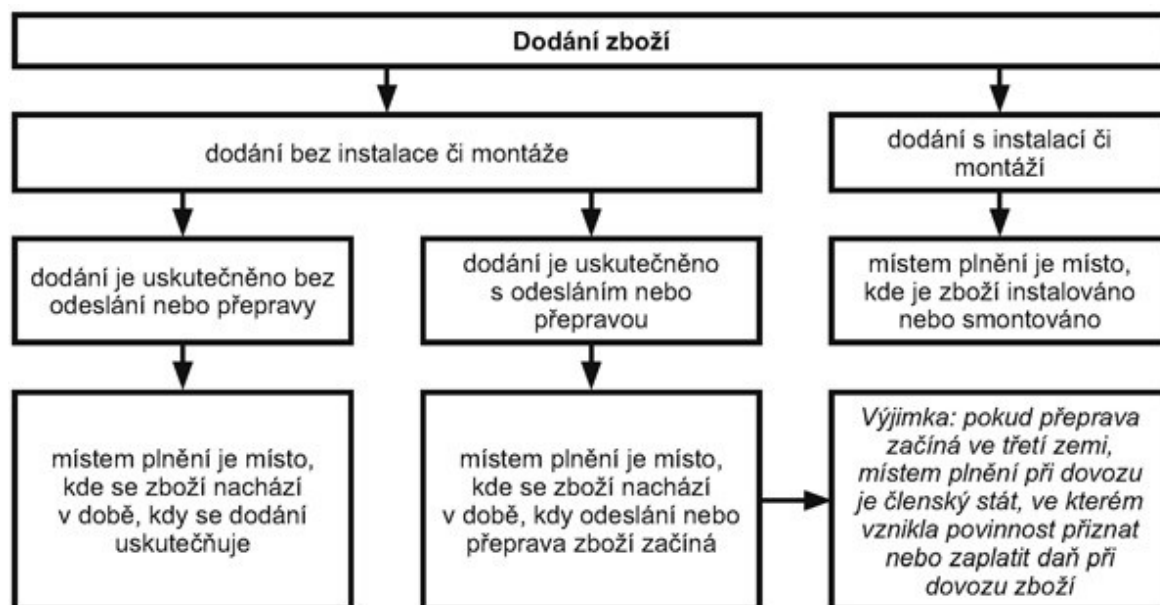
Osoba povinná k dani (§ 5) je podle zákona každá osoba, která vykonává ekonomické činnosti a právnická osoba, která vykonává ekonomickou činností i když byla založena za jiným účelem. Osobou povinnou k dani jsou tedy všechny právnické osoby bez ohledu na to, zda jsou plátcí či neplátcí DPH a dále podnikající fyzické osoby. Jedinou osobou nepovinnou k dani na území České republiky jsou nepodnikající občané. Z tohoto paragrafu lze jasně odvodit, že i neziskové organizace jsou osobami povinnými k dani, a proto je nutné,

aby této dani ekonomové a účetní neziskových organizací porozuměli. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 118-119)

§ 6 nám stanovuje, kdy se osoba povinná k dani a za jakých podmínek stane plátcem DPH. Zde se nám zákon od 01.01.2025 výrazně zjednodušil. Nyní se osoba povinná k dani stává plátcem od prvního dne kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, ve kterém její obrat v tuzemsku překročil částku 2 000 000 Kč. Pro ujasnění je uveden příklad. Obrat osoby povinné k dani dne 19.06.2025 přesáhl 2 000 000 Kč. V takovém případě se stává plátcem DPH 01.01.2026. Ale organizace stále musí hlídat svůj obrat. Pokud přesáhla obrat 2 536 500 Kč, tak by se organizace stala plátcem DPH následující den po překročení obratu. Tedy pokud by již zmíněná osoba povinná k dani dne 26.11.2025 přesáhla obrat 2 536 500 Kč byla by se plátcem DPH od 27.11.2025. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 119)

Zdůrazňuji, že je nutné neplést si pojmy jako osoba povinná k dani a plátce DPH. Jak již bylo zmíněno, osobou povinnou k dani jsou i neplátcí DPH.

Paragrafy 7 – 12 se všechny věnují místu plnění. Pro správné určení místa plnění je nutné rozlišit, jestli jde o dodání zboží, poskytování služby nebo převádění nemovité věci. (Nováková, 2025)

Obrázek 2: Místo plnění – dodání zboží

(Nováková, 2025)

Obrázek 3: Místo plnění – poskytnutí služby

(Nováková, 2025)

Služby uvedené na obrázku výše se týkají služeb v oblasti kultury, umění, sportu, vědy, vzdělávání a zábavy. Měly by tedy pokrývat všechny oblasti, kterým se mohou neziskové organizace věnovat.

§ 36 se týká základu daně. Základem daně u daně z přidané hodnoty je „vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění...“ (zákon č. 235/2004 Sb.). To znamená, že základem daně jsou peníze, které plátce obdržel za své služby nebo dodání zboží nebo má obdržet.

§ 72 se týká nároku na odpočet. Nárok na odpočet je oprávnění uplatnit výši DPH, kterou plátce zaplatil v rámci své ekonomické činnosti a dále je použije podle písmen a – e tohoto paragrafu. (zákon č. 235/2004 Sb.)

Jenže to by bylo moc jednoduché, kdyby vše takhle platilo a fungovalo. Do této jednoduchosti se dostává osvobození. A osvobození u DPH máme dvojího charakteru. Osvobození bez nároku na odpočet a osvobození s nárokem na odpočet. Plnění osvobozená bez nároku na odpočet jsou vymezena v § 51. Plnění osvobozena s nárokem na odpočet jsou vymezena v § 63. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 143-147)

Pokud plátce provádí plnění osvobozená od daně a nemá nárok na odpočet daně, znamená to, že si u realizovaných plnění daň neodvádí, ale zároveň nemůže u všech souvisejících přijatých plnění, které pořizuje výhradně za účelem realizace těchto osvobozených plnění, uplatnit odpočet daně. (Nováková, 2025)

Pokud plátce daně provádí výhradně plnění, které není osvobozeno od daně, spolu s plněními osvobozenými, jež však umožňují nárok na odpočet daně, má za splnění obecných podmínek nárok na odpočet daně z vstupních nákladů v plné výši. (Kadlec, 2022)

V případě, že plátce využívá přijaté zdanitelné plnění i k jiným účelům, například k plnění osvobozeným od daně, na které nelze uplatnit odpočet, může si uplatnit nárok na

odpočet daně pouze v rozsahu, který odpovídá použití s nárokem na odpočet. Tento odpočet se pak označuje jako částečný odpočet daně a může mít formu buď poměrného, nebo zkráceného nároku na odpočet. (Kadlec, 2022)

Kadlec (2022) uvádí že plnění osvobozená s nárokem na odpočet mají určitý přeshraniční charakter. Převážně se totiž jedná o plnění, která se týkají dodání zboží do jiného členského státu nebo pořízení zboží z jiného členského státu případně o dovoz nebo vývoz zboží.

Jak již bylo zmíněno na začátku kapitoly, bude zde kladen důraz na rozšíření znalostí v oblasti DPH ve školských zařízeních. Metodický návod pro zpracování daňového přiznání bude také věnován školskému zařízení. Ovšem stejné principy jako u školství platí i pro zdravotní služby podle § 58 nebo sociální pomoc podle § 59. Obě další služby jsou také od daně osvobozeny bez nároku na odpočet. A obě tyto služby často provozují neziskové organizace.

Služby, které poskytují školská zařízení se týkají nejen výchovných a vzdělávacích činností, ale poskytují i další služby. Výchova a vzdělávání jsou činnostmi osvobozenými od daně za předpokladu, že jsou splněny podmínky uvedené v § 57 ZDPH. Ostatní aktivity ale mohou spadat do kategorie zdanitelných plnění. (Kuneš, 2023)

Podle zákona o DPH mohou výchovnou a vzdělávací činnost vykonávat pouze organizace vymezené v § 57 písmeni a) a b). Ve výčtu organizací nalezneme mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy a další školská zařízení, která jsou zapsána ve školském rejstříku. Od písmena c) tohoto paragrafu jsou vyjmenovány činnosti, které jsou od daně osvobozeny. Jinými slovy, co si zákonodárce představuje pod pojmem výchova a vzdělávání. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 146)

Kromě samotného vzdělávání a výchovy jsou od daně osvobozeny ještě další činnosti, které školské zařízení běžně poskytují. Mezi nejvýznamnější lze zařadit například:

- „*předškolní vzdělávání podle vyhlášky č. 14/2005 Sb.*,
- *pořádané výlety pro děti, které hradí rodiče dětí,*
- *návštěva sportovních zařízení (např. bazén) v rámci školní výuky hrazená rodiči dětí,*

- *návštěva kulturních zařízení v rámci výuky (návštěva kina, divadla apod.) hrazená rodiči dětí,*
- *stravovací služby podle vyhlášky č. 107/2005 Sb., včetně poskytnutí identifikační karty pro stravování (s výjimkou případů, kdy je poskytnutí karty zajištěno složenou kaucí, která je uživateli karty vrácena podle interních podmínek školy),*
- *ubytovací služby poskytované nejen vlastním žákům a studentům, ale i žákům jiných škol zařazených ve školském rejstříku, s výjimkou studentů vysokých škol*
- *prodej vyřazeného majetku (prodej nepotřebných zásob nebo dlouhodobého majetku), avšak pouze za předpokladu, že se jedná o movité věci (zboží), které byly využívány výhradně pro výchovnou a vzdělávací činnost osvobozenou od daně podle § 57 ZDPH. Prodej takového majetku se považuje za plnění osvobozené od daně podle § 62 odst. 1 ZDPH“ (Kuneš, 2023)*

Naopak mezi typicky zdanitelná plnění školský zařízení lze zařadit například:

- *„krátkodobé nájmy (např. učebny, tělocvičny pro jiné než sportovní účely apod.),*
- *nájmy garáží a míst k parkování,*
- *"pronájem" plochy pro umístění reklamy, plochy pro umístění nápojových automatů,*
- *prodej zboží (např. provoz bufetu, prodej školních potřeb, které jsou volně na trhu, např. psací a kreslicí potřeby, sešity, obaly),*
- *volnočasové aktivity poskytované dospělým osobám (např. kroužky výpočetní techniky apod.)“ (Kuneš, 2023)*

I pro školské činnosti platí, že pokud organizace provádí jak činnosti zdanitelné, tak osvobozené, tak dochází ke krácení nároku na odpočet. Pro toto krácení nároku na odpočet je nutné si správně spočítat koeficienty. (Ambrož, 2025)

Metodický návod pro výpočet koeficientů je uveden v kapitole 7.3.3

4.1.4 Silniční daň

Silniční daň prošla od roku 2022 značným zjednodušením. Právě od roku 2022 neplatí silniční daň pro osobní automobily. To zjednodušuje podnikání nejen OSVČ a právníkům osobám, ale také neziskovým organizacím. (Gola, 2024)

Zákon o dani silniční je zákon č. 16/1993 Sb. Tento zákon není nijak dlouhý a po novelách velmi jednoduchý. Týká se totiž pouze některých vozidel a tato vozidla nejsou typickými vozidly, které by vlastnil každý.

§ 2 určuje předmět daně. Předmětem daně jsou pouze vozidla kategorie N2 a N3 a jejich přípojná vozidla O3 a O4. Tato vozidla musejí být registrována v České republice, aby se jich daň týkala. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 308)

Kategorizaci vozidel stanovuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU 2018/858). Vozidla kategorie N jsou motorová vozidla, která se používají pro dopravu nákladů. Kategorie O jsou přípojná vozidla pro dopravu nákladů nebo osob. Vozidlo podkategorie N2 jsou vozidla s maximální hmotností převyšující 3,5 tuny, ale nepřevyšující 12 tun, a vozidla podkategorie N3 jsou vozidla jejichž maximální hmotnost převyšuje 12 tun. Vozidla podkategorie O3 jsou vozidla s maximální hmotností převyšující 3,5 tuny, ale nepřevyšující 10 tun a vozidla podkategorie O4 jsou vozidla s maximální hmotností převyšující 10 tun. (EU 2018/858, 2018)

§ 3 osvobozuje určitá vozidla od daně. Podle § 3/1/a mezi osvobozená vozidla patří vozidla IZS a další vozidla, která mohou užívat světle modré nebo červeno modré výstražné majáky a zvukové výstražné zařízení. Toto osvobození může být pro některé neziskové organizace klíčové. Například sbor dobrovolných hasičů. Ti mohou mít vozidlo, které by mohlo spadat do kategorie N2 nebo N3, ale protože mají oprávnění užívat výstražná světla, tak je jejich vozidlo od daně osvobozeno. Existují ještě další možná osvobození, ale ta se netýkají neziskových organizací. Jedná se například o vozidla určené jako státní hmotná rezerva nebo vozidla diplomatických misí. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 308)

§ 4 vymezuje, kdo je poplatníkem daně. Poplatníkem je ten, kdo je zapsán v registru silničních vozidel jako provozovatel. Dále může být poplatníkem ten, kdo vozidlo užívá, pokud osoba, která byla zapsána jako provozovatel zemřela, zanikla nebo byla zrušena. Zákon ještě uvádí další 2 možné poplatníky, ale jedná se o velmi specifické situace, které se netýkají neziskových organizací. § 4/3 stanovuje, že pokud je více poplatníků na jedno vozidlo, tak všichni platí stejným dílem. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 308)

§ 5 stanovuje výši daně. U daně silniční se jedná o velmi jednoduchý postup, protože výše daně je uvedena v příloze tohoto zákona. Daň se určuje vždy podle stavu zapsaného v registru silničních vozidel, bez ohledu na skutečný stav věci. § 12 určuje způsob výpočtu daně. Jedná se opět o velmi jednoduchý postup. Daň se vypočte jako součet dílčích daní za jednotlivá vozidla. Dílčí daň se vypočte jako: daň – sleva na dani. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 308-309)

§ 12 jsou slevy na dani. Sleva na silniční dani se týká kombinované dopravy. Zjednodušeně řečeno, poplatník má právo na slevu na dani, pokud zboží cestuje v tom stejném kontejneru alespoň část cesty po železnici nebo po vnitrozemské vodní cestě. Zákon stanovuje podmínky, za kterých platí daná procentuální sazba slevy. Slevu na dani lze uplatnit v daňovém přiznání. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 309)

Zdaňovacím obdobím daně silniční je kalendářní rok. Poplatník musí podat daňové přiznání do 31. ledna následujícího roku po zdaňovacím období. Poplatník má povinnost podat daňové přiznání, pokud je dílčí daň vyšší než 0, pokud uplatňuje slevu na dani nebo pokud má vozidlo osvobozené, ale bez osvobození by daň za něj byla vyšší než 0. Pokud je daň nižší než 100 Kč, tak se daň nepředepíše a neplatí se. (Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025, s. 309)

4.2 Shrnutí

V kapitolách výše byl rozebrán základní pojmový aparát daňové analýzy. Cílem kapitoly bylo vysvětlit daňové zákony a upozornit na nejdůležitější paragrafy pro neziskové organizace. Jedná se pouze o teoretický výklad daní s několika jednoduchými příklady na vysvětlení určitých situací.

Pro použití v praxi je nutné vědět, jak vyplnit daňové přiznání. Proto jsou v praktické části této diplomové práce vytvořeny metodické návody pro vyplnění daňových přiznání.

II PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA NEZISKOVÉHO SEKTORU V ČR

V této kapitole bude provedena analýza neziskového sektoru v České republice. Na základě této analýzy budou vybrány nejvýznamnější právní formy neziskových organizací dle jejich počtu. Pro účely vyplnění daňových přiznání bude vybrán jeden zástupce nestátních neziskových organizací a jeden zástupce státních neziskových organizací.

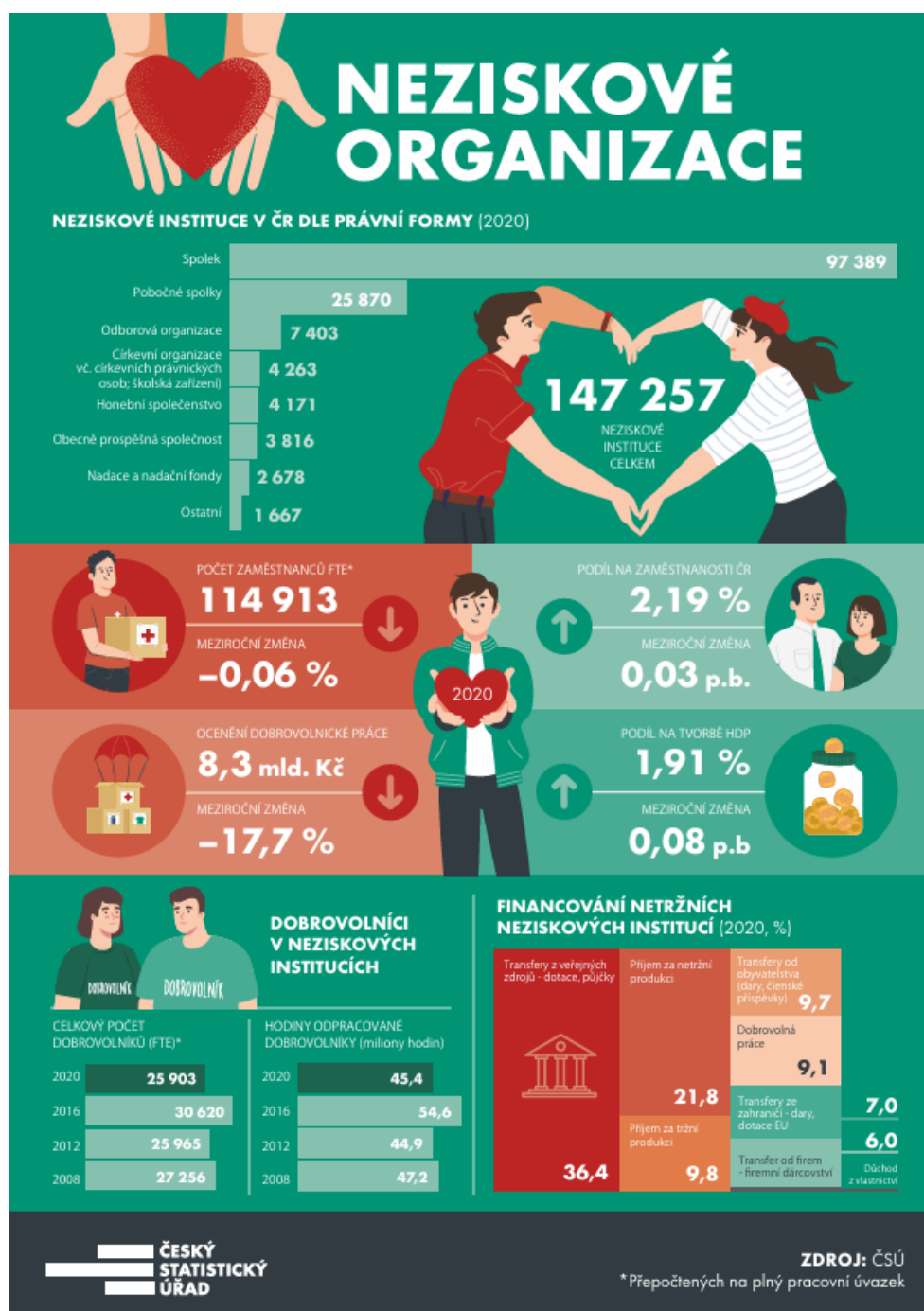
5.1 Analýza počtu neziskových organizací v České republice na základě jejich právní formy

Jak již bylo řečeno v teoretické části diplomové práce v České republice existuje celá řada právních forem pro neziskové organizace. Ale otázkou zůstává, kolik takových organizací v České republice funguje. Pro ideální zjištění je ještě vhodné si organizace rozdělit na státní neziskové organizace a nestátní neziskové organizace. Rozdělení, které organizace patří kam je uvedeno v teoretické části.

5.1.1 Analýza počtu nestátních neziskových organizací

Otázkou „Kolik je v České republice nestátních neziskových organizací“ se v roce 2020 zabýval i Český statistický úřad. Z jeho šetření vyplývá, že v ČR existovalo k roku 2020 celkem 147 257 nestátních neziskových organizací.

ČSÚ vydal k tomuto šetření velmi přehledný obrázek viz. níže, kde jsou organizace rozděleny podle právní formy, ale jsou zde uvedeny i počty zaměstnanců nebo podíl financování těchto organizací.

Obrázek 4: Nestátní neziskové organizace

(zdroj: ČSÚ)

Na základě obrázku výše je jasné, že největší zastoupení mezi nestátními neziskovými organizacemi mají spolky, a to s vysokým odstupem na ostatní. Na druhém místě je pobočný spolek, což je vlastně organizační jednotka spolku. Dále v ČR máme přes 7 000 odborových organizací, více než 4 000 církevních organizací a honebních společenství, přes 3 000 obecně prospěšných společenství a více než 2 000 nadací a nadačních fondů.

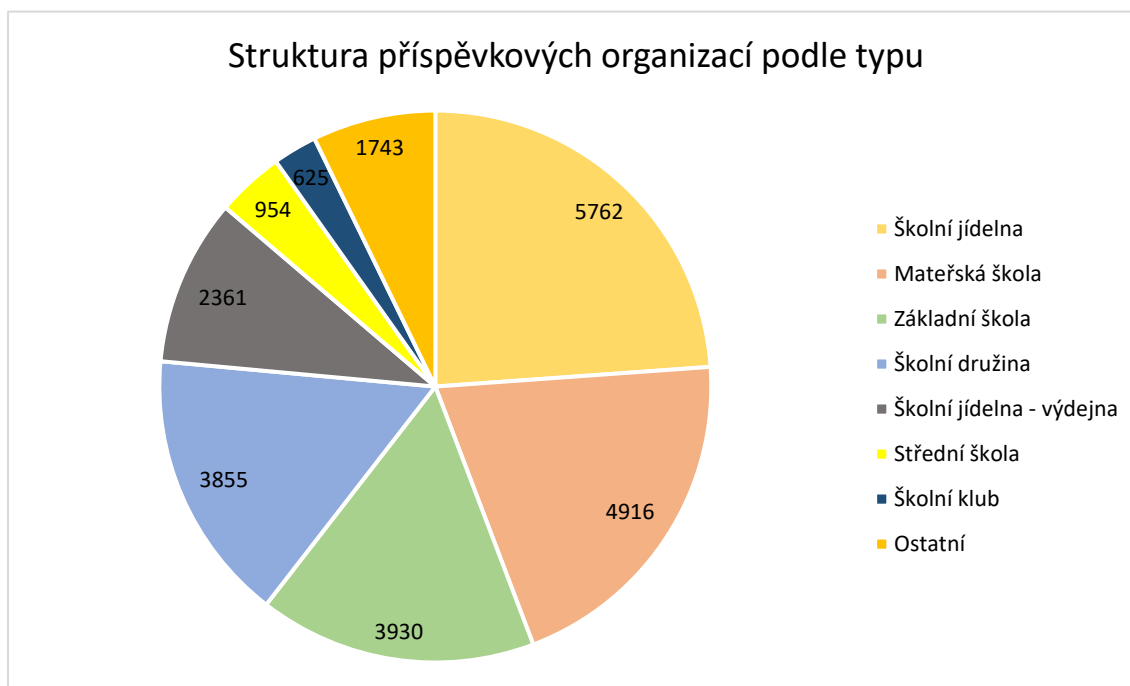
Také vidíme, ve všech těchto organizacích pracovalo přes 114 000 zaměstnanců. To je podíl přes 2 % na celkové zaměstnanosti v České republice. A přesto, že se jedná o neziskové organizace, tak jejich podíl na tvorbě HDP jsou téměř 2 %.

Z výše uvedených dat si odvažuji tvrdit, že nestátní neziskové organizace jsou významným článkem národního hospodářství.

5.1.2 Analýza počtu státních neziskových organizací

Zjištění skutečného počtu státních neziskových organizací je velmi obtížné. Problém je, že ČSÚ se těmito organizacemi nikdy nezabývalo a jiná statistika není nikde dostupná. Pro účely této diplomové práce budu tedy vycházet z webu MŠMT, kde lze dohledat přesný počet státní příspěvkových organizací a příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem. Dle takhle nastaveného filtru jsem dohledal počet 8 565 příspěvkových organizací. Dalšími státními neziskovými organizacemi jsou organizační složky státu, veřejné výzkumné instituce a státní fondy. Jejich počet se mi nepodařilo přesně dohledat, ale pro účely této diplomové práce bude stačit jako zástupce státních neziskových organizací právě příspěvkové organizace. (MŠMT, 2025)

Pro lepší pochopení, jaké organizace jsou zahrnuty v počtu 8 565 příspěvkových organizací jsem vytvořil graf.

Graf 1: Struktura příspěvkových organizací podle typu

(zdroj: data MŠMT; graf vlastní zpracování)

Z grafu výše vidíme, že nejvíce příspěvkových organizací jsou školní jídelny s celkovým počtem přes 5 500 jednotek. To je dáno tím, že školy, stejně jako ostatní organizace mají jedno IČ, ale jsou složeny z více příspěvkových organizací. Je běžné, že škola je zřízena jako příspěvková organizace, její družina je samostatná příspěvková organizace, a to samé platí i o školní jídelně nebo třeba školní knihovně. Toto členění umožňuje zákon o rozpočtové skladbě. Každá příspěvková organizace vede své účetnictví, hospodaří s vlastním rozpočtem a přidělenými prostředky. To umožňuje lépe kontrolovat hospodaření jednotlivých částí škol.

Dále se v grafu vyskytují mateřské a základní školy poté výdejny školních jídelen, střední školy, školní kluby a ostatní. Pod pojmem ostatní si můžeme představit například základní umělecké školy, domovy dětí a mládeže, vyšší odborné školy atd. Tyto ale nedosahují takových počtů, aby byly relevantní pro graf nebo pro další postup diplomové práce.

5.1.3 Výběr organizací pro metodické pokyny

Z výše provedené analýzy je již jasné kolik neziskových organizací v ČR máme a v jakém zastoupení. Pro tuto diplomovou práci budou vybrány jako zástupce nestátní neziskových organizací spolek a jako zástupce státních neziskových organizací příspěvková organizace. Jejich zastoupení je v jejich kategorii nejvyšší a z tohoto důvodu byly zvoleny.

6 ANALÝZA SPECIFICKÝCH ČINNOSTÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Neziskové organizace se v mnoha ohledech odlišují od klasických obchodních společností. Tyto odlišnosti se projevují zejména v oblasti daní, financování a účetnictví. V této kapitole jsou analyzovány klíčové rozdíly, které jsou pro neziskové organizace specifické a ovlivňují jejich fungování.

6.1 Zdanění a specifika základu daně z příjmů

Pro správné vyplnění daňového priznání je nutné správně stanovit základ daně. Ten se u neziskových organizací rozděluje na široký základ daně a úzký základ daně. Této problematice se věnuje ve své publikaci *Nestátní neziskové organizace – právní úprava, účetnictví, audit, daně z roku 2022* autorka Šárka Kryšková. Ta definuje široký a úzký základ následovně.

Široký základ daně používají pouze obecně prospěšné společnosti, ústavy, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a poskytovatelé zdravotních služeb. U těchto organizací jsou předmětem daně všechny příjmy kromě příjmů z investičních dotací. Jejich zdanění se tak spíše podobá zdanění podnikatelských subjektů.

Úzký základ daně používají ostatní veřejně prospěšní poplatníci (spolky, nadace, nadační fondy, církve, školské právnické osoby atd.). Tito poplatníci musejí své příjmy a výdaje rozdělit na jednotlivé činnosti. Pokud tyto činnosti poskytují za různé ceny, tak je musí ještě rozdělovat podle cen. Rozdělují je na příjmy z činnosti, pro kterou byly založeny (hlavní) a na příjmy z podnikatelské (vedlejší) činnosti.

Mezi příjmy neziskových organizací, které jsou zpravidla osvobozeny od daně, patří zejména dotace, členské příspěvky a dary. Naopak podnikatelská činnost je vždy zdaňovanou činností.

Na rozdíl od obchodních společností mají neziskové organizace ještě speciální možnost upravit svůj základ daně. Tato možnost je ustanovena v § 20/7 zákona o daních z příjmů. Vybrané neziskové organizace mohou snížit svůj základ daně o 30 % minimálně však 300 000 Kč maximálně 1 000 000 Kč. Veřejná vysoká škola a veřejná výzkumná instituce může svůj základ daně snížit o 30 % minimálně 1 000 000 Kč maximálně 3 000 000 Kč. Tuto možnost snižování základu daně obchodní organizace nemají.

Dalším specifikem je, že neziskové organizace nesmějí rozdělit dosažený zisk mezi své zakladatele nebo členy. Tento přebytek musí být využit k naplnění jejich hlavní činnosti.

6.2 Klíčování nákladů

Kryšková (2022) se dále ve své publikaci věnuje i problematice klíčování. Hlavním úkolem klíčování nákladů je přiřadit zdanitelným příjmům (výnosům) zdanitelné výdaje (náklady). U neziskových organizací často nastává situace, kdy výdaje (náklady) souvisí jak s příjmy (výnosy), které jsou zdanitelné, tak s těmi, které jsou od daně osvobozeny nebo nejsou předmětem daně vůbec. Běžnými společnými náklady jsou spotřeba elektrické energie, vody, náklady na údržbu budovy, činnost ekonomického oddělení.

Nezisková organizace musí společné náklady rozdělit a přiřadit jejich část daňově neuznatelným výnosům a daňově uznatelným výnosům. To znamená, že například fakturu za energii bude organizace muset rozdělit na náklady, které bude moci uznat v daňovém přiznání a na náklady, které budou daňově neuznatelné.

Kryšková (2022) dále uvádí, že univerzální postup pro rozdělení nákladů neexistuje. Obecně se používají dva základní postupy: věcný přístup ke klíčování nákladů a hodnotový přístup ke klíčování nákladů.

Věcný postup lze použít tehdy, kdy lze náklady jednoznačně přidělit na jednotlivé činnosti. To by znamenalo, že každá budova musí mít svůj vlastní elektroměr, vodoměr, zaměstnanci by museli pracovat pouze na hlavní nebo vedlejší činnosti a nic by se nesmělo prolínat. Což je v praxi téměř nemožné.

Hodnotový přístup se používá v případech, kdy není možné jednoznačně náklady rozdělit. Toto jsou například ty situace, kdy je tělocvična školy přes den osvětlena pro účely výuky a večer je osvětlena z důvodu pronájmu tělocvičny sportovnímu klubu, ale vše se načítá na jeden elektroměr. Zde si musí organizace zvolit rozvrhovou základnu. Co bude rozvrhovou základnou je čistě na organizace, ale nutno pamatovat na to, že organizace musí být schopna správci daně odůvodnit, proč zvolila právě tuto rozvrhovou základnu. Běžně se jako rozvrhová základna používají: příjmy, mzdové náklady, plocha budovy, počet odpracovaných hodin dle činností, počet hodin, kdy tělocvična slouží výuce a kdy pro podnikatelské účely atd.

6.2.1 Příklad – určení rozvrhové základny a klíčování

Po zvolení rozvrhové základny musí organizace správně náklady rozklíčovat. Pro vysvětlení, jak klíčovat náklady zde uvedu příklad.

Př. Škola pronajímá večer tělocvičnu sportovnímu klubu na trénink. Přes den je školní tělocvična osvětlena z důvodu výuky, večer je osvětlena pro sportovní klub. Škola má pouze jeden elektroměr pro veškerou spotřebu el. energie. To znamená, že osvětlení ve třídách, chodbách, kabinetech i tělocvičně se načítá na jeden elektroměr. Roční spotřeba elektřiny dle vyúčtování činí 120 000 Kč.

Tabulka 1: Klíčování nákladů – pronájem tělocvičny

1) Je nutné rozdělit celkové náklady na elektriku na tělocvičnu a zbytek budovy		
	Plocha tělocvičny	600 m ²
	Plocha školy	2400 m ²
	Tělocvična	1/4 plochy školy
Tělocvična tvoří 1/4 plochy školy, což nám umožní přidělit 1/4 nákladů za elektrickou energii právě tělocvičně		
	1/4*120 000	30 000 Kč

(zdroj: vlastní zpracování)

V tabulce výše je jako rozvrhová základna použita celková plocha školy. Údaje o celkové ploše školy lze najít na katastru nemovitostí, případně v jiných dokumentech týkající se budovy školy. Tělocvičnu lze buď manuálně změřit nebo ve výkresech budovy školy bude její výměra zaznačena.

Na základě těchto údajů zjistíme, kolik procent plochy školy je tělocvična. V našem příkladu to je 1/4 plochy. To znamená, že můžeme 1/4 nákladů na energie přiřadit tělocvičně. Ale toto je pouze první krok. Nyní musíme zjistit, jak je tělocvična používána pro výuku a pro pronájem.

Tabulka 2: Klíčování nákladů 2 – pronájem tělocvičny

2) Je nutné rozdělit náklady na osvětlení tělocvičny na hlavní činnost (výuku) a podnikatelskou činnost (pronájem)			
	Výuka	1200 hod/rok	Výuka v tělocvičně probíhá 6 hodin denně 200 dní v roce
	Pronájem	600 hod/rok	Pronájem tělocvičny jsou 3 hodiny denně 200 dní v roce
	Celkem	1800 hod/rok	
	Pronájem	1/3 času provozu tělocvičny	
Pronájem tělocvičny tvoří 1/3 času, kdy je tělocvična osvětlená. To nám umožňuje přidělit 1/3 nákladů na osvětlení tělocvičny pronájmu.	1/3*30 000	10 000 Kč	

(zdroj: vlastní zpracování)

Zde je vhodné zvolit jako rozvrhovou základu počet hodin. Na základě školní rozvrhu víme, kolik hodin denně je tělocvična využívána pro výuku. Počet hodin pronájmu denně zjistíme ze smlouvy o pronájmu tělocvičny, kde by tento údaj měl být uveden.

V našem příkladu vidíme, že tělocvik se vyučuje 6 hodin denně 200 dní v roce, což činí 1200 hodin využití tělocvičny za rok pro účely výuky. A pronájem činí 3 hodiny denně 200 dní v roce, což činí 600 hodin pronájmu za rok. Celkem je tedy tělocvična používána 1800 hodin ročně.

Pronájem tělocvičny tvoří 1/3 času, po kterou je tělocvična v provozu, což nám umožňuje přidělit 1/3 nákladů na osvětlení tělocvičny právě pronájmu sportovnímu klubu. Z tabulky 1 víme jaké jsou náklady na osvětlení tělocvičny celkem a z tabulky 2 víme kolik z těchto nákladů lze přidělit na pronájem.

Daňově uznatelné náklady na elektrickou energii jsou 10 000 Kč, protože dle našeho příkladu jen tyto slouží pro vedlejší činnost. Ostatní náklady jsou daňově neuznatelné, protože slouží k osvětlení školy z důvodu provozu hlavní činnosti tedy výuky. A hlavní činnost (výuka) jsou nedaňové výnosy školy.

Klíčování musí nezisková organizace provést u všech vedlejších (podnikatelských) činností, které sdílí náklady spolu s hlavní činností. Například, pokud školní kuchyně vaří i pro veřejnost, tak se musí provést klíčování nákladů i zde. Budou se klíčovat jak náklady na energie, tak mzdové náklady kuchařek, tak i spotřeba materiálu.

6.2.2 Vzor komplexního klíčování

Nejedná se o lehkou činnost, a problematika je mnohem hlubší. Obvykle se neklíčuje pouze jedna činnost, ale celá skupina činností. Vzorový příklad komplexnějšího klíčování je zpracován dle literatury Milany Otrusínové a Dany Kubíčkové – Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví z roku 2011.

Tabulka 3: Struktura nákladů a výnosů

Výnosy	tis. Kč	Náklady	tis. Kč
Hlavní činnost		Hlavní činnost	
Dotace	24 559,69 Kč	Přímé náklady na výuku	20 968,40 Kč
Zúčtování fondů	0,61 Kč	Přímé náklady na PPŽ	767,81 Kč
Úroky z běžného účtu	0,79 Kč	Bankovní poplatky	7,77 Kč
Tržby z produktivní práce žáků	995,72 Kč		
Doplňková činnost		Doplňková činnost	
Tržby z lektorské činnosti	18,20 Kč	Přímé náklady na kurzy	2,44 Kč
Tržby z pronájmu tělocvičny	276,24 Kč	Přímé náklady na pronájem tělocvičny	33,05 Kč
		Celkové ostatní režijní náklady	4 009,53 Kč
Výnosy celkem	25 851,25 Kč	Náklady celkem	25 789,00 Kč

(zdroj: Otrusínová a Kubíčková, 2011)

Autorky Otrusínová a Kubíčková (2011) zdůrazňují, že prvním krokem musí být rozdělení činností na zdaňované a nezdaňované. Například činnosti hrazené z dotací nepodléhají dani z příjmů právnických osob. Je nutné těmto činnostem přiřadit přímé náklady. Náklady, které nemohou být přiřazeny jako přímé náklady žádné činnosti, bude pouze poměrná část uznána jako daňové náklady.

K tomu lze využít koeficient $K = \frac{\text{Zdanitelné příjmy (výnosy)}}{\text{Celkové příjmy (výnosy)}}$. Poté, za použití koeficientu

lze dopočítat daňově uznatelné náklady pomocí vzorce:

Daňově uznatelné výdaje (náklady) = $K \cdot$ Nerozlišené výdaje (náklady)

Tabulka 4: Roztřídění výnosy a nákladů podle základu daně

Činnost	Výnosy	Náklady	Vstupuje do základu daně	Suma
HČ výuka	24 560,03 Kč	20 968,40 Kč	NE: Není předmětem daně	- Kč
HČ úroky	0,79 Kč	2,44 Kč	NE: náklady > výnosy	- Kč
HČ PPŽ	995,72 Kč	767,81 Kč	ANO: náklady < výnosy	227,91 Kč
DČ Kurzy	18,20 Kč	7,77 Kč	ANO	10,43 Kč
DČ tělocvična	276,24 Kč	33,05 Kč	ANO	243,19 Kč

(zdroj: Otrusínová a Kubíčková, 2011)

Cílem tabulky výše je rozklíčovat výnosy a náklady podle základu daně. Je nutné posoudit, zda činnosti v hlavní činnosti jsou předmětem daně či nikoliv. Doplnkové činnosti jsou vždy předmětem daně.

Z tabulky č. 3 známe hodnotu celkových režijních nákladů. Z nich nyní vypočítáme daňově uznatelnou část.

$$\text{Zdanitelné výnosy} = 995,72 + 18,20 + 276,24 = 1\,290,16 \text{ Kč}$$

$$\text{Celkové výnosy} = \text{známe z tabulky č. 3} \rightarrow 25\,851,25 \text{ Kč}$$

$$K = 1\,290,16 / 25\,851,25 = 0,05$$

$$\text{Daňově uznatelná část nerozlišených nákladů: } 0,05 \cdot 4\,009,53 = 200,10 \text{ Kč}$$

$$\text{Základ daně: } 227,91 + 10,43 + 243,19 - 200,10 = 281,43 \text{ Kč}$$

Tento základ daně je možné dále upravovat ve formuláři pro daňové přiznání. Je nutné například vyloučit náklady na reprezentaci na řádku 40 daňového přiznání, pokud je organizace má a další daňově neuznatelné náklady.

6.2.3 Případová studie ke klíčování

Na základě poznatků z praxe lze konstatovat, že existují dva základní přístupy ke klíčování. Jedním ze způsobů je klíčování na konci roku ze všech dat. Druhým způsobem je průběžné klíčování v průběhu roku. Správně by se mělo klíčovat v průběhu roku postupně, ale problémem jsou kalkulace. Menší spolky a nadace mnohdy v praxi nemají zpracované kalkulace na své podnikatelské aktivity, a proto musejí klíčovat až na konci roku dle vzorce uvedeného výše.

Na základě reálných dat z praxe uvedu dva příklady. Jeden na malý spolek, který klíčuje náklady až ke konci roku a poté na střední školu, která klíčuje v průběhu roku.

Spolek se zabývá sportovní výchovou dětí. Na pozemku spolku se nachází tenisový kurt, který spolek za poplatek pronajímá veřejnosti. Data jsou brána z účetních výkazů tohoto spolku.

Tabulka 5: Klíčování – spolek

Činnost	Výnosy (Kč)	Náklady (Kč)
Hlavní činnost – členské příspěvky	51 315	
Doplňková činnost – pronájem hřiště veřejnosti	32 518	
Náklady		64 139
CELKEM	83 833	64 139

(zdroj: vlastní zpracování)

Z tabulky výše je jasné, že spolek nemá žádné kalkulace, ani neví, jaké náklady jsou přímé a jaké ne. Jediné, co spolek rozlišuje, jsou výnosy. To znamená, že všechny náklady bude muset spolek rozklíčovat. K tomu využije vzorec výše.

$$K = \frac{\text{Zdanitelné příjmy (výnosy)}}{\text{Celkové příjmy (výnosy)}} \rightarrow K = \frac{32\,518}{83\,833} = 0,387 \doteq 0,39$$

Daňově uznatelné náklady: $64\,139 \cdot 0,39 = 25\,014$ Kč

Do daňového přiznání spolek nebude uvádět příjmy z hlavní činnosti, protože ty nejsou předmětem daně. Uvádět bude výsledek hospodaření z doplňkové činnosti. Ten je 7 504 Kč.

Velké organizace jako například školy klíčují náklady v průběhu roku. U těchto organizací je klíčování mnohem komplexnější. Tyto organizace musejí mít pravidla pro klíčování zaneseny ve vnitřní směrnici. Těchto pravidel se musí organizace držet po celé období. Změna postupů pro klíčování je možná, ale tyto změny se musejí provádět velmi opatrně.

Postup při klíčování je odlišný. Tyto organizace si musejí zvolit rozvrhové základny a spočítat koeficient dle kalkulací na jednotlivé činnosti. Rozvrhovou základnou může být například podlahová plocha nebo hodiny využití a další měřitelné veličiny.

U těchto organizací jsou kalkulace velmi důležité. Od nich se odvíjí celý proces klíčování nákladů. Kalkulaci je nutné provést na každou doplňkovou činnost. Organizace si musí být jistá, že daná činnost není ztrátová.

Klíčování pak může vypadat následovně. Organizaci dojde faktura za spotřebu plynu. Ve vnitřní směrnici má organizace vypočítány koeficienty, kterými spotřebu plynu rozpočítá.

Tabulka 6: Klíčování – škola

Spotřeba plynu	
Činnost	Koeficient (v %)
stravování - DČ	0,6
stravování - HČ	19,4
ubytování - HČ	45,0
škola	35,0

Faktura za plyn	167 206,51 Kč
stravování - DČ	1 003,24 Kč
stravování - HČ	32 438,06 Kč
ubytování - HČ	75 242,93 Kč
škola	58 522,28 Kč

(zdroj: vlastní zpracování)

Z tabulky výše je patrné, jak organizace rozúčtuje náklady za plyn. Na základě tohoto rozúčtování bude na konci roku přesně vědět, jaké jsou náklady na hlavní činnost a doplňkovou činnost a nebude muset provádět klíčování dle postupu uvedeného u spolku.

Stejně koeficienty jako organizace použila u plynu může použít i u ostatních nákladů na energie jako jsou voda a elektřina. Je to jednoduchý způsob a je obhajitelný před zřizovatelem. Ovšem je možné pro každou energii spočítat koeficienty samostatně, ale to se obecně nedoporučuje.

6.3 Druhy rozpočtů a zdroje financování

Neziskové organizace ve své praxi obvykle sestavují několik druhů rozpočtů. Nejen množství, ale i obsah těchto rozpočtů se značně odlišuje od podnikatelského prostředí. Autorky Otrusinová a Kubíčková (2011) uvádí, že mezi základní typy rozpočtů patří programový rozpočet, zdrojový rozpočet a rozpočet finančních toků. K nim je možné sestavit i další rozpočty jako například investiční rozpočet.

Programový rozpočet slouží k vyčíslení očekávaných nákladů včetně režii a předpokládaných zdrojů financování. Cílem tohoto rozpočtu je sestavit komplexní přehled o předpokládaných nákladech a výnosech za rozpočtované období bez ohledu na skutečné finanční toky.

Zdrojový rozpočet upřesňuje, jaké finanční zdroje budou použity ke krytí jednotlivých druhů nákladů. Tento rozpočet je nepostradatelný při vícezdrojovém financování.

Rozpočet finančních toků rozvádí programový rozpočet dle peněžních toků, které skutečně nastanou během rozpočtovaného období.

Otrusinová a Kubíčková (2011) dále uvádějí základní fáze tvorby rozpočtu. Nejprve je nutné identifikovat jednotlivé programy tzv. nákladová střediska. Dále je nutné přiřadit přímé náklady a rozklíčovat ostatní náklady. Na závěr je nutné stanovit nebo odhadnout vlastní výnosy a ty také zakomponovat do tvořeného rozpočtu.

Autorky připomínají, že rozpočet není nutné bezpodmínečně dodržet. Rozpočet je odhad určený pro finanční řízení, jehož kvalita závisí na zkušenostech pracovníků, kteří jej sestavují a na kvalitě informací, které jsou jim k sestavení poskytnuty. Na konci období je nutné rozpočet porovnat se skutečností spočítat odchylky a odstranit je, tak aby se v další rozpočtu již neopakovaly.

Nalézt správné zdroje financování je klíčové pro samotné přežití organizace. V podnikatelském prostředí je to jednoduché. Pokud si společnost na svůj provoz nevydělá, tak zkrachuje a vlastně se nic zásadního neděje. U neziskových organizací tomu tak ale není. Ano, existují neziskové organizace jejichž zánik nic neznamená, jako například drobný spolek. Ale existují i neziskové organizace, které si nemohou dovolit zkrachovat nebo zaniknout jako například školy nebo nemocnice. A jelikož jejich hlavní činností není podnikání, tak musejí tyto organizace najít jiné způsoby, jak zafinancovat svůj provoz.

Této problematice se ve své publikaci věnuje Pelikánová (2024). Ta uvádí několik základních zdrojů financování neziskových organizací. Tyto zdroje lze rozdělit podle toho, kde vznikají. Pokud zdroje vznikají uvnitř organizace jako například členské příspěvky, příjmy z hlavní nebo podnikatelské činnosti, tak je lze označit jako vlastní zdroje. Ostatní zdroje, mezi které lze zařadit například dotace, příspěvky, firemní nebo individuální dárcovství, se označují jako cizí zdroje. Cizí zdroje podle Pelikánové (2024) závisejí především na kvalitním fundraisingu. Fundraising je další specifická činnost, které se neziskové organizace musejí věnovat. Jedná o aktivní činnost za účelem získání cizích zdrojů. Fundraising může mít podobu osobních setkání, pořádání akcí nebo veřejné sbírky. U té je ale nutné dbát všech zákonných nařízení týkající se veřejné sbírky.

6.4 Kalkulace v neziskových organizacích

Neziskové organizace, které provozují vedlejší hospodářskou činnost, musejí důsledně pracovat s kalkulacemi. Každá vedlejší činnost musí být podložena reálnými náklady a nesmí být dotována z hlavní činnosti. Jinými slovy, nezisková organizace si při provozu vedlejší činnosti musí být jistá, že tato činnost není ztrátová. V takové případě by ji musela okamžitě překalkulovat nebo zrušit.

Neziskové organizace musí být schopny doložit, že vedlejší činnost je financována samostatně a neohrožuje plnění hlavního účelu organizace. To znamená vést oddělenou evidenci výnosů i nákladů, aby bylo možné prokázat, že vedlejší činnost není nepřímo dotována například z veřejných prostředků určených pro hlavní činnost.

Aby byla kalkulace správná nesmí organizace zapomenout započítat všechny položky. Kalkulace by měla obsahovat následující položky:

- přímé náklady – materiál, mzdy pracovníků podílejících se přímo na dané aktivitě
- nepřímé náklady (režie) – nájemné, energie, administrativní výdaje, které se poměrově rozpočítávají mezi více činnostmi
- koeficienty rozpočtování nákladů – při smíšené činnosti je nutné aplikovat koeficienty, které spravedlivě rozdělují režijní výdaje (náklady)

6.5 Závěr specifických činností

Neziskové organizace se od klasických obchodních společností odlišují ve zdanění, financování i účetnictví. Klíčovou roli hraje oddělení činnosti, pro kterou byla organizace založena tzv. hlavní činnosti a vedlejší činnosti. Tato pravidla reflektují skutečnost, že hlavní účelem neziskových organizací není generování zisku, ale poskytování veřejně prospěšných činností.

Všechny specifické činnosti musí neziskové organizace důsledně dodržovat. Jejich nedodržení by vedlo k nemožnosti správného určení výsledku hospodaření a nemožnosti sestavení daňového přiznání k dani z příjmů i dani z přidané hodnoty. Menší organizace se s těmito činnostmi nepotýkají v takové míře, jak jsou výše popsány, ale velké organizace jako například školská zařízení se s těmito činnostmi setkají denně.

7 METODICKÉ NÁVODY

V této kapitole bude vysvětlen postup při vyplňování daňových přiznání k výše popsaným daním. Jelikož se jedná o metodický pokyn pro neziskové organizace a všechny neziskové organizace jsou právnické osoby a právnické osoby musejí daňové přiznání odevzdávat v elektronické podobě, budou všechna daňová přiznání vyplněna elektronicky přes portál MOJE Daně.

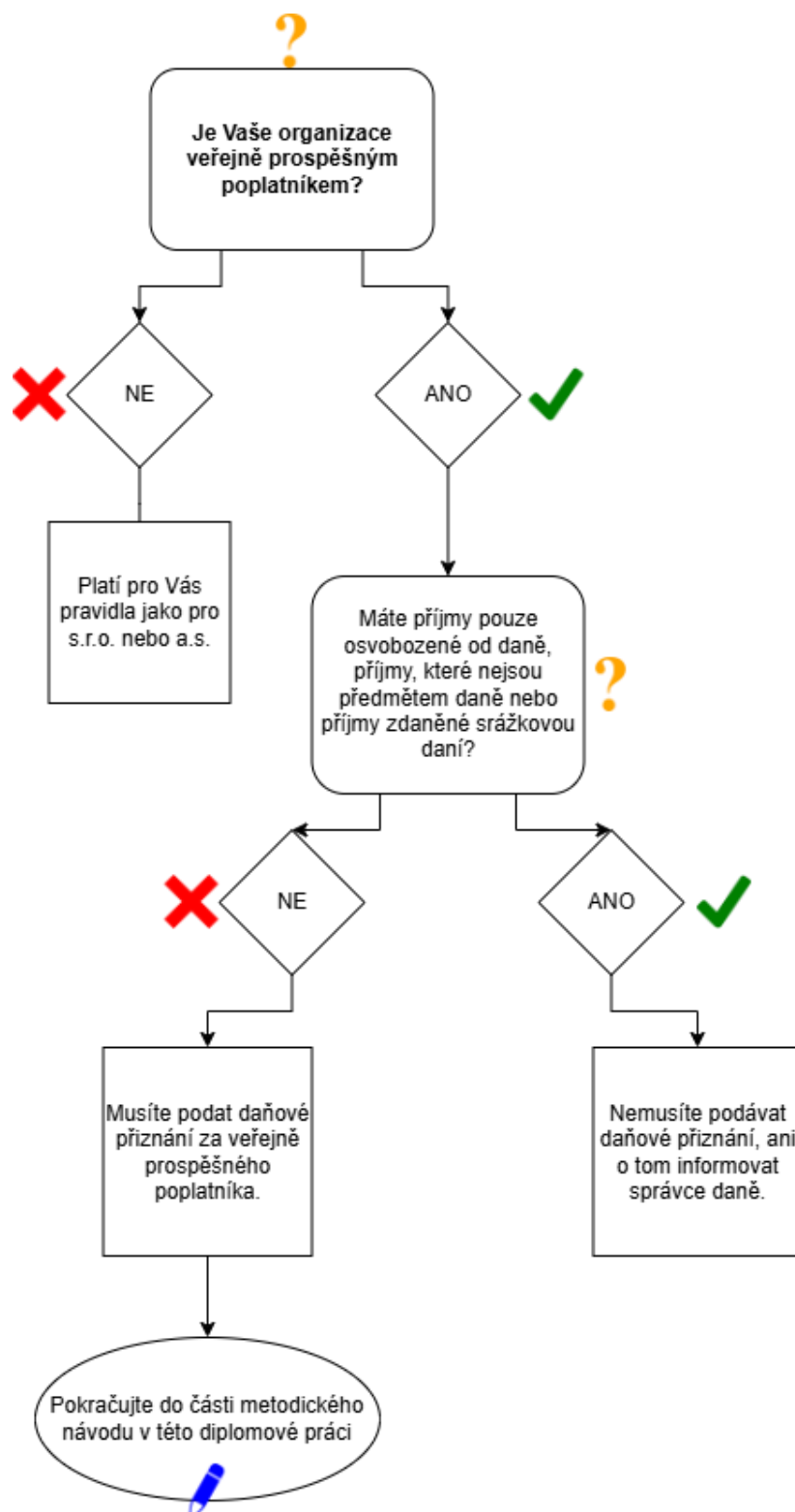
Ještě, než začneme vyplňovat samotné přiznání, tak považují za důležité vysvětlit rozdíly ve výběru mezi řádným, opravným a dodatečným přiznáním. Pro správné určení, jaké DP děláme, je nutné znát termíny pro podání daňového přiznání. Daňové přiznání například k dani z nemovitých věcí se podává do 31. ledna zdaňovacího období. Pokud podáváme první daňové přiznání a podáme jej do tohoto termínu jedná se o řádné DP. Řádné DP může být pouze jedno. Pokud si uvědomíme, že v DP máme chybu, ale stihneme ji opravit pořád do 31. ledna, tak se jedná o opravné DP. Opravných DP můžeme podat kolik chceme, ale musíme je vždy podat do 31. ledna. Jakékoliv DP podané po termínu je vždy dodatečné DP.

7.1 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů je daní, ke které musí daňové přiznání až na výjimky podat každá právnická osoba. Na úvod této kapitoly je zpracován a popsán rozhodovací strom, který usnadní rozhodování, jestli musí Vaše organizace podávat daňové přiznání k dani z příjmů PO či nikoliv.

Na otázky v rozhodovacím stromu odpovídejte Ano/Ne podle skutečnosti ve Vaší organizaci. Pojmy použité v rozhodovacím stromu jsou pod ním dále specifikovány.

7.1.1 Rozhodovací strom

Obrázek 5: Daň z příjmů PO – rozhodovací strom

(zdroj: vlastní zpracování)

Veřejně prospěšný poplatník je organizace, jejíž hlavní činností není podnikání. Mezi nejběžnější zástupce tedy patří spolky, nadace, nadační fondy, církve, veřejné vysoké školy atd.

Veřejně prospěšným poplatníkem mimo jiné není sdružení vlastníků jednotek ani profesní komora. Tyto dvě právní formy jsem záměrně vytkl, jelikož by mohlo dojít k omylu. Organizace, jejichž hlavní činností není podnikání, ale nejsou veřejně prospěšným poplatníkem jsou uvedeny v § 17a odst. 2 zákona o daních z příjmů.

Pro tyto organizace platí zákon o daních z příjmů jako pro obchodní korporace

7.1.2 Organizace nepodávající daňové přiznání

Na úvod si uvedeme výjimky neziskových organizací, které nemusejí podávat daňové přiznání a za jakých okolností. Tyto informace jsou uvedeny na stránkách Finanční správy. První výjimkou je společenství vlastníků jednotek (SVJ), které nemusí podat daňové přiznání, pokud má pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy od daně osvobozené nebo příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Pokud tato situace nastane SVJ není povinno tuto skutečnost sdělovat správci daně. To znamená, že pokud SVJ nemusí podat daňové přiznání, nemusí dělat nic.

Druhou výjimkou uvedenou na stránkách Finanční správy jsou veřejně prospěšní poplatníci pokud, mají pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy od daně osvobozené nebo příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, a nemají povinnost zvýšit výsledek hospodaření o částku, o kterou byl snížen základ daně podle § 20 odst. 7. Stejně jako u SVJ ani veřejně prospěšný poplatník nemusí o této skutečnosti správce daně nijak informovat.

Zde je vhodné si tuto situaci podle § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů vysvětlit na příkladu. Fiktivní nezisková organizace zapsaný spolek se zabývá organizováním volnočasových aktivit pro děti. V roce 2024 měla výnosy z vedlejší hospodářské činnosti (provoz menší kavárny) 700 000 Kč. Uvažujme, že organizace měla v hlavní činnosti pouze výnosy od daně osvobozené nebo výnosy, které nejsou předmětem daně.

Ve vedlejší hospodářské činnosti máme výnosy z kavárny 700 000 Kč za rok, aby byl příklad co nejnázornější, tak náklady budou činit 300 000 Kč. To znamená, že základ daně bude 400 000 Kč.

Tato organizace může svůj základ daně podle § 20 odst. 7 snížit o 30 %, tedy o 120 000 Kč (30 % z 400 000 Kč). Protože částka 120 000 Kč je menší než minimální hranice 300 000 Kč, může organizace využít právě tuto minimální hranici. Nový základ daně tedy bude: $400\,000\text{ Kč} - 300\,000\text{ Kč} = 100\,000\text{ Kč}$.

Organizace ale musí těchto 300 000 Kč (úsporu na dani) v následujícím roce použít pouze ke své hlavní činnosti, například na nákup sportovního vybavení. Pokud by peníze použila jinak, například na rozšíření své kavárny (tedy na podnikání), musí dodatečně přiznat odpovídající částku jako zvýšení svého základu daně.

Pokud by v roce 2025 organizace nepoužila úsporu 300 000 Kč správným způsobem (např. by finance přesměřovala na podnikání nebo ponechala nevyužité), musela by zpětně tuto úsporu na dani dodanit a podat daňové přiznání. Udělala by to tak, že v roce 2026, až bude vyplňovat přiznání za rok 2025 o těchto 300 000 Kč zvýší svůj základ daně.

Z toho vyplývá, že i kdyby měla organizace pouze příjmy od daně osvobozené, příjmy, které nejsou předmětem daně nebo příjmy zdaněné srážkovou daní, ale nastala tato situace se špatně použitou nebo nevyužitou úsporou na dani, tak organizace musí podat daňové přiznání a v něm tuto úsporu na dani dodanit.

7.1.3 Kategorie účetních jednotek

Před samotným vyplněním metodického návodu k dani z příjmů je nutné vědět, do jaké kategorie účetních jednotek organizace spadá. To je klíčové pro sestavení účetní závěrky. Účetní závěrka je klíčový soubor dokumentů, který je potřebný ke správnému vyplnění daňového přiznání.

Mikro a malá účetní jednotka, která nemá povinnost auditu, může sestavit účetní závěrku ve zkráceném rozsahu. Ostatní účetní jednotky musejí účetní závěrku sestavit v plném rozsahu.

	kategorie účetní jednotky	celková aktiva	celkový obrat	průměrný počet zaměstnanců
1.	mikro	9 milionů Kč	18 milionů Kč	10
2.	malá	100 milionů Kč	200 milionů Kč	50
3.	střední	500 milionů Kč	1 000 milionů Kč	250
4.	velká	500 milionů Kč	1 000 milionů Kč	250

Obrázek 6: Kategorie účetních jednotek

(zdroj: Seyfor, a. s., 2025)

Rozhodující je vždy stav k rozvahovému dni (obvykle k 31.12.). Platí, že mikro účetní jednotkou je taková účetní jednotka, která k rozvahovému dni nepřekročila dvě z těchto tří kritérií (aktiva, obrat a počet zaměstnanců). To znamená, že organizace, jejíž celková aktiva budou 12 mil. Kč, ale celkový obrat bude 17 mil. Kč a průměrný počet zaměstnanců bude 10, je stále mikro účetní jednotkou. Až při překročení dvou kritérií se účetní jednotka stává účetní jednotkou o kategorii vyšší.

Velkou účetní jednotkou jsou bez ohledu na kritéria subjekty veřejného zájmu a vybrané účetní jednotky. Příspěvková organizace se tak vždy považuje za velkou účetní jednotku. Platí zde výjimka, ohledně ověření účetní závěrky auditorem. Příspěvkové organizace nemusejí mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Kontrolu hospodaření u příspěvkové organizace provádí na základě zákona 250/200 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů její zřizovatel.

Po rozhodnutí, do jaké kategorie účetních jednotek organizace spadá, je nutné sestavit účetní závěrku. Ta bude sloužit jako hlavní zdroj informací pro daňové přiznání.

7.1.4 Metodický pokyn k vyplnění

V následující části je vzorově vyplněné daňové přiznání s rozбором důležitých řádků se zaměřením na neziskové organizace. Začneme na portálu MOJE Daně, kde zvolíme možnost „Elektronická podání pro Finanční správu“ poté „Elektronické formuláře“ a „Daň z příjmů právnických osob“ a zvolíme formulář.

The screenshot shows the 'mojedaně' portal interface for filing a tax return. The main heading is 'Daň z příjmů právnických osob - za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025'. The form is for a 'Veřejné prospěšný poplatník' (Publicly beneficial taxpayer) in the Zlínský kraj. The 'Možnosti pro vyplnění' section shows 'Elektronický formulář' selected. The 'Možnosti pro ukončení' section shows '3 - veřejné prospěšný poplatník (§ 17a)' selected. The 'Vstupní informace a údaje poplatníkov' section is highlighted with a red circle and contains the following fields: 'Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu' (3300 Zlínský kraj), 'Územní pracoviště v, ve, pro' (3301 Zlín), '1 Daňové identifikační číslo (DIČ - pouze číselná část)' (CZ), '2 Identifikační číslo' (redacted), '3 Daňové přiznání' (Rádné, Dodatečné, Opravné), '4 Kód rozlišení typu přiznání' (a) typ poplatníka (3 - veřejné prospěšný poplatník (§ 17a)), (b) typ daňového přiznání (A - za zdaň. období (§ 21a zákona) daň), 'Počet příloh II. oddílu' (1), 'Počet zvláštních příloh' (0), and 'Počet samostatných příloh' (0). The bottom of the form has buttons for 'ePodpora', 'PŘEDCHOZÍ STRÁNKA', 'KONTROLA STRÁNKY', and 'DALŠÍ STRÁNKA >'. The top of the form has buttons for 'OPUSTIT FORMULÁŘ', 'PŘEPNOUT DO PRŮVODCE', 'PROTOKOL CHYB', 'DALŠÍ VOLBY', and 'ODESLAT'.

Obrázek 7: Hlavička daňového přiznání – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Na úvodní stránce daňového přiznání vyplníme základní údaje o tom, kterému finančnímu úřadu daňové přiznání podáváme a jakému územnímu pracovišti je určeno. Územní pracoviště se určuje podle toho, kde má právnická osoba své sídlo.

Dále se vyplní identifikační číslo (IČ) a v případě, že je organizace i plátcem DPH, tak se vyplní i její daňové identifikační číslo (DIČ).

Na řádce 3 se zakřížkuje typ daňového přiznání. Jestli se jedná o daňové přiznání řádné, opravné či dodatečné je vysvětleno ve druhém odstavci sedmé kapitoly „Metodické návody“.

Na řádce 4 se uvede typ poplatníka a typ daňového přiznání. Pokud podáváte daňové přiznání za veřejně prospěšného poplatníka, tak zvolíte možnost 3. Kdo je veřejně prospěšný poplatník je vysvětleno u rozhodovacího stromu k dani z příjmů PO. Pokud podáváte „normální“ daňové přiznání za rok nechává se možnost „A“. Ostatní možnosti jsou určeny pro likvidace, fúze apod. Dále pokračujeme níže k řádkům 5 a další na stejném listu daňového přiznání.

Obrázek 8: Zdaňovací období – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

V této části daňového přiznání vybereme z nabídky zdaňovací období. Ve většině případů se bude jednat o kalendářní rok, ale mohou nastat situace, kdy bude zdaňovacím obdobím hospodářský rok. Po rozkliknutí vyberte z nabídky správnou možnost pro Vaši organizaci.

V této části daňového přiznání se vyplní ještě zdaňovací období datumově. Pokud je zdaňovacím obdobím kalendářní rok lze nechat přednastavenou možnost, pouze zkontrolujte rok. Pokud je zdaňovacím obdobím hospodářský rok, zadejte od kdy do kdy trvá Váš hospodářský rok.

The screenshot shows the 'mojedaň' web application interface. The main heading is 'Daň z příjmů právnických osob - za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025'. The section 'I. Oddíl - údaje o poplatníkovi' is active. A red circle highlights the following fields: '5 Název poplatníka' (filled with 'Sdružení rodičů a přátel školy, z. s.'), '6 Sídlo' (filled with 'Mostní'), 'Obec' (filled with 'Zlín'), 'PSČ' (filled with '76001'), and 'Telefon' (filled with '576 032 120'). Other fields like '7 Kategorie účetní jednotky', '8 Přiznání podal poradce', and '9 Zákonná povinnost sestavení účetní závěrky' are also visible.

Obrázek 9: Údaje o poplatníkovi – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

V I. oddílu se vyplňují údaje o poplatníkovi, tedy o Vaší organizaci. Do řádku 5 napíšete název organizace. Do řádku 6 napíšete adresu organizace. Kód státu se u organizací sídlících na území České republiky nevyplňuje. Necháváte tento řádek prázdný.

The screenshot shows the 'mojedaň' web application interface. The main heading is 'Daň z příjmů právnických osob - za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025'. The section 'II. Oddíl - údaje o daňovém přiznání' is active. A red circle highlights the following fields: '7 Kategorie účetní jednotky' (dropdown menu), '8 Přiznání podal poradce' (checkboxes), '9 Zákonná povinnost sestavení účetní závěrky' (checkboxes), '10 Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem' (checkboxes), '11 Účetní závěrka sestavená daňovým subjektem' (checkboxes), '12 Transakce uskutečněné se spojenými osobami' (checkboxes), and '13 Hlavní (převládající) činnost' (dropdown menu). The '13 Hlavní (převládající) činnost' field is filled with 'ČINNOSTI ORGANIZACÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE'. Other fields like '14 Účetní závěrka' and '15 Žádost o vrácení přeplatku' are also visible.

Obrázek 10: Údaje o daňovém přiznání – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Dále se v I. oddílu vyplňují řádky 7 – 13. Na řádku 7 se uvádí kategorie účetní jednotky. Zde je klíčový obrat a počet zaměstnanců. Tabulka kategorií účetních jednotek je uvedena výše v diplomové práci.

Na řádcích 8 – 11 vybíráme z možností ano/ne. Vždy se křížkuje možnost, která je pravdivá. Například řádek 8 – přiznání podal poradce? Ne – děláme si ho sami. Zakřížkujeme možnost ne.

Na řádku 11 musíme zakřížkovat možnost ano. Ale přílohu (tlačítko vedle možnosti „ne“) neotvíráme. Toto tlačítko je určeno pouze pro organizace účtující podle vyhlášek 500/2002 Sb. a 501/2002 Sb. Nestátní neziskové organizace účtují podle vyhlášky 504/2002 Sb. Takže pouze zvolíme možnost „ano“ a pokračujeme k řádku 12 a 13.

Řádek 12 se týká transakcí mezi spojenými osobami. Především tedy transakcí typu matka – dcera, sesterské společnosti mezi sebou. V případě, že by organizace měla transakce tohoto typu musí vyplnit přílohu. V případě, že takové transakce nemá, nechává se možnost „N“ a příloha se nevyplňuje.

Na řádku 13 se uvádí hlavní činnost. Pokud přesně nevíte, jaká je hlavní činnost vaší organizace, doporučuji vyhledat si Vaši organizaci podle jejího IČ v obchodním rejstříku. Zde jsou všechny činnosti uvedeny. Další možností je podívat se do zakládajících listin nebo stanov spolku. Ale možnost vyhledání v obchodním rejstříku mi přijde nejrychlejší.

Po vyplnění řádku 13 klikneme vpravo dole na možnost „Další stránka“ a pokračujeme do dalšího oddílu daňového přiznání.

mojedaně OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace a údaje o poplatníkovi

☒ Úpravy výsledku hospodaření a rozdílu mezi příjmy a výdaji

☐ Výpočet základu daně a daně

☐ DoDAP, placení daně, podpisová doložka a jiné přílohy

☐ Účetní závěrka

☐ Žádost o vrácení přeplatku

Možnosti pro ukončení

Daň z příjmů právnických osob – za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

Řádek	Název položky	Vyplní v celých Kč
10	Výsledek hospodaření (zisk +, ztráta -) ³⁾ nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji ³⁾ ke dni 31.12.2024	19 684
20	Částky neoprávněně zkrácující příjmy (§ 23 odst. 3 písm. a) zákona), a hodnota nepeněžních příjmů (§ 23 odst. 6 zákona), pokud nejsou zahrnuty ve výsledku hospodaření nebo v rozdílu mezi příjmy a výdaji na ř. 10	
30	Částky, o které se podle § 23 odst. 3 písm. a) zákona, s výjimkou § 23 odst. 3 písm. a) bodů 1 a 2 zákona, zvyšuje výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji na ř. 10	
40	Výdaje (náklady) neuznané za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů (§ 25 nebo 24 zákona), pokud jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření nebo v rozdílu mezi příjmy a výdaji na ř. 10	155 016
50	Rozdíl, o který odpisy hmotného a nehmotného majetku uplatněné v účetnictví převyšují odpisy tohoto majetku stanovené podle § 26 až 33 zákona	
61	Úprava základu daně podle § 23 odst. 8 zákona v případě zrušení poplatníka s likvidací	
62		
63	Částky, o které se podle § 23e, § 23g, § 23h a § 38fa zákona zvyšuje výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 10)	
65	Částka kurzových rozdílů, o kterou se podle § 23i zákona zvyšuje výsledek hospodaření (ř. 10)	
70	Mezisoučet (ř. 20 + 30 + 40 + 50 + 61 + 62 + 63 + 65)	155 016

PŘÍLOHA Č. 1/A II. ODD.
PŘÍLOHA Č. 3 II. ODD.

ePodpora > < PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 11: Řádky 10-70 – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Nebudou zde popsány všechny řádky, nýbrž ty, které se kterými se mohou setkat neziskové organizace při běžném fungování.

K vyplnění všech následujících řádků budeme potřebovat účetní závěrku. Výkaz zisku a ztrát budeme potřebovat především pro následující oddíl daňového přiznání. Ideální, i když zdlouhavé je jít položku po položce ve výkazu zisku a ztrát a rozhodnout o ní, jestli je daňově uznatelná či nikoliv. Pokud položka není daňově uznatelná, budeme ji muset doplnit na příslušný řádek v tomto oddílu.

Na řádku 10 se vyplní výsledek hospodaření před zdanění dle Vaší účetní závěrky. Jedná se výsledek hospodaření jak z hlavní, tak vedlejší činnosti. Pokud Vám vznikne v hlavní činnosti zisk nebo ztráta musíte to do tohoto řádku uvést v součtu s vedlejší činností.

Výsledek hospodaření získáme tak, že od všech výnosů odečteme všechny náklady. Daňové úpravy se dále provádějí na řádcích 20 – 170. Do žádných řádků nezapisujete záporné číslo. Formulář je nastaven tak, že řádky 20 – 70 zvyšují výsledek hospodaření a řádky 100 – 170 snižují výsledek hospodaření. Vždy ale zapisujete číslo v kladném tvaru. Na následující řádky se uvádí mimo jiné:

Ř. 20 – např. prodej pod cenou, nezaúčtované příjmy v hotovosti

Ř. 30 – např. neodvedené pojistné sražené zaměstnancům, zrušení rezervy

Pokud do těchto řádků vpisujete nějakou hodnotu, vždy klikněte na šedou šipku u čísla řádku a vepište, za co přesně je částka na řádku uvedena.

Ř. 40 – zde je nutné vyplnit speciální přílohu. Pokud na tento řádek musíte něco vepsat, klikněte na přílohu vpravo „Příloha č.1/A II. Oddíl“ a vyplňte. Tento řádek se v praxi označuje jako řádek pro všechny daňově neuznatelné náklady.

Ř. 50 – účetní odpisy 150 000 Kč, daňové odpisy podle zákona 120 000 Kč → na řádek 50 se uvede částka 30 000 Kč

Ř. 62 – volný řádek → v případě, že nevíte, kam částku zapsat, ale víte, že o ni musíte zvýšit výsledek hospodaření. I v tomto případě, pokud sem něco budeme vypisovat, tak rozklikněte šedou šipku vedle čísla řádku a napište do poznámky, za co přesně částka sem uvedená je.

Ř. 70 – dopočítá se automaticky podle výše zadaných hodnot.

Hodnoty pro všechny výše zmíněné řádky najdeme v účetní závěrce organizace. Pro vyplňování daňového přiznání se doporučuje jít položku po položce ve výkazu zisku a ztrát a kontrolovat, jestli je daňově uznatelná či nikoliv. V případě, že není daňově uznatelná, tak ji musíme někam doplnit do daňového přiznání. Obvykle to bude na řádek 40.

Obrázek 12: Příloha k ř. 40 – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 13: Řádky 100-140 – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Opět nebudou popsány všechny řádky, nýbrž pouze ty řádky, které se nejčastěji používají v neziskových organizacích.

Ř. 100 – např. příjmy společenství vlastníků jednotek z dotací, příspěvků vlastníků jednotek na správu domu a pozemku, úhrad za plnění spojená s užíváním bytu a nebytových

prostor, pojistného plnění z pojištění domu sjednaného společenstvím vlastníků jednotek. Uvedou se jen v případě, že tyto příjmy jsou zahrnuty do výsledku hospodaření. Pokud nejsou započítány ve výsledku hospodaření, tak se neuvádějí.

Ř. 101 – funguje úplně stejně jako řádek 100 → pokud jsou příjmy jako např. dotace, příspěvek, podpora nebo jiná obdobná plnění z veřejných rozpočtů zahrnuty do výsledku hospodaření, tak se jejich výše uvede na tento řádek. Pokud nejsou zahrnuty do výsledku hospodaření, neuvádějí se.

Ř. 109 – např. hodnota obdržených darů → uvede se jen pokud je zahrnut ve výsledku hospodaření

Ř. 110 – osvobozené příjmy – např. členské příspěvky → uvedou se jen pokud jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření

Ř. 111 – např. doplacené neuhrazené pojistné, pokud o výši neuhrazeného pojistného byl dříve výsledek hospodaření zvýšen

Ř. 112 – např. rozpuštění účetních rezerv nebo opravných položek použité k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů

mojedaň

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE

PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace a údaje o poplatníkovi

☒ Úpravy výsledku hospodaření a rozdílu mezi příjmy a výdaji

☐ Výpočet základu daně a daně

☐ DoDAP, placení daně, podpisová doložka a jiné přílohy

☐ Účetní závěrka

☐ Žádost o vrácení přeplatku

Možnosti pro ukončení

Daň z příjmů právnických osob - za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

120	Příjmy nezahmované do základu daně podle § 23 odst. 4 písm. a) zákona		
130	Příjmy nezahmované do základu daně podle § 23 odst. 4 písm. b) zákona		
140	Příjmy a částky podle § 23 odst. 4 zákona, s výjimkou příjmů podle § 23 odst. 4 písm. a) a b) zákona, nezahmované do základu daně		
150	Rozdíl, o který odpisy hmotného a nehmotného majetku stanovené podle § 26 až 33 zákona převyšují odpisy tohoto majetku uplatněné v účetnictví		
160	Souhm jednotlivých rozdílů, o které částky výdajů (nákladů) vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů převyšují náklady uplatněné v účetnictví		
161	Úprava základu daně podle § 23 odst. 8 zákona v případě zrušení poplatníka s likvidací		
162			
163	Částky, o které se podle § 23e, § 23g a § 38fa zákona snižuje výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 10)		PŘÍLOHA C. 3 II. ODD.
165	Částka kursových rozdílů, o kterou se podle § 23i zákona snižuje výsledek hospodaření (ř. 10)		
170	Mezisoučet (ř. 100 + 101 + 109 + 110 + 111 + 112 + 120 + 130 + 140 + 150 + 160 + 161 + 162 + 163 + 165)	174 700	

Vysvětlivky:
³⁾ V případě vykázaní ztráty nebo daňové ztráty se uvede částka se znaménkem minus (-).

ePodpora

PŘEDCHOZÍ STRÁNKY KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKY

Obrázek 14: Řádky 150-170 – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Ř. 150 – daňové odpisy 150 000 Kč, účetní odpisy podle zákona 120 000 Kč → na řádek 150 se uvede částka 30 000 Kč (opak řádku 50)

Ř. 162 – volný řádek → slouží ke snížení výsledku hospodaření → lze jej využít, pokud nevíte, kam jinde danou částku zapsat. Musíte vždy rozkliknout šedou šipku a vepsat obsah uváděné částky – obdobně jako u řádku 110

Ř. 170 – dopočítá se automaticky podle vyplněných hodnot.

Po vyplnění řádků můžeme kliknout na „Další stránka“ a pokračovat do III. oddílu daňového přiznání.

mojedaň

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace a údaje o poplatníkovi

☐ Úpravy výsledku hospodaření a rozdílu mezi příjmy a výdaji

☒ Výpočet základu daně a daně

☐ DoDAP, placení daně, podpisová doložka a jiné přílohy

☐ Účetní závěrka

☐ Žádost o vrácení přeplatku

Možnosti pro ukončení

Daň z příjmů právnických osob – za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

Řádek	Název položky	Vyplní v celých Kč	
200	Základ daně před úpravou o část základu daně (daňové ztráty) připadající na komplementáře a o příjmy podléhající zdanění v zahraničí, u nichž je uplatňováno vymezení, a před snížením o položky podle § 34 a § 20 odst. 7 nebo odst. 8 zákona, nebo daňová ztráta před úpravou o část základu daně (daňové ztráty) připadající na komplementáře a o příjmy podléhající zdanění v zahraničí, u nichž je uplatňováno vymezení (ř. 10 + 70 - 170) ³⁾	0	PŘÍLOHA Č. 1/J II. Odd.
201	Část základu daně nebo daňové ztráty připadající na komplementáře ^{3), 4)}		
210	Úhrn vyřazených příjmů (základu daně a daňových ztrát) podléhajících zdanění v zahraničí ^{3), 5)}		
220	Základ daně po úpravě o část základu daně (daňové ztráty) připadající na komplementáře a o příjmy podléhající zdanění v zahraničí, u nichž je uplatňováno vymezení, před snížením o položky podle § 34 a § 20 odst. 7 nebo odst. 8 zákona ³⁾ nebo daňová ztráta po úpravě o část základu daně (daňové ztráty) připadající na komplementáře a o příjmy podléhající zdanění v zahraničí, u nichž je uplatňováno vymezení (ř. 200 - 201 - 210) ³⁾	0	

Řádek **Název položky** **Vyplní v celých Kč**

230 Odečet daňové ztráty podle § 34 odst. 1 zákona ⁵⁾

240

241

< PŘEDCHOZÍ STRÁNKY KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKY >

Obrázek 15: Řádky 200-220 – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Řádky 200 až 220 nevyplňujeme, ty se dopočítají automaticky podle údajů vyplněných ve II. oddílu. Co zde ale musíme vyplnit, je příloha.

mojedaň

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

Možnosti pro ukončení

Přílohy

☐ Příloha k pol. 11 I. odd. (žádost o předání účetní závěrky)

☐ Sam. příloha k položce 12 (transakce se spojenými osobami)

☐ Příloha č. 1 II. oddílu - tabulka A a B

☐ Příloha č. 1 II. oddílu - tabulka C

Daň z příjmů právnických osob – za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

Řádek	Název položky	Měrná jednotka	
7	Celkový nárok na slevy na dani podle § 35 odst. 1 zákona (ř. 4 tabulky H) (neobsazeno)		
8	Úhrn daně zaplacené v zahraničí, kterou lze započítat metodou úplného a prostého zápočtu (ř. 4 tabulky I)		

K. Vybrané ukazatele hospodaření

Řádek	Název položky	Měrná jednotka	
1	Roční úhrn čistého obrátu	CZK - Česká koruna	174 700
2	Průměrný přepočtený počet zaměstnanců, zaokrouhlený na celé číslo	osoby	0

Vysvětlivky:
¹⁾ Vyplní pouze poplatník, který je komanditní společností.
²⁾ Pokud poplatníkem daně je komanditní společnost, uvede pouze částky připadající na komanditisty.
³⁾ Výpočet vykázané částky nebo uvedení dalších údajů k takto označenému řádku se provede na samostatné příloze. Tiskopisy samostatných příloh vydává Ministerstvo financí. Pro účely elektronického podání daňového přiznání jsou elektronické verze těchto tiskopisů součástí programového vybavení aplikace Elektronická podání pro finanční správu.

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

< PŘEDCHOZÍ STRÁNKY KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKY >

Obrázek 16: Příloha č.1/J II. Oddíl – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

V této příloze sjedeme úplně dolu a vyplníme pouze poslední dva řádky v tabulce K. Roční úhrn čistého obrátu a počet zaměstnanců. Veřejně prospěšní poplatníci zde uvádějí roční úhrn čistého obrátu z celkové činnosti, tzn. hlavní i vedlejší činnosti. Lze tedy říci, že se sem uvádějí součet celkových výnosů hlavní i vedlejší činnosti, které vykážou v účetní uzavěrce.

Číslo řádku	Popis	Číslo přílohy
230	Odečet daňové ztráty podle § 34 odst. 1 zákona ⁵⁾	PŘÍLOHA Č.1/E II. ODD.
240		
241		
242	Odečet nároku na odpočet na podporu výzkumu a vývoje podle § 34 odst. 4 a § 34a až § 34e zákona	PŘÍLOHA Č.1/F II. ODD.
243	Odečet nároku na odpočet na podporu odborného vzdělávání podle § 34 odst. 4 a § 34f až § 34h zákona	PŘÍLOHA Č.1/F II. ODD.
250	Základ daně po úpravě o část základu daně (daňové ztráty) připadající na komplementáře a o příjmy podléhající zdanění v zahraničí, u nichž je uplatňováno vymezení, snížení o položky podle § 34, před snížením o položky podle § 20 odst. 7 nebo odst. 8 zákona ⁵⁾ (ř. 220 - 230 - 240 - 241 - 242 - 243)	0
251	Částka podle § 20 odst. 7 zákona, o níž mohou veřejně prospěšní poplatníci (§ 17a zákona) dále snížit základ daně uvedený na ř. 250	
260	Odečet bezúplatných plnění podle § 20 odst. 8 zákona (nejvýše 10% z částky na ř. 250) ⁵⁾	PŘÍLOHA Č.1/G II. ODD.
270	Základ daně po úpravě o část základu daně (daňové ztráty) připadající na komplementáře a o příjmy podléhající zdanění v zahraničí, u nichž je uplatňováno vymezení, snížení o položky podle § 34 a částky podle § 20 odst. 7 nebo 8 zákona, zaokrouhlený na celé tisícikoruny dolů ⁵⁾ (ř. 250 - 251 - 260)	0

Obrázek 17: Řádky 230-270 – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Ř. 230 – zde je možné uplatnit ztrátu, které bylo dosaženo v minulosti. Vyplňuje se přes přílohu (tlačítko přílohy vedle řádku)

Ř. 250 – základ daně po úpravě. Dopočítá se automaticky

Ř. 251 – na tomto řádku může veřejně prospěšný poplatník upravit svůj základ daně. Na tento řádek se uvede úprava základu daně podle § 20/7. Nesprávně se tento řádek označuje jako řádek na slevu 300 000 Kč. Veřejně prospěšní poplatníci mohou snížit svůj základ daně až o 30 % maximálně však 1 000 000 Kč. V případě, že 30 % z řádku 250 je méně než 300 000 Kč, tak mohou do řádku 251 lze napsat až 300 000 Kč. Ale maximálně do výše částky uvedené na řádku 250.

Příklad pro vysvětlení netýkající se vyplňovaného přiznání: na řádku 250 je uvedena částka 170 000 Kč. 30 % z této částky je 51 000 Kč. To je méně než 300 000 Kč, takže by organizace mohla uplatit limit minimálně 300 000 Kč. Ale nemůže uplatnit více než je vykázano na řádku 250 → takže do řádku 251 lze v tomto případě napsat přesně 170 000 Kč.

Zjednodušeně lze říct, že:

řádek 250 $\leq$ 300 000 Kč $\rightarrow$ do řádku 251 napíšeme stejnou částku jako je na řádku 250

řádek 250 $>$ 300 000 Kč $\rightarrow$ do řádku 251 píšeme vyšší číslo z možností 30 % z řádku 250 nebo 300 000 Kč. 30 % z řádku 250 nesmí překročit 1 000 000 Kč.

řádek 250 = 2 500 000 Kč $\rightarrow$ do řádku 251 píšeme 30 % z řádku 250 $\Rightarrow$ 750 000 Kč

řádek 250 = 12 000 000 Kč $\rightarrow$ do řádku 251 píšeme 1 000 000 Kč, protože 30 % z řádku 250 je 3 600 000 Kč, což je více než maximální limit 1 000 000 Kč.

Pro veřejné vysoké školy, obecně prospěšné společnosti, soukromé vysoké školy nebo veřejné výzkumné instituce platí stejný princip, jen limity jsou jiné. Mohou snížit svůj základ daně o 30 % maximálně 3 000 000 Kč minimálně 1 000 000 Kč.

Upozornění na změnu zákona. Dříve platilo, že úspora na dani se mohla vyúčtovat nejpozději ve 3 bezprostředně následujících obdobích. Nyní platí, že úspora na dani se musí vyúčtovat v následujícím zdaňovacím období.

mojedaně

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE

PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace a údaje o poplatníkovi

☐ Úpravy výsledku hospodaření a rozdílu mezi příjmy a výdaji

☒ Výpočet základu daně a daně

☐ DoDAP, placení daně, podpisová doložka a jiné přílohy

☐ Účetní závěrka

☐ Žádost o vrácení přeplatku

Možnosti pro ukončení

Daň z příjmů právnických osob – za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

330	Daň po snížení na ř. 319, ř. 319a a po zápočtu na ř. 320 (ř. 310 - 319 - 319a - 320), zaokrouhlená na celé Kč nahoru ³⁾	0
331	Samostatný základ daně podle § 20b zákona, zaokrouhlený na celé tisíce korun dolů ⁴⁾	
332	Sazba daně (v %) podle § 21 odst. 4 zákona, ve spojení s § 21 odst. 6 zákona	
333	Daň ze samostatného základu daně (ř. 331 x ř. 332)/100, zaokrouhlená na celé Kč nahoru	
334	Snížení daně podle § 38fa odst. 9 zákona a zápočet daně zaplacené v zahraničí na daň ze samostatného základu daně (nejvýše do částky uvedené na ř. 333)	
335	Daň ze samostatného základu daně po snížení daně a po zápočtu (ř. 333 - 334), zaokrouhlená na celé Kč nahoru	
340	Celková daň (ř. 330 + 335)	0
360	Poslední známá daň pro účely stanovení výše a periodicity záloh podle § 38a odst. 1 zákona (ř. 340 - 335 = ř. 330)	0

Vysvětlivky:
³⁾ V případě vykázaní ztráty nebo daňové ztráty se uvede částka se znaménkem minus (-).
⁴⁾ Vyplní pouze poplatník, který je komanditní společností.
⁵⁾ Pokud poplatníkem daně je komanditní společnost, uvede pouze částky připadající na komanditisty.

ePodpora > < PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 18: Konec III. oddílu – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Od řádku 251 až do konce III. oddílu se již běžně nic nevyplňuje. Důležitý je řádek 340, na kterém je uvedena daň, kterou má organizace zaplatit.

Po kontrole všech řádků klikněte na „Další stránka“ a pokračujte do dalšího oddílu.

mojedane

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace a údaje o poplatníkovi

☐ Úpravy výsledku hospodaření a rozdílu mezi příjmy a výdaji

☐ Výpočet základu daně a daně

☒ DoDAP, placení daně, podpisová doložka a jiné přílohy

☐ Účetní závěrka

☐ Žádost o vrácení přeplatku

Možnosti pro ukončení

Daň z příjmů právnických osob – za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

III. oddíl – (neobsazeno)

Řádek	Název položky	Vyplní v celých Kč
1	(neobsazeno)	X
2	(neobsazeno)	X
3	(neobsazeno)	X

IV. oddíl – dodatečné daňové přiznání

Řádek	Název položky	Vyplní v celých Kč
1	Poslední známá daň	
2	Nově zjištěná daň (ř. 340 II. oddílu)	
3	Zvýšení (+), snížení (-) daně (ř. 2 - ř. 1)	
4	Poslední známá daňová ztráta	
5	Nově zjištěná daňová ztráta (ř. 220 II. oddílu)	
6	Zvýšení (+), snížení (-) daňové ztráty (ř. 5 - ř. 4)	

V. oddíl – placení daně

Řádek	Název položky	Vyplní v celých Kč
1		

ePodpora

PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA

Obrázek 19: IV. oddíl – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

IV. oddíl daňového přiznání nevyplňujeme, pokud nevyplňujeme dodatečné daňové přiznání. Rovnou pokračujeme níže na stejném listu daňového přiznání k V. oddílu a podpisové části.

mojedane

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace a údaje o poplatníkovi

☐ Úpravy výsledku hospodaření a rozdílu mezi příjmy a výdaji

☐ Výpočet základu daně a daně

☒ DoDAP, placení daně, podpisová doložka a jiné přílohy

☐ Účetní závěrka

☐ Žádost o vrácení přeplatku

Možnosti pro ukončení

Daň z příjmů právnických osob – za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

V. oddíl – placení daně

Řádek	Název položky	Vyplní v celých Kč
1	Na zálohách (§ 38a zákona) zaplacen	
2	Na zajištění daně sraženo plátcem (§ 38e zákona)	
3	Uplatňovaný zápočet daně vybrané sražkou (§ 36 odst. 7 zákona)	
4	Nedoplatek (-) (ř. 1 + ř. 2 + ř. 3 - ř. 340 II. oddílu) < 0 Přeplatek (+) (ř. 1 + ř. 2 + ř. 3 - ř. 340 II. oddílu) > 0	0

Přílohy DAP

ePodpora

PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA

Obrázek 20: V. oddíl – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

Pokud organizace platila zálohy na daň uvedete jejich celkovou výši do řádku 1 V. oddílu. Pokud jste zálohy neplatili, nic nevyplňujete a pokračujte níže k podpisové části na téže listu daňového přiznání.

mojedaně

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

- ☐ Vstupní informace a údaje o poplatníkovi
- ☐ Úpravy výsledku hospodaření a rozdílu mezi příjmy a výdaji
- ☐ Výpočet základu daně a daně
- ☒ DoDAP, placení daně, podpisová doložka a Jiné přílohy
- ☐ Účetní závěrka
- ☐ Žádost o vrácení přeplatku

Možnosti pro ukončení

Daň z příjmů právnických osob – za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

Údaje o podepisující osobě

Jméno (a) Příjmení Typ podepisující osoby Kód podepisující osoby

Datum narození Evidenční číslo osvědčení daňového poradce Název právnické osoby IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.))

Jméno (a) Příjmení Vztah k právnické osobě STATUTÁRNÍ ORGÁN

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 21: Podpisová část – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

V podpisové části vyplníme jméno, příjmení osoby oprávněné k podpisu a vztah této osoby k právnické osobě. Dále pokračujeme do dalšího oddílu daňového přiznání.

mojedaně

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

- ☐ Vstupní informace a údaje o poplatníkovi
- ☐ Úpravy výsledku hospodaření a rozdílu mezi příjmy a výdaji
- ☐ Výpočet základu daně a daně
- ☒ DoDAP, placení daně, podpisová doložka a Jiné přílohy
- ☐ Účetní závěrka
- ☐ Žádost o vrácení přeplatku

Možnosti pro ukončení

Daň z příjmů právnických osob – za zdaňovací období roku 2021, 2022, 2023, 2024 a pro části zdaňovacího období roku 2025

Účetní závěrka pro účetní jednotky podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, v platném znění

Vyhláška č. 504/2002 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání

Strukturu položek stanovenou elektronickými přílohami „Rozvaha (balance)“ a „Výkaz zisku a ztráty“, nelze měnit. Položky v nulové výši, které se podle § 5 odst. 3 a § 6 odst. 2 vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, v platném znění, v Rozvaze (bilanci) a Výkazu zisku a ztráty neuvádějí, zůstanou v uvedených elektronických přílohách nevyplněny.

Měna účetnictví, ve které je sestavena účetní závěrka

CZK - Česká koruna

Rozsah údajů

Plný Zkrácený

Údaje ke dni: 31.12.2024

Rozvaha pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání

UPRAVIT

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 22: Účetní závěrka – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

V tomto oddílu začneme tím, že zvolíme vyhlášku, podle které naše organizace účtuje. Jelikož v metodickém návodu vyplňuji daňové přiznání za spolek, tak zde zvolím vyhlášku 504/2002 Sb.

Obrázek 23: Účetní závěrka + příloha – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

V tomto oddílu musíme vyplnit rozvahu a výkaz zisku a ztráty. Vždy pomocí tlačítka „Upravit“. Tyto výkazy vyplníme dle účetní závěrky. Na závěr ještě nahrajeme přílohu k účetní závěrce jako poslední povinný výkaz. Klikneme na „Další stránka“ a pokračujeme do dalšího oddílu.

Pokud máme přeplatek na dani, tak jej v dalším oddílu vyplníme, pokud nemáme přeplatek na dani, tak pouze opět klikneme na „Další stránka“ a pokračujeme dále.

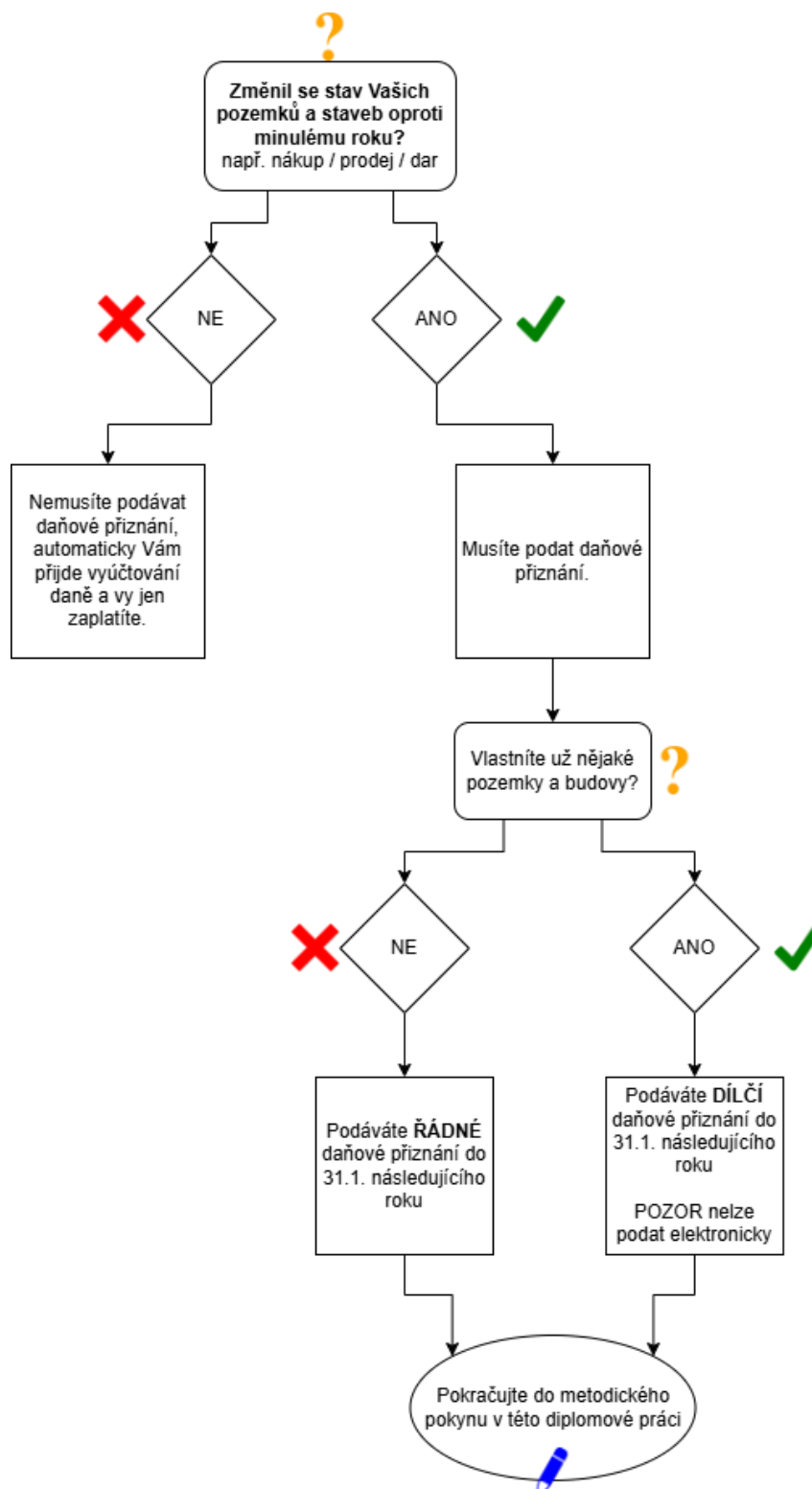
Obrázek 24: Protokol chyb – daň z příjmů PO

(zdroj: vlastní zpracování)

V posledním oddílu daňového přiznání je možnost vygenerovat si protokol chyb. Toto podání chyby neobsahuje, proto jej můžeme přes datovou schránku odeslat.

7.2 Daň z nemovitých věcí

7.2.1 Rozhodovací strom – daň z nemovitých věcí

Obrázek 25: Daň z nemovitých věcí – rozhodovací strom

(zdroj: vlastní zpracování)

Pro správné vyplnění daňového přiznání k dani z nemovitých věcí je nutné vědět, zdali jsme vlastníky stavby/pozemku nebo ne.

Kdo je vlastníkem zjistíme na webových stránkách katastrálního úřadu. Po otevření webových stránek katastrálního úřadu klikneme na „Nahlížení do katastru nemovitostí“ a dále dle toho, co hledáme – pozemek nebo stavbu.

Zadáme přesnou adresu stavby nebo kód katastrálního území u pozemku. Po vyhledání zjistíme, kdo je vlastníkem pozemky či stavby.

Princip fungování daňového přiznání k dani z nemovitých věcí se liší od ostatních. Daňové přiznání se nepodává každý rok. Podává se pouze tehdy, jestliže se k datu 1.1. nového roku liší stav Vašich pozemku/staveb od roku předcházejícího. To znamená, že pokud v průběhu roku nakoupíte, dostanete, prodáte, darujete pozemek nebo stavbu budete muset podat daňové přiznání. Klíčový je stav zapsaný v katastru nemovitostí k datu 1.1. daného roku. Uvedu příklad – v srpnu roku 2024 jsem koupil novou stavbu. Některé stavby už vlastním. Dne 1.1.2025 se podívám do katastru nemovitostí, jestli jsem u koupené budovy už veden jako vlastník. Pokud ano, tak do 31.1.2025 musím podat dílčí daňové přiznání k dani z nemovitých věcí. Pokud bych dne 1.1.2025 nebyl veden jako vlastník stavby, tak nedělám nic celý rok 2025 a znovu se podívám až 1.1.2026.

Pokud k žádným změnám během roku nedošlo, daňové přiznání se nepodává. Finanční úřad Vám daň sám spočítá a pošle složenku k zaplacení daně.

7.2.2 Metodický pokyn k vyplnění daňového přiznání

Na portálu MOJE Daně vybereme možnost Elektronická podání pro Finanční správu. Poté klikneme na možnost Elektronické formuláře a zvolíme Daň z nemovitých věcí. Otevře se nám daňové přiznání viz. foto níže.

Obrázek 26: Základní údaje – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

Po otevření formuláře vyplníme základní údaje jako jakému finančnímu úřadu je přiznání zasíláno, jaké má organizace identifikační číslo a zdali se jedná o řádné, dodatečné nebo opravné nebo dílčí daňové přiznání. Dílčí daňové přiznání nelze podat elektronicky. V případě, že podáváte dílčí daňové přiznání, vyplňte jej dle metodického návodu, poté jej vytiskněte, ručně zakřížkujte na řádku 105 Dílčí a odnese na finanční úřad.

Obrázek 27: Základní údaje o organizaci – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

Pokračujeme vyplněním základních údajů jako jsou název právnické osoby, adresu a identifikátor datové schránky, aby správce daně věděl, kde Vás může kontaktovat.

Nyní máme v této části formuláře vše vyplněno a můžeme se posunout do další část pomocí tlačítka „Další stránka“.

Obrázek 28: Údaje k dani z pozemků – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

II. oddíl daňového přiznání se týká pouze pozemkové části. Zde vyplňujeme údaje o pozemku. Pokud se jedná o pozemek, na kterém stojí zdanitelná stavba (budova) je nutné myslet na to, že pozemek pod touto budovou není předmětem daně. Vysvětleno, pokud je na pozemku budova, tak do tohoto oddílu vyplníme pouze údaje o pozemku kolem této budovy. V příkladu níže je vše vysvětleno názorně.

Do řádku 201 vyplníme o jaký druh pozemku se jedná. Tuto informaci získáme na webových stránkách katastru nemovitostí. A do řádku 204 vyplníme název katastrálního území. Pro účely této diplomové práce bylo skutečné katastrální území pozemku změněno na obec Zlín. Po vyplnění pokračujeme níže na stejném listu daňového přiznání.

Informace o pozemku

Parcelní číslo:	
Obec:	
Katastrální území:	
Číslo LV:	2540
Výměra [m ²]:	106
Typ parcely:	Parcela katastru nemovitostí
Mapový list:	DKM
Určení výměry:	Graficky nebo v digitalizované mapě
Druh pozemku:	zastavěná plocha a nádvoří

Obrázek 29: Informace o pozemku z katastru nemovitostí

(zdroj: vlastní zpracování)

Vlastníci, jiní oprávnění

Vlastnické právo	Podíl
TJ Sokol	

Obrázek 30: Informace o majiteli z katastru nemovitostí

(zdroj: vlastní zpracování)

Na obrázku výše vidíme, výpis o pozemku z katastru nemovitostí. Z výpisu se dozvíme, o jaký druh pozemku se jedná, což vyplníme právě do již zmíněného řádku 201 a další údaje, které budeme potřebovat jako jsou údaje o výměře pozemku v m² nebo majitele pozemku. Ty použijeme níže ve stejném oddílu daňového přiznání.

mojedane OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace, Údaje o poplatníkovi

☒ **Údaje k dani z pozemků**

☐ Údaje k dani ze staveb a jednotek

☐ Celkové údaje k dani, Přílohy DAP a Podpisová doložka

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí – od roku 2024

Možnosti řazení

a) parcelní číslo	b) typ parcely (jen u FX,Y)	c) výměra parcely nebo zpevněné plochy v m ²	d) právní vztah	e) výměra zastavěná zdanitelnými stavbami v m ²	f) právní důvod nároku na osvobození	g) nárok na osvobození ve výměře v m ² , pokud se uvádí v přiznání	h) poslední rok osvobození
[redacted]		106,00	V	53,00	§ 4 f), 2	+	53,00
/						+	
/						+	
/						+	
/						+	

Stránka: 1/1 PŘIDAT ŘÁDKY

208 Výměra v m² celkem: a) výměra celkem 106,00 b) zastavěno zdanitelnými stavbami 53,00 c) nárok na osvobození 53,00

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 31: Vyplněné údaje k dani z pozemků – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

Na obrázku výše vidíme vyplněné údaje o pozemku. Zde se vyplňují všechny sloupce kromě sloupce „h“. Ve sloupce „h“ se uvádí pouze osvobození, které je časově omezeno. Do sloupce „a“ opišeme parcelní číslo z katastru nemovitostí. Sloupec „b“ se týká jen určitých druhů pozemků. Zde se vyplňuje pouze údaj o tom, jestli se jedná o stavební nebo pozemkovou parcelu. I tento údaj získáme z výpisu katastru nemovitostí. Do sloupce „c“ vyplníme výměru, kterou opět pouze přepíšeme z katastru nemovitostí. Sloupec „d“ se týká právního vztahu k pozemku. Zde je nutné vědět, jestli nám pozemek patří a jsem vlastníkem nebo pozemek patří státu a nezisková organizace je pouze jeho uživatele. Pokud si nejsme jistí, doporučuji obrátit se na zřizovatele nebo na katastr nemovitostí a dotázat se, kdo je majitelem pozemku. Do sloupce „e“ vyplníme, jakou část výměry pozemku je zastavěná stavbami. Pokud zde stavba nestojí můžeme doplnit číslici 0 nebo vynecháme. Sloupec „f“ je klíčový pro neziskové organizace. V tomto sloupce máme možnost pozemek od daně osvobodit. Po rozkliknutí nám program nabídne celou řadu různých osvobození. Zde doporučuji projít si § 4 zákona o dani z nemovitých věcí nebo nahlédnout do kapitoly v této diplomové práci, kde je daň rozebrána. Po rozhodnutí, jak pozemek osvobodíme, vybereme tuto z nabídky. Poslední sloupec na doplnění je sloupec „g“. Pokud se nedoplní automaticky doplníme manuálně výměru osvobození. Výměra osvobození může být maximálně taková, jaká je výměra pozemku po odečtení výměry budovy. Na ukázce výše vidíme, že pozemek má výměru 106 m². Budova na něm stojící má výměru 53 m². Takže pozemku zůstává výměra 53 m². Toto je maximální výměra, kterou lze osvobodit.

Pokračujeme níže na stejném listu daňového přiznání. Zde pouze překontrolujeme, jestli se vše správně propadlo do správných řádků viz. obrázky níže.

mojedaň [OPUSTIT FORMULÁŘ](#) [PŘEPNOUT DO PRŮVODCE](#) [PROTOKOL CHYB](#) [DALŠÍ VOLBY](#) [ODESLAT](#)

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace, Údaje o poplatníkovi

☒ **Údaje k dani z pozemků**

☐ Údaje k dani ze staveb a jednotek

☐ Celkové údaje k dani, Přílohy DAP a Podpisová doložka

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí – od roku 2024

Č.ř.	Výpočet daně z pozemků	Poplatník	Měrná jednotka
210	Celková výměra pozemku snížená o výměru zastavěnou zdanitelnými stavbami; celková výměra stavebního pozemku nebo zpevněné plochy	53,00	m ²
211	Cena pozemku za 1 m ² podle § 5 odst. 1 a 2 zákona (vyplňte pouze u předmětů daně A až C)		Kč
212	Základ daně podle § 5 odst. 1 a 2 zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru; vyplňte pouze u předmětů daně A až C)		Kč
213	Sazba daně podle § 6 odst. 1 zákona (vyplňte pouze u předmětů daně A až C)		%
214	Základ daně podle § 5 odst. 3 zákona (vyplňte pouze u předmětů daně E až G, Q, X, Y a W) [upozornění: pozemky, které jsou celé zastavěné zdanitelnou stavbou se do přiznání neuvádějí]	53	m ²
215	Sazba daně podle § 6 odst. 2 zákona (vyplňte pouze u předmětů daně E až G, Q, X, Y a W)	0,35	Kč/m ²
216	Koeficient podle § 6 odst. 3 zákona (vyplňte pouze u předmětů daně F)		
217	Daň z pozemků (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	19	Kč
218	Nárok na osvobození ve výměře (pokud se v přiznání uvádí podle § 4 odst. 4 zákona)	53,00	m ²
219	Výše nároku na osvobození podle § 4 zákona (uveďte na 2 desetinná místa) [vypočtená výše daně z osvobozené výměry uvedené na ř. 218]	19,00	Kč
220	Daň z pozemků po uplatnění nároku na osvobození (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč
221	Inflační koeficient podle § 11f zákona (u předmětů daně A, B je inflační koeficient vždy 1,0)	1,0	

[ePodpora](#) [PŘEDCHOZÍ STRÁNKA](#) [KONTROLA STRÁNKY](#) [DALŠÍ STRÁNKA](#)

Obrázek 32: Kontrola řádků – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

mojedaň [OPUSTIT FORMULÁŘ](#) [PŘEPNOUT DO PRŮVODCE](#) [PROTOKOL CHYB](#) [DALŠÍ VOLBY](#) [ODESLAT](#)

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace, Údaje o poplatníkovi

☒ **Údaje k dani z pozemků**

☐ Údaje k dani ze staveb a jednotek

☐ Celkové údaje k dani, Přílohy DAP a Podpisová doložka

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí – od roku 2024

215	Sazba daně podle § 6 odst. 2 zákona (vyplňte pouze u předmětů daně E až G, Q, X, Y a W)	0,35	Kč/m ²
216	Koeficient podle § 6 odst. 3 zákona (vyplňte pouze u předmětů daně F)		
217	Daň z pozemků (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	19	Kč
218	Nárok na osvobození ve výměře (pokud se v přiznání uvádí podle § 4 odst. 4 zákona)	53,00	m ²
219	Výše nároku na osvobození podle § 4 zákona (uveďte na 2 desetinná místa) [vypočtená výše daně z osvobozené výměry uvedené na ř. 218]	19,00	Kč
220	Daň z pozemků po uplatnění nároku na osvobození (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč
221	Inflační koeficient podle § 11f zákona (u předmětů daně A, B je inflační koeficient vždy 1,0)	1,0	
222	Daň z pozemků po vynásobení inflačním koeficientem podle § 11f zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč
223	Spoluvlastnický podíl na pozemku nebo zpevněné ploše pozemku (uveďte pouze, pokud přiznáváte daň za spoluvlastnický podíl na pozemku nebo zpevněné ploše) a) číselník b) jmenovatel		
224	Daň z pozemků (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč
225	Místní koeficient podle § 12 zákona [pokud není místní koeficient obcí stanoven, uveďte hodnotu 1,0]	2,0	
226	Daň z pozemků vynásobená místním koeficientem podle § 12 zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč

[ePodpora](#) [PŘEDCHOZÍ STRÁNKA](#) [KONTROLA STRÁNKY](#) [DALŠÍ STRÁNKA](#)

Obrázek 33: Kontrola řádků 2 – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

V této části daňového přiznání není nutné nic upravovat a doplňovat. Obvykle se řádky propisují automaticky a my je pouze zkontrolujeme, zdali je vše správně. V případě, že je vše správně můžeme pokračovat na další oddíl daňového přiznání, kde vyplníme obdobným způsobem údaje o zdanitelných stavbách. Klikneme na „Další stránka“.

Obrázek 34: Vyplněné údaje k dani ze staveb a jednotek – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

Obdobně jako u pozemkové části i v oddílu třetím musíme vyplnit základní údaje. Tentokrát se ale údaje týkají už samotné budovy. Do řádku 301 vyplníme o jaký druh stavby se jedná a v dalších řádcích vyplníme název katastrálního území. Všechny údaje opět pouze opíšeme z výpisu z katastru nemovitostí a posuneme se níže na stejném listu daňového přiznání.

Obrázek 35: Vyplněné údaje k dani ze staveb a jednotek 2 – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

I následující část daňového přiznání je téměř totožná s oddílem pozemků. Zde bych pouze rád upozornil, že u většiny budov je nutné vyplnit i řádek „a“ a „b“. V případě příkladu byla na pozemku pouze budova technického vybavení, která nemá ani číslo popisné ani číslo evidenční. Nic méně po telefonické konzultaci se správcem daně bylo rozhodnuto, že údaje

o budově se vyplní také, i když nemá číslo popisné ani číslo evidenční. Ve sloupečku „c“ opět vyplníme číslo parcely. Ve sloupečku „d“ vybíráme typ parcely. Zde vybíráme ze dvou možností. Stavební parcela nebo pozemková parcela. Tyto údaje opět zjistíme na katastru nemovitostí. Další sloupečky se týkají právního vztahu, výměry a osvobození. Tyto již byly rozebrány v pozemkové části, takže nepovažuji za nutné je zde znovu zmiňovat. Pracuje se s nimi naprosto totožně. Osvobození staveb je v § 9 zákona o dani z nemovitých věcí.

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí - od roku 2024

Č.ř.	Výpočet daně ze staveb a jednotek	Poplatek	Měrná jednotka
309	Výměra podlahové plochy zdanitelné jednotky podle § 10 odst. 4 zákona (vyplňte pouze u zdanitelných jednotek R a Z)		m ²
310	Koeficient podle § 10 odst. 3 zákona (vyplňte pouze u zdanitelných jednotek R a Z) [1,22 = jednotka v bytovém domě s pozemkem, 1,20 = jednotka v jiném než bytovém domě]		
311	Základ daně ze staveb a jednotek (zastavěná plocha zdanitelné stavby H a Z nebo upravená podlahová plocha zdanitelné jednotky R a Z; zaokrouhlí se na celé m ² nahoru)	53	m ²
312	Sazba daně podle § 11 odst. 1 zákona	11,00	Kč/m ²
313	Počet dalších nadzemních podlaží (vyplňte pouze u zdanitelných, staveb H a Z P) [příklad: přízemí = 1. nadzemní podlaží - uveďte 0, 1. patro = 2. nadzemní podlaží - uveďte 1 atd.]	0	
314	Zvýšení sazby za další nadzemní podlaží podle § 11 odst. 2 zákona (vyplňte pouze u zda. staveb H a Z P)		Kč
315	Koeficient podle § 11 odst. 4 nebo 6 zákona (koef. podle odst. 4 vyplňte pouze u zd. staveb H a I a zd. jednotek R a Z, koef. podle odst. 6 vyplňte pouze u zd. staveb J a K)		
316	Výsledná sazba daně (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)	11,00	Kč/m ²
317	Daň ze staveb a jednotek (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	583	Kč
318	Podlah. plocha nebyt. prostoru k podnikání nebo místnosti k ubytování v budově obyt. domu H, upravená podlahová plocha nebyt. prostoru k podnikání nebo místnosti k ubyt. ve zd. jednotce R, V, Z		m ²
319	Zvýšení daně podle § 11a zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru; vyplňte pouze u zda. staveb H a Z a zda. jed. R, V, Z)		Kč

Obrázek 36: Kontrola řádků (stavby) – daň z nemovitých věcí
(zdroj: vlastní zpracování)

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí - od roku 2024

318	Podlah. plocha nebyt. prostoru k podnikání nebo místnosti k ubytování v budově obyt. domu H, upravená podlahová plocha nebyt. prostoru k podnikání nebo místnosti k ubyt. ve zd. jednotce R, V, Z		m ²
319	Zvýšení daně podle § 11a zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru; vyplňte pouze u zda. staveb H a Z a zda. jed. R, V, Z)		Kč
320	Poměr výměry podlahových ploch podle § 9 odst. 3 zákona (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)		
321	Výše nároku na osvobození podle § 9 zákona (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)	583,00	Kč
322	Daň ze staveb po případném zvýšení podle § 11a zákona a po uplatnění nároku na osvobození (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč
323	Inflační koeficient podle § 11f zákona	1,0	
324	Daň ze staveb a jednotek po vynásobení inflačním koeficientem podle § 11f zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč
325	Spoluvlastnický podíl na zdanitelné stavbě nebo zd. jednotce (uveďte pouze, pokud a) čítec přiznáváte daň za spoluvlastnický podíl na zdanitelné stavbě nebo zdanitelné jednotce b) jmenovatel		
326	Daň ze staveb a jednotek (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč
327	Místní koeficient podle § 12 zákona [pokud není místní koeficient obcí stanoven, uveďte hodnotu 1,0]	2,0	
328	Daň ze staveb a jednotek po vynásobení místním koeficientem podle § 12 zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	0	Kč

Obrázek 37: Kontrola řádků (stavby) – daň z nemovitých věcí
(zdroj: vlastní zpracování)

Stejně jako u pozemkové části i zde pouze řádky překontrolujeme, zdali je vše správně doplněno. Pokud máme vše správně doplněno a odkontrolováno můžeme pokračovat do dalšího oddílu daňového přiznání kliknutím na „Další stránka“.

mojedane OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

- ☐ Vstupní informace, Údaje o poplatníkovi
- ☐ Údaje k dani z pozemků
- ☐ Údaje k dani ze staveb a jednotek
- ☒ Celkové údaje k dani, Přílohy DAP a Podpisová doložka

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí - od roku 2024

IV. ODDÍL - údaje k dani z nemovitých věcí

Celková daň z nemovitých věcí

- vyplíte u řádkového daňového přiznání

- vyplíte u dílčího a dodatečného daňového přiznání po zohlednění nastalých změn

Č.ř.	Poplatník
401 1 Daň z pozemků celkem	0 Kč
402 1 Daň ze staveb a jednotek celkem	0 Kč
403 1 Daň z nemovitých věcí celkem [výpočet: ř. 401 + ř. 402]	0 Kč

Dodatečně přiznaná daň

- vyplíte pouze u dodatečného daňového přiznání

Č.ř.	Poplatník
404 1 Poslední známá daň	Kč
405 1 Dodatečně přiznaná daň [výpočet: ř. 403 - ř. 404]	Kč

Daňové přiznání sestaví:

Podpis:

Titul:

Podpora **PŘEDCHOZÍ STRÁNKY** **KONTROLA STRÁNKY** **DALŠÍ STRÁNKY**

Obrázek 38: Čtvrtý oddíl DP – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

Ve IV. oddílu daňového přiznání doplníme už jen poslední údaje a můžeme daňové přiznání odeslat. Nejprve v řádcích 401 až 403 kontrolujeme výši daně. Protože pozemky a stavby v příkladu jsou pozemky a stavby patřící spolku, tak jsme tyto osvobodily. Zde tedy vidíme, že celková daň je nulová. Ale i tak je nutné daňové přiznání podat.

V spodních řádcích doplníme příjmení a jméno osoby, která sestavila daňové přiznání a posuneme se níže na stejném listu daňového přiznání k doplnění posledních informací.

mojedane OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

- ☐ Vstupní informace, Údaje o poplatníkovi
- ☐ Údaje k dani z pozemků
- ☐ Údaje k dani ze staveb a jednotek
- ☒ Celkové údaje k dani, Přílohy DAP a Podpisová doložka

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí - od roku 2024

Údaje o podepisující osobě

Jméno (a)

Datum narození

Typ podepisující osoby

Příjmení

Evidenční číslo osvědčení daňového poradce

Kód podepisující osoby

Název právnické osoby

IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou) s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno (a)

Příjmení

Vztah k právnické osobě

Podpora **PŘEDCHOZÍ STRÁNKY** **KONTROLA STRÁNKY** **DALŠÍ STRÁNKY**

Obrázek 39: Podpisová část DP – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

Poslední tři pole, která vyplníme jsou úplně dole ve IV. oddílu daňového přiznání. Zde vyplníme jméno a příjmení osoby oprávněné k podpisu daňového přiznání za organizaci a vztah této osoby k organizaci. Program nám nabídne tři možné vztahy osoby k organizaci, ale můžeme ručně doplnit například ředitel nebo majitel. A klikneme na „Další stránka“.

mojedaně

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE

PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí - od roku 2024

Možnosti pro ukončení

ZASLAT NOTIFIKACE NA EMAIL

Kontrola před odesláním

Příměstská komunikace obsahuje propustné chyby, které naleznete v protokolu chyb. Povahy chyb nebrání odeslání, jedná se o drobné chyby, případně jen upozornění.

PROTOKOL CHYB

ÚVODNÍ STRÁNKU

Uložení nebo stažení formuláře

STÁHNOUT ÚPLNÝ OPIS V PDF

DNEP6-0018154115-20250130-104610.pdf

ODESLAT PODÁNÍ

Obrázek 40: Poslední část DP – daň z nemovitých věcí

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní se nacházíme v posledním oddílu daňového přiznání. V tomto oddílu klikneme na protokol chyb. Zde se nám zobrazí všechny chyby, které se v daňovém přiznání nacházejí.

mojedaně

OPUSTIT FORMULÁŘ PŘEPNOUT DO PRŮVODCE

PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Protokol chyb

Propustné chyby

POLOŽKA	HLÁŠENÍ	KÓD CHYBY
a) číslo popisné nebo evidenční	III. oddíl - list č.1: č.p. prázdné/prázdné: Mělo by být vyplněno číslo popisné /evidenční. Pokud jde o budovu bez č. pop./ev., ponechte pole prázdné.	606

Klepnutím myši na řádek v tabulce chyb se vrátíte do formuláře na chybnou položku. Novou kontrolu celého souboru vyvoláte ve formuláři stisknutím tlačítka "Protokol chyb".

Legenda

Kritická chyba
Jedná se o závažné chyby, které neumožní odeslání podání. V případě, že bude soubor s těmito chybami doručen příjemci (např. prostřednictvím datové schránky), bude odmítnut.

Propustná chyba závažná
Jedná se o závažné chyby, které sice umožní odeslání podání, ale povedou v písemnosti v daňovém řízení ve většině případů k zahájení postupu k odstranění pochybností nebo vydání výzvy k odstranění vad podání.

Propustná chyba
Jedná se o drobné chyby případně upozornění na možné chyby, které umožní odeslání podání.

ZAVŘÍT

ODESLAT PODÁNÍ

Obrázek 41: Protokol chyb – daň z nemovitých věcí

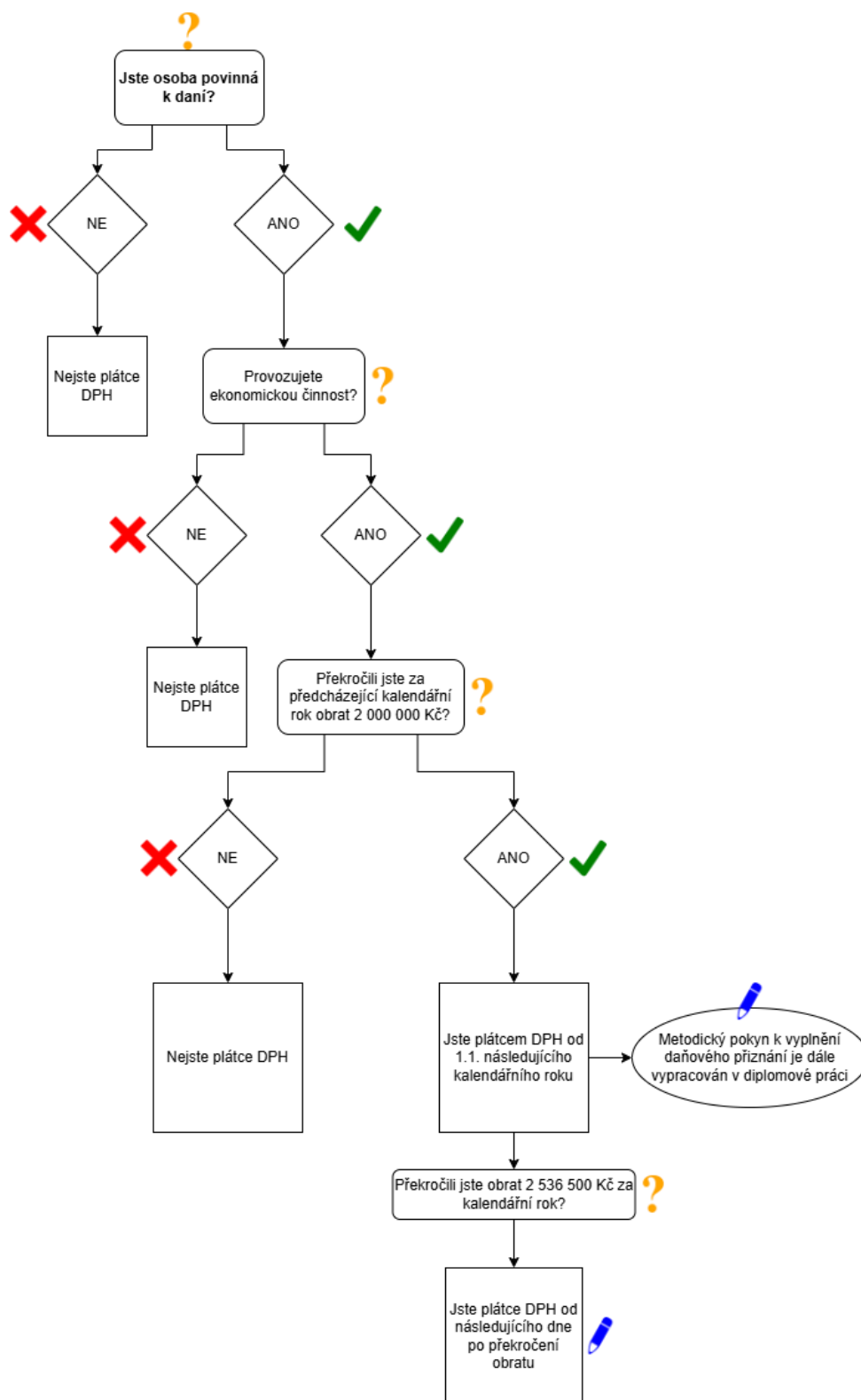
(zdroj: vlastní zpracování)

Na obrázku výše vidíme protokol chyb. Chyby jsou v daňovém přiznání rozděleny do tří kategorií: kritická chyba, propustná chyba závažná a propustná chyba. Pokud daňové přiznání obsahuje kritickou chybu program nám neumožní písemnost odeslat. Propustné chyby lze odeslat. Na uvedeném příkladu vidíme, že obsahuje propustnou chybu. Tato chyba se týká nevyplněného čísla popisného nebo evidenčního u budovy. My víme, že tato budova ani jedno z těchto čísel nemá, takže hlášení ignorujeme a daňové přiznání odesíláme přes datovou schránku.

7.3 Daň z přidané hodnoty (DPH)

Daňové přiznání k DPH se od ostatních velmi liší. Jednou ze zvláštností je to, že toto přiznání se obvykle nevyplňuje přes portál MOJE Daně, ale daňové přiznání obvykle sestaví účetní software. Z toho je jasné, že u této daně je nanejvýš důležité správné účtování, protože software sestaví přiznání podle toho, co je zaúčtováno. Správné účtování tedy znamená správné daňové přiznání.

7.3.1 Rozhodovací strom

Obrázek 42: Daň z přidané hodnoty – rozhodovací strom
(zdroj: vlastní zpracování)

Na úvod kapitoly je nejdříve nutné pochopit, kdo je osoba povinná k dani, jak se liší od plátce DPH, co je to ekonomická činnost a jak se počítá obrat.

Osoba povinná k dani je každá právnická osoba a podnikající fyzická osoba. Bez ohledu na to, jestli je plátce DPH, neplátce DPH nebo jen identifikovaná osoba. Jediný, kdo v České republice není osobou povinnou k dani jsou nepodnikající fyzické osoby.

Osoby povinné k dani se dále dělí na plátce DPH, neplátce DPH a identifikované osoby. Identifikovaná osoba je plátce DPH pouze pro přeshraniční obchody. Jinými slovy v ČR plátcem DPH není, ale když bude nakupovat / prodávat do jiné členské země Evropské Unie, tak se bude chovat jako plátce DPH.

Ekonomická činnost je pojem, který používá zákon o dani z přidané hodnoty. Zákon o DPH sice obsahuje definici ekonomické činnosti, ale ta je příliš obecná a vhodná spíše pro obchodní korporace. U neziskových organizací lze ekonomickou činnost často definovat jako činnost provozovanou se ziskem.

Příklad: v rámci výuky studenti střední gastronomické školy vaří polévku, a tu poté prodávají v bufetu ostatním studentům k obědu. Prodejní cena polévky je na úrovni nákladů a není započtena práce studentů – jelikož se jedná o výuku. Tento prodej není ekonomickou činností školy a do obratu by se nezapočítal. Co by ale ekonomickou činností bylo, je příprava rautu o víkendu. Studenti v pokročilých ročnících si přivydělávají tím, že chystají rauty na svatby, případně zde i obsluhují. Tuto činnost škola provádí se ziskem, tak aby si pokryla náklady včetně odměny za práci studentů. Tato činnost už je ekonomická.

Druhý příklad: nadace na pomoc důchodcům má auto, kterým vozí důchodce z jejich domovů k lékaři a zpět. Důchodci za tuto službu platí, ale pouze náklady na benzín a opotřebení vozu. Zde by se také nejednalo o ekonomickou činnost, protože je to služba, která je hlavní činností nadace. Naopak, kdyby po večerech toto auto nadace používala jako taxi službu, tak tato činnost by již byla ekonomickou a obrat by se z ní počítal.

V obou případech je klíčovým faktorem účel a způsob stanovení ceny. Pokud účel souvisí s hlavní činností neziskové organizace a cena je stanovena bez zisku, tak se nejedná o ekonomickou činnost. Pokud, ale je činnost provozována za účelem dosažení zisku, tak je považována za ekonomickou činnost. Ekonomická činnost může podléhat různým právním požadavkům jako například živnostenské oprávnění.

Obrat se počítá z ekonomických činností provedených za úplatu. Pro neziskové organizace je důležitý pojem „úplata“. Pod tento pojem zahrnujeme jak výnosy, tak i příjmy,

pokud nezisková organizace eviduje příjmy a výdaje. Pokud tedy nezisková organizace přesáhne obrat 2 mil. Kč musí se registrovat jako plátce DPH do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročil obrat.

Příklad: obrat 2 mil. Kč byl překročen v dubnu roku 2025. Do 15. května 2025 se musíme registrovat jako plátce DPH. Plátcem DPH se stáváme 1.1.2026.

Pozor na překročení obratu 2 536 500 Kč (ekvivalent 100 000 Euro). Po překročení tohoto obratu se organizace stává plátcem od následujícího dne.

Příklad: Obrat 2 mil. Kč byl překročen v dubnu roku 2025. Do 15. května 2025 jsme se zaregistrovali jako plátcem DPH. Dne 17.11.2025 jsme dosáhli obratu 2 537 000 Kč. Dne 18.11.2025 již vystavujeme fakturu s DPH.

Toto s sebou nese významné administrativní i softwarové zatížení.

7.3.2 Metodická návod k vyplnění daňového přiznání

Jednoznačným doporučením pro neziskové organizace je vůbec se nestávat plátcem DPH, pokud je to možné. Uhlídat limit obratu 2 000 000 Kč za rok může neziskové organizace výrazně zjednodušit její fungování. Ale pokud se to nepodaří, zde je návod.

Daňové přiznání k dani z přidané hodnoty je sestaveno za střední školu. Jedná o příspěvkovou organizaci jejímž zřizovatelem je kraj.

Pokud Vám daňové přiznání sestaví účetní software můžete tento metodický pokyn použít k pochopení, co se, na jakém řádku uvádí a proč. Pokud jste nuceni si sestavit daňové přiznání sami, tak opět začneme na stránce MOJE Daně. Zde zvolíme elektronická podání pro finanční správu a poté elektronické formuláře. Zde zvolíme Přiznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011.

Výběr elektronického formuláře

Aplikace umožňuje vyplnění elektronických formulářů, tisk, uložení a odeslání. Zobrazit vše

Daň z přidané hodnoty

- Kontrolní hlášení DPH platné od 1.1.2016
- Přiznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011**
- Souhrnné hlášení VIES
- Oznámení CESOP platné od 1.1.2024
- Žádost o přidělení přístupu do Aplikace pro vrácení daně z přidané hodnoty plátcem v jiném členském státě

ZOBRAZIT FORMULÁŘE I PRO MINULÁ OBDOBÍ

Obrázek 43: Volba formuláře pro DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Po otevření formuláře můžeme začít vyplňovat. Podobně jako u ostatních daní i zde musíme nejdříve vyplnit za jakou organizaci a jakému finančnímu úřadu daňové přiznání podáváme.

Obrázek 44: Základní údaje – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Z důvodu žádosti o anonymitu opět není uvedeno DIČ organizace a níže uvedená adresa a telefonní kontakt jsou adresou a telefonním kontaktem fakulty managementu a ekonomiky na UTB.

Vyplnit musíme pro jaký finanční úřad je daňové přiznání určeno a jaké je územní pracoviště. Dále DIČ a jestli je osoba právnickou osobou nebo fyzickou osobou. Poté jestli se jedná o řádné, dodatečné, opravné daňové přiznání. Pravidla pro určení, o jaké daňové přiznání se jedná, jsou stejná jako u ostatních daňových přiznání. Platí tedy – řádné DP se podává jen jednou, a to vždy do termínu. Opravné DP se může podat i vícekrát, ale musí být vždy podáno do řádného termínu pro podání. Dodatečné DP se může taky podat vícekrát a podává se vždy po termínu pro řádné podání. To samé platí i pro dodatečné opravné DP. Datum vyhotovení se vyplní automaticky dle dne, kdy vyplňujeme. Pokračovat budeme níže na stejném listu daňového přiznání.

Obrázek 45: Označení plátce a název organizace – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

V této části daňového přiznání vyplníme další údaje o naší organizaci – za jaké zdaňovací období daňové přiznání podáváme. Zde je nutno podotknout, že každý nový plátce DPH je automaticky měsíčním plátcem a o čtvrtletní plátcovství se musí žádat. Mnou zvolená organizace již je čtvrtletním plátcem, takže v daňovém přiznání uvedeme, že podáváme přiznání za 1. čtvrtletní roku 2025 a měsíc tedy nevyplňujeme.

Nevyplňujeme ani okénka za období od do. Jelikož daňové přiznání podáváme za celé čtvrtletí, takže je jasné, za jaké období se podává.

Dále zakřížkujeme, jakým plátcem organizace je. Pokud jsme plátcem uvedeme plátce, pokud by organizace byla identifikovanou osobou nebo skupinou zakřížkujeme tuto políčku. Ostatní políčka týkající se neplátců DPH obvykle nezisková organizace nepoužije, ale pro vysvětlení jen krátké shrnutí. Neplátce podle § 108 jsou speciální případy například pro propuštění při dovozu do celního režimu. Další dva neplátci DPH, kteří mají povinnost podat daňové přiznání jsou kupující nového dopravního prostředku a dodavatel nového dopravního prostředku. Zde je důležitá definice nového dopravního prostředku právě podle zákona o DPH.

Poslední, co na tomto výstřížku vyplníme je název organizace. Opět pro účely této diplomové práce je název zkrácen, ale vy uveďte plný název organizace, tak jak je zapsán v rejstříku.

Nyní se posuneme níže na stejný listu daňového přiznání.

mojedane

OPUSTIT FORMULÁŘ

PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☒ Záhlaví, údaje o daňovém subjektu a Podpisová doložka

☐ Oddíl C

☐ Jiné přílohy

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Priznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011

Fyzická osoba

Příjmení

Jméno

Titul

Sídlo právnické osoby / adresa místa pobytu fyzické osoby podle § 13 odst. 1 daňového řádu:

Obec PSČ Telefon

Zlín 760 01 576 032 120

Ulice (nebo část obce) Číslo popisné Číslo orientační

Mostní 5139 /

E-mail Stát

dekanat@fame.utb.cz CZ ČESKÁ REPUBLIKA

Hlavní ekonomická činnost

Typ podepisující osoby Kód podepisující osoby

ePodpora

< PŘEDCHOZÍ STRÁNKA

KONTROLA STRÁNKY

DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 46: Adresa a další údaje organizace – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Zde vyplníme další údaje o organizaci jako jsou adresa, telefon, e-mail a stát. Je vhodné vyplnit i hlavní ekonomickou činnost. Hlavní ekonomickou činností je ekonomická činnost, která převažuje nad ostatními co do hodnoty uskutečněných plnění za zdaňovací období. Pokud ale organizace neví, jaká činnost převažuje, tak můžeme ponechat nevyplněné. Jsou dvě možnosti, které mohou nastat. Buď si toho finanční úřad v případě neziskové organizace nebude všímat a daňové přiznání akceptuje nebo se nás dotáže a požádá o doplnění. V takovém případě můžete úředníkovi popsat své činnosti a on vám navrhne, co by bylo vhodné zde doplnit. Nyní se můžeme posunout níže na témže listu přiznání.

mojedane

OPUSTIT FORMULÁŘ

PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☒ Záhlaví, údaje o daňovém subjektu a Podpisová doložka

☐ Oddíl C

☐ Jiné přílohy

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Priznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011

Typ podepisující osoby Kód podepisující osoby

Příjmení Jméno (a) Datum narození Evidenční číslo osvědčení daňového poradce Název právnické osoby IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou) s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno (a) Příjmení Vztah k právnické osobě

STATUTÁRNÍ ORGÁN

Kontaktní osoba

Jméno Příjmení

Telefon

576 032 120

ePodpora

< PŘEDCHOZÍ STRÁNKA

KONTROLA STRÁNKY

DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 47: Údaje o podepisující osobě – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Zde vyplňujeme celkem 6 polí. Nejdříve fyzická osoba oprávněná k podpisu a její vztah k právnické osobě. Co se vztahu k právnické osobě týče, zde máme na výběr 3 možnosti - statutární orgán, likvidátor a prokurista. Pokud se jedná o ředitele společnosti obecně se uvádí statutární orgán, případně můžete ručně vyplnit jeho pravou funkci například předseda.

Poté je ještě vhodné vyplnit údaje o kontaktní osobě. Tou může být i někdo jiný než statutární orgán. Zde se může klidně jednat o ekonomického ředitele, finančního ředitele nebo účetní. Tento kontakt se udává z důvodu rychlejší komunikace mezi finančním úřadem a organizací v případě zjištění nedostatků.

Nyní můžeme kliknout na „Další stránka“ a pokračovat do dalšího oddílu daňového přiznání.

mojedane OPUSTIT FORMULÁŘ PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Záhlaví, údaje o daňovém subjektu a Podpisová doložka

☒ Oddíl C

☐ Jiné přílohy

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Priznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011

C. ODDÍL – daň z přidané hodnoty

I. Zdanitelná plnění

		7	Základ daně	Daň na výstupu
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku	základní	1	10 761	2 260
	snížená	2	100 346	11 546
Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16, § 19 odst. 1 i třístranný obchod podle § 17)	základní	3		
	snížená	4		
Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě	základní	5		
	snížená	6		
Dovoz zboží (§ 23)	základní	7		
	snížená	8		
Pořízení nového dopravního prostředku (§19c odst. 1 a odst. 2)		9		
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - odběratel zboží nebo příjemce služeb	základní	10		
	snížená	11		

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 48: Výpočet daně – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

V oddílu C daňového přiznání vyplníme částky a zjistíme daňovou povinnost nebo nadměrný odpočet.

Tato část daňového přiznání se týká zdanitelných plnění. To znamená plnění, která jsme my poskytli ostatním subjektům, ale i ta plnění, která jsem nakoupili od ostatních. Vyplňuje se vždy základ daně a daň na výstupu. Velmi důležité je zde rozdělení na základní sazbu daně a sníženou sazbu daně. Řádek jedna se týká uskutečněných plnění, která mají místo plnění v tuzemsku a jsou v základní sazbě daně tedy 21 %. Řádek dva se také týká uskutečněných plnění, která mají místo plnění v tuzemsku, ale spadají do snížené sazby daně

tedy 12 %. Opět zdůrazňuji fakt, že pro správné vyplnění daňového přiznání k DPH je nutné správné zaúčtování.

Přiznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011

C. ODDÍL – daň z přidané hodnoty

I. Zdanitelná plnění	ř.	Základ daně	Daň na výstupu
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku	1	10 761	2 260
	2	100 346	12 042
Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16, § 19 odst. 1 i třístranný obchod podle § 17)	3		
	4		
Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě	5		
	6		
Dovoz zboží (§ 23)	7		
	8		
Pořízení nového dopravního prostředku (§19c odst. 1 a odst. 2)	9		
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - odběratel zboží nebo příjemce služeb	10		
	11		

Obrázek 49: Zdůraznění přenesené daňové povinnosti – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Neziskových organizací typu škol se budou často týkat řádky 10 a 11. Tyto slouží pro odběratele zboží nebo služby v režimu přenesené daňové povinnosti. Jinými slovy jedná se o ta plnění, která naše organizace přijme, ale současně je nucena z nich vypočítat daň a zaplatit tuto daň.

Příklad: Každé vymalování nebo rekonstrukce, pokud je škola konečným příjemcem této služby, spadá do přenesené daňové povinnosti. Malíř, který je plátcem DPH pošle škole fakturu s nápisem přenesená daňová povinnost a škola bude muset jakožto příjemce (odběratel) této služby daň přiznat daň ke dni uskutečnění zdanitelného plnění.

V tomto případě organizace neměla žádné takové plnění, ale uvádělo by se úplně stejně jako všechna jiná plnění. Ve formátu základ daně a daň na výstupu a v rozdělení na sazbu daně základní a sníženou tedy 21 % a 12 %.

Posuneme se níže na stejném listu daňového přiznání.

II. Ostatní plnění a plnění s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet daně		Hodnota
Dodání zboží do jiného členského státu (§ 64)	20	
Poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě vymezených v § 102 odst. 1 písm. d) a odst. 3 písm. a)	21	
Vývoz zboží (§ 66)	22	
Dodání nového dopravního prostředku do jiného členského státu (§ 19a, § 19b odst. 3)	23	
Vybraná plnění (§ 110b odst. 2)	24	
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - dodavatel zboží nebo poskytovatel služeb	25	
Ostatní uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně (např. § 24a, § 67, § 68, § 69, § 70, § 71h, § 71i, § 89, § 90, § 92)	26	
III. Doplňující údaje		
Prostřední osoba při třístranném obchodu podle § 17	Pořízení zboží	30
	Dodání zboží	31

Obrázek 50: Ostatní plnění s nárokem na odpočet – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Zde se uvádějí všechna plnění včetně těch zahraničních, která mají nárok na odpočet daně. Z celé části bych zdůraznil především řádek 25, který se opět týká přenesené daňové povinnosti. Zde se uvádí hodnota zboží nebo služby, kterou provedl dodavatel v režimu přenesené daňové povinnosti.

III. část daňového priznání přeskočím, jelikož se týká specifických činností přesahující běžné fungování neziskových organizací. Jsou na mysli činnosti jako třístranný obchod nebo odpočet nedobytné pohledávky. A domnívám se, že toto nejsou oblasti, které by se týkaly neziskových organizací při běžném fungování. Tyto políčka proto necháme prázdné a budeme rovnou pokračovat do IV. části.

IV. Nárok na odpočet daně		Základ daně	V plné výši	Krácený odpočet
Z přijatých zdanitelných plnění od plátců	základní 40	305 169		64 085
	snižovaná 41	828 298		99 396
Při dovozu zboží, kdy je správcem daně celní úřad	42			
Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 až 13	základní 43			
	snižovaná 44			
Korekce odpočtů daně podle § 75, § 77, § 77a, § 79 až § 79e	45			
Odpočet daně celkem (40+41+42+43+44+45)	46			163 481
Hodnota pořízeného majetku vymezeného v § 4 odst. 4 písm. c)	47			
V. Krácení nároku na odpočet daně				
Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně	50	2 424 065		
Hodnota plnění nezapočítávaných do vývozu (§ 76 odst. 4)	51			
S nárokem na odpočet				
Bez nároku na odpočet				

Obrázek 51: Nárok na odpočet – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Ve IV. části daňového přiznání vyplníme údaje o přijatých zdanitelných plnění od plátců. Tyto informace musíme získat z účetnictví. Bez správně vedeného účetnictví tyto informace zřejmě nikdy nedohledáme a daňové přiznání nesestavíme. Do řádků 40 a 41 vyplníme údaje o základu daně v základní a snížené sazbě a poté z těchto čísel vypočítáme daň 21 % a 12 % a napíšeme do řádku buď v plné výši nebo krácený odpočet. Školy často provádějí činnosti, které krátí odpočet, takže musíme tuto daň zapsat do kráceného odpočtu. Tyto údaje se automaticky sečtou na řádku 46. Nyní můžeme pokračovat na V. část daňového přiznání.

mojedaň OPUSTIT FORMULÁŘ PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Priznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011

V. Krácení nároku na odpočet daně

Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně ①	50	2 424 065
Hodnota plnění nezapočítávaných do výpočtu koeficientu (§ 76 odst. 4) ①	51	S nárokem na odpočet ① Bez nároku na odpočet ①
Část odpočtu daně v krácené výši ①	52	Koeficient (%) ① 14,00 Odpočet ① 22 887
Vypořádání odpočtu daně (§ 76 odst. 7 až 10) ①	53	Vypořádací koeficient (%) ① Změna odpočtu ①

VI. Vypočet daně

Úprava odpočtu daně (§ 78 a násl.) ①	60	
Vrácení daně (§ 84) ①	61	
Daň na výstupu (součet 1 až 13 - 61 + daň podle § 108 jinde neuvedená) ①	62	14 302
Odpočet daně (46 V plné výši + 52 Odpočet + 53 Změna odpočtu + 60) ①	63	22 887
Vlastní daň (62 - 63) ①	64	0
Nadměrný odpočet (63 - 62) ①	65	8 585

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKY KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKY >

Obrázek 52: Krácení nároku na odpočet – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní se zaměříme pouze na V. část daňového přiznání. Zde vyplníme pouze zakroužkované údaje. Jedná se plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet. Opět získáme jen a pouze ze správně vedeného účetnictví. A druhý údaj, co vyplňujeme, je údaj o koeficientu. Jak vypočítat koeficient je uvedeno v další části této diplomové práce. Políčko u odpočtu se nám vypočítá automaticky. A nyní se můžeme posunout na VI. a poslední část daňového přiznání, kde už nic nevyplňujeme, ale pouze kontrolujeme.

mojedaně OPUSTIT FORMULÁŘ PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění Elektronický formulář

☐ Záhlaví, údaje o daňovém subjektu a Podpisová doložka

☒ Oddíl C

☐ Jiné přílohy

Možnosti pro ukončení Pokyny

Priznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011

V. Krácení nároku na odpočet daně

Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně ①	50	2 424 065	
Hodnota plnění nezapočítávaných do výpočtu koeficientu (§ 76 odst. 4) ①	51		
Část odpočtu daně v krácené výši ①	52	Koeficient (%) ① 14,00	Odpočet ① 22 887
Vypořádání odpočtu daně (§ 76 odst. 7 až 10) ①	53	Vypořádací koeficient (%)	Změna odpočtu ①

VI. Výpočet daně

Úprava odpočtu daně (§ 78 a násl.) ①	60	
Vrácení daně (§ 84) ①	61	
Daň na výstupu (součet 1 až 13 - 61 + daň podle § 108 jinde neuvedená) ①	62	14 302
Odpočet daně (46 V plně výši + 52 Odpočet + 53 Změna odpočtu + 60) ①	63	22 887
Vlastní daň (62 - 63) ①	64	0
Nadměrný odpočet (63 - 62) ①	65	8 585

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 53: Výpočet daně – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní se nacházíme v poslední části daňového priznání. Teď už jen stačí překontrolovat zakroužkovaná čísla a můžeme kliknout na pole „Další stránka“. Ještě si můžeme vysvětlit co znamenají řádky 64 a 65. Pokud je číslo v řádku 64, znamená to, že společnost bude muset tuto částku zaplatit finančnímu úřadu. Pokud je číslo v řádku 65, znamená to, že společnost má přeplatek a bude jí vráceno od finančního úřadu.

mojedaně OPUSTIT FORMULÁŘ PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění Elektronický formulář

☐ Záhlaví, údaje o daňovém subjektu a Podpisová doložka

☒ Oddíl C

☒ Jiné přílohy

Možnosti pro ukončení Pokyny

Priznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011

12 Jiné přílohy

Součet velikosti všech souborů přiložených v elektronické podobě (tzn. e-příloh) může být nejvýše 10 240 kilobajtů. Tipy pro zmenšení souborů - vkládáte-li jako e-přílohu obrázek vzniklý skenováním nebo pořízený digitálním fotoaparátem, doporučujeme pro snížení jeho velikosti pro přenos (a současně zachování čitelnosti) nastavit rozlišení 120 DPI a použít JPG kompresi stupně 9. Tyto parametry nastavíte s pomocí vašeho programu pro zpracování fotografií nebo programu pro ovládání skeneru. E-přílohu do aplikace přidáte pomocí tlačítka "Vybrat soubor" nebo přetažením souboru.

Přetáhněte přílohu zde

nebo

VYBRAT SOUBOR

Textová příloha (poznámka)

Zde můžete zapsat libovolnou textovou poznámku

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKA KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 54: Jiné přílohy – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Po kliknutí na „Další stránka“ po výpočtu daně se nám ukáže tabulka viz. obrázek výše. Zde můžeme nahrát nejrůznější přílohy, které si myslíme, že by správce daně chtěl pro kontrolu. Po nahrání pokračujeme kliknutím na „Další stránka“.

Na této stránce se dostáváme na konec daňového přiznání. Stejně jako u jiných daní se nám ukáže okénko s protokolem chyb. Chyby zkontrolujeme, případně opravíme a můžeme písemnost odeslat.

Protokol chyb

Propustné závažné chyby

POLOŽKA	HLÁŠENÍ	KÓD CHYBY
Hlavní ekonomická činnost	Musí být vyplněna hlavní ekonomická činnost podnikání podle uskutečněných zdanitelných plnění.	29

Propustné chyby

POLOŽKA	HLÁŠENÍ	KÓD CHYBY
čtvrtletí	Datum podání daňového tvrzení je před uplynutím zdaňovacího období.	8
Datum vyhotovení	Datum podání daňového tvrzení je před uplynutím zdaňovacího období.	94

Legenda

Kritická chyba
Jedná se o závažné chyby, které neumožní odeslání podání. V případě, že bude soubor s těmito chybami doručen příjemci (např. prostřednictvím datové schránky), bude odmítnut.

Propustná chyba závažná
Jedná se o závažné chyby, které sice umožní odeslání podání, ale povedou u písemnosti v daňovém řízení ve většině případů k zahájení postupu k odstranění pochybností nebo vydání výzvy k odstranění vad podání.

Propustná chyba
Jedná se o drobné chyby případně upozornění na možné chyby, které umožní odeslání podání.

Klepnutím myši na řádek v tabulce chyb se vrátíte do formuláře na chybnou položku. Novou kontrolu celého souboru vyvoláte ve formuláři stisknutím tlačítka "Protokol chyb".

Obrázek 55: Protokol chyb – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Na obrázku výše vidíme, že mnou vyplněná písemnost obsahuje celkem 3 chyby. Propustné chyby můžeme ignorovat, jelikož se jedná o chyby v datumu vyplnění daňového přiznání. Daňové přiznání vyplňuji pro tuto diplomovou práci v jiný termín, než by se normálně vyplnit mělo, proto jsou zde 2 propustné chyby.

Máme zde i jednu propustnou závažnou chybu. Tato chyba se týká nevyplněné hlavní ekonomické činnosti v úvodní stránce daňového přiznání. Jak je již psáno výše v metodickém návodu, je vhodné tuto informaci doplnit. Pokud nedoplníme, stále se jedná o chybu propustnou a portál nás nechá daňové přiznání odeslat.

Po kontrole můžeme daňové přiznání přes datovou schránku odeslat.

7.3.3 Koeficienty DPH

Koeficienty pro DPH nám upravují dva paragrafy zákona o DPH. Jedná se o § 75 a § 76. Pro neziskové organizace je obvyklejší koeficient podle § 76. Tento koeficient se nazývá krátcí a používá se tam, kde jsou uskutečňována plnění, která jsou zdanitelná, ale i ta, která jsou osvobozená bez nároku na odpočet. V takovém případě musí organizace spočítat krátcí koeficient a vyplnit v daňovém přiznání.

Krátící koeficient má dvě podkategorie - zálohový koeficient a vypořádací koeficient. Zálohový koeficient se používá pro každé daňové přiznání v daném roce. Vypořádací koeficient se počítá na konci roku v posledním daňovém přiznání. Musí se dorovnat rozdíl, pokud vznikne, a dále se vypořádací koeficient bude používat jako zálohový pro následující rok.

V metodickém návodu na obrázku níže je zálohový koeficient 14 %. Ten se vyplní do řádku 52 daňového přiznání. Tento koeficient bude organizace používat celý rok 2025.

V posledním daňovém přiznání za rok 2025 tzn. v prosinci 2025 musí organizace spočítat vypořádací koeficient. Ten uvede do řádku 53. V případě, že bude koeficient pro rok 2026 stejný jako pro rok 2025 do políčka „Změna odpočtu“ se nevyplní nic. Pokud bude rozdíl v koeficientech, tak se bude muset toto políčko vyplnit. Pokud bude nový koeficient vyšší než přechozí, tak organizace bude mít přeplatek, který ji bude vrácen od finančního úřadu, protože si organizace uplatnila méně, než mohla. Pokud bude nový koeficient nižší, tak bude organizace muset vrátit část uplatněných odpočtů, protože si uplatnila více, než jsme mohla.

Změna odpočtu může dosahovat i záporných hodnot. Není to nic neobvyklého.

mojedaně OPUSTIT FORMULÁŘ PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Priznání k dani z přidané hodnoty platné od 1.1.2011

V. Krácení nároku na odpočet daně

Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně	50	2 424 065	
Hodnota plnění nezapočítávaných do výpočtu koeficientu (§ 76 odst. 4)	51	S nárokem na odpočet	Bez nároku na odpočet
Část odpočtu daně v krácené výši	52	Koeficient (%)	14,00
Vypořádání odpočtu daně (§ 76 odst. 7 až 10)	53	Vypořádací koeficient (%)	22 887

VI. Výpočet daně

Úprava odpočtu daně (§ 78 a násl.)	60	
Vrácení daně (§ 84)	61	
Daň na výstupu (součet 1 až 13 - 61 + daň podle § 108 jinde neuvedená)	62	14 302
Odpočet daně (46 V plně výši + 52 Odpočet + 53 Změna odpočtu + 60)	63	22 887
Vlastní daň (62 - 63)	64	0
Nadměrný odpočet (63 - 62)	65	8 585

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKY KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKY >

Obrázek 56: Zálohový koeficient – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní víme, jak řádky 52 a 53 fungují. Způsob, jak spočítat řádek 53 pro rok 2026 je vysvětlen níže. Představme si, že je prosinec roku 2025 a my musíme spočítat koeficient na další rok. K tomu nám poslouží tabulku níže.

Výpočet vypořádacího koeficientu DPH 2025/2026					
	ř.1	ř.2	ř.50	ř.46	ř.52 2025
	ZD 21 %	ZD 12 %	osvobozeno	odpočet celkem	krácený odpočet
I.Q	70 225 Kč	109 033 Kč	2 127 297 Kč	201 712 Kč	28 240 Kč
II.Q	64 305 Kč	131 282 Kč	1 440 995 Kč	162 226 Kč	22 712 Kč
III.Q	70 549 Kč	157 664 Kč	1 184 624 Kč	137 487 Kč	19 248 Kč
IV.Q	57 886 Kč	100 346 Kč	2 424 065 Kč	163 481 Kč	22 887 Kč
Suma	262 965 Kč	498 325 Kč	7 176 981 Kč	664 906 Kč	93 087 Kč

ř.1	262 965 Kč				
ř.2	498 325 Kč	ř.50			
ř.1+ř.2	761 290 Kč	7 176 981 Kč	7 938 271 Kč	ř.1+ř.2+ř.50	

2025	761 290 Kč	7 938 271 Kč	0,095901236	0,1	2025
------	------------	--------------	-------------	-----	------

2025	664 906 Kč	0,14	93 087 Kč	uplatnili jsme si
	664 906 Kč	0,1	66 491 Kč	mohli jsme si uplatnit

93 087 Kč	uplatnili jsme si na vstupu 2025
66 491 Kč	mohli jsme si uplatnit na vstupu 2025
26 596 Kč	rozdíl k odvodu

Obrázek 57: Výpočtová tabulka koeficientů – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

V tabulce výše jsou uvedeny smyšlené údaje o výši základu daně, odpočtu apod. Jedná se pouze o ilustrativní návrh toho, jak by mohla tabulka organizace vypadat na konci roku 2025.

Pro výpočet nového koeficientu budeme potřebovat znát údaje, které jsem v průběhu roku 2025 vyplňovali do daňových přiznání. Do prvního sloupce vyplníme za všechny kvartály nebo měsíce základ daně (ZD) z prvního řádku daňového přiznání. Do druhého sloupce vyplníme to samé, ale ze druhého řádku daňového přiznání. Dále budeme potřebovat údaje uvedené na řádku 50. Řádek 46 a 52 budeme potřebovat později při výpočtu.

Postup při výpočtu vypořádacího koeficientu:

- 1) sečteme všechny sloupce
- 2) sečteme součet sloupců u řádků 1 a 2 DP (761 290 Kč)
- 3) k součtu sloupců u řádků 1 a 2 přičteme součet sloupce u řádku 50 (761 290 + 7 176 981)
- 4) podělíme součet sloupců u řádků 1 a 2 hodnotou vypočtenou ve 3. kroku → (761 290 / 7 938 271)
- 5) vypořádací koeficient zaokrouhlíme na celé procento nahoru

Z výpočtu jsme zjistili, že vypořádací koeficient je 10 %. Toto je koeficient, který v roce 2025 uvedeme do řádku 53 daňového přiznání a v roce 2026 jej budeme používat jako zálohový koeficient na řádku 52 daňového přiznání.

2025	664 906 Kč	0,14	93 087 Kč	uplatnili jsme si
	664 906 Kč	0,1	66 491 Kč	mohli jsme si uplatnit

Obrázek 58: Výřez z tabulky koeficientů – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Tím ale práce nekončí. Nyní musíme spočítat „Změnu odpočtu“. K tomu budeme potřebovat řádky 46 a 52. Začneme řádkem 46. Na něm jsme si za celý rok 2025 spočítali odpočet celkem 664 906 Kč a používali jsme koeficient 14 % → uplatnili jsme si 93 087 Kč. Pro kontrolu musí korespondovat se součet hodnot uvedených na řádku 52.

Ale vypořádací koeficient za rok 2025 vyšel pouze 10 %. Musíme tedy spočítat, kolik jsme si mohli uplatnit. Uplatnit jsme si mohli pouze 10 % z 664 906 tedy 66 491 Kč.

93 087 Kč	uplatnili jsme si na vstupu 2025
66 491 Kč	mohli jsme si uplatnit na vstupu 2025
- 26 596 Kč	rozdíl k odvodu

Obrázek 59: Výřez 2 z tabulky koeficientů – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Jak je již patrné, organizace si uplatnila více než mohla. Tuto skutečnost bude muset promítnout do daňového přiznání v prosinci 2025. Udělá to tak, že do řádku 53 napíše vypořádací koeficient 10 % a vpravo do řádku 53 „Změna odpočtu“ uvede rozdíl mezi částkami „uplatnili jsme si“ a „mohli jsme uplatnit“ – tedy částku -26 596 Kč.

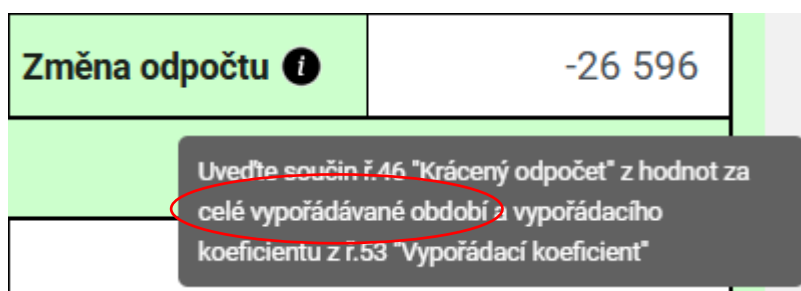
Obrázek 60: Vypořádací koeficient – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Jak vidíme na obrázku výše, tak i v prosinci roku 2025 uvedeme do řádku 52 koeficient 14 % a odpočet se nám spočítá automaticky. Do řádku 53 ale uvedeme vypořádací koeficient, který jsme spočítali v tabulce výše. Vypořádací koeficient vyšel 0,10 čili 10 %.

Po doplnění vypořádacího koeficientu a řádku „Změna odpočtu“ se nám automaticky přepočítaly řádky 62 až 65. Nyní vidíme, že organizace bude muset finančnímu úřadu doplatit daň ve výši 18 011 Kč. A celý rok 2026 budeme do řádku 52 vepisovat koeficient 10 %.

Nenechte se nachytat. Pokud najedete myši do bílého políčka „Změna odpočtu“ objeví se text v šedém okénku viz. obrázek níže. Zde by se na první pohled mohlo zdát, že stačí vynásobit ř. 46 a ř. 53 a vše bude v pořádku. Není tomu tak. Na řádku 46 máte v daňovém přiznání pouze údaj za měsíc / čtvrtletí. Zde se ale mluví o součtu všech údajů na řádcích 46 v kolonce „Krácený odpočet“, které jste měli v průběhu celého roku. „Celé vypořádávané období“ = celý rok. Správnou částku, kterou zde musíme uvést je částka vypočtená v naší vypořádací tabulce.

Obrázek 61: Upozornění na detail – DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

7.3.4 Kontrolní hlášení

Kromě daňového přiznání k DPH se každý měsíc povinně podává ještě jeden formulář. Jedná se o kontrolní hlášení. Kontrolní hlášení slouží finanční správě k odhalování daňových podvodů. Jedná se v podstatě o přehled všech vydaných a přijatých faktur. Povinnost podat kontrolní hlášení mají fyzické i právnické osoby, pokud uskutečnili zdanitelná plnění nebo přijala zdanitelná plnění na území České republiky. Povinnost podat kontrolní hlášení mají právnické osoby vždy měsíčně bez ohledu na zdaňovací období DPH. (Seyfor, a. s., 2025)

Důležité informace před tím, než začneme vyplňovat kontrolní hlášení jsou, že všechny částky se do kontrolního hlášení uvádějí bez DPH a všechno co je napsáno v daňovém přiznání musí být napsáno i v kontrolním hlášení. (Seyfor, a. s., 2025)

Ještě před tím, než se pustíme do samotného vyplnění kontrolního hlášení sem vkládám tabulku, abychom lépe porozuměli, co se a kam do kontrolního hlášení uvádí.

Tabulka 7: Vysvětlující tabulka – kontrolní hlášení

Sekce	Oddíl	DPH jste:	Co vyplnit	Odpovídající řádek v přiznání k DPH
A – sem patří plnění, u kterých máte povinnost přiznat DPH a také plnění uskutečněná v režimu přenesení daňové povinnosti.	A.1.	poskytli	Poskytnutá plnění v režimu přenesené daňové povinnosti, u kterých je povinen přiznat daň příjemce.	25
	A.2.	přijali	Přijatá zdanitelná plnění, u kterých je povinen přiznat daň příjemce (například zboží či služby z jiných zemí EU).	3, 4, 5, 6, 9, 12, 13
	A.3.	poskytli	Dodání investičního zlata, u kterého máte nárok na odpočet daně.	26
	A.4.	poskytli	Poskytnutá plnění (přijaté úplaty) s povinností přiznat daň nad 10 000 Kč včetně DPH pro plátce i neplátce DPH. Patří sem také daňové opravy bez ohledu na výši plnění.	1, 2
	A.5.	poskytli	Poskytnutá plnění (přijaté úplaty) s povinností přiznat daň do 10 000 Kč včetně DPH (do kontrolního hlášení je ale uvádějte včetně DPH) a plnění, u kterých nemusíte vystavit daňový doklad. Vyplňte všechna plnění v součtu dohromady.	1,2
B – sem patří plnění, která jste přijali v tuzemsku – vaše výdaje.	B.1.	přijali	Přijatá plnění v režimu přenesené daňové povinnosti, u kterých je povinen přiznat daň příjemce.	10,11
	B.2.	přijali	Přijatá plnění (poskytnuté úplaty) s hodnotou nad 10.000 Kč včetně DPH, u kterých uplatňujete nárok na odpočet daně. Patří sem také přijaté opravy DPH bez ohledu na výši plnění. U splátkových kalendářů rozhoduje celková hodnota všech plnění.	40, 41
	B.3.	přijali	Přijatá plnění (poskytnuté úplaty) s hodnotou do 10.000 Kč včetně DPH, u kterých uplatňujete nárok na odpočet daně. Vyplňte všechna plnění v součtu dohromady.	40, 41
Sekce C. Kontrolní výpočty	C		Automaticky generované kontrolní součty	

(zdroj: (Seyfor, a. s., 2025))

Nyní se můžeme podívat na samotný formulář pro kontrolní hlášení. Stejně jako všechny ostatní formuláře i tento najdeme na portálu MOJE Daně.

Obrázek 62: Základní informace – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Po otevření příslušného formuláře viz. obrázek výše opět začneme vyplněním základních údajů jako jsou kraj, územní pracoviště, typ daňového subjektu a naše DIČ. Poté jestli se jedná o řádné, následné nebo opravné kontrolní hlášení a kdy jej vyhotovujeme. Číslo jednací výzvy a rychlou odpověď na výzvu necháváme prázdné, pokud nereagujeme na výzvu finančního úřadu. Nyní se můžeme posunout níže na stejném listu kontrolního hlášení.

Obrázek 63: Název organizace – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Zde vyplní pouze měsíc, za který kontrolní hlášení podáváme, rok a název organizace. Poté se můžeme opět posunout dále v kontrolním hlášení na téže listu.

Obrázek 64: Údaje o organizaci – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Stejně jako v daňovém přiznání k DPH i zde vyplníme adresu organizace, telefon a e-mail.

Obrázek 65: Údaje o podepisující osobě – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Poslední, co na tomto listu kontrolního hlášení vyplníme je informace o tom, kdo podepisuje kontrolní hlášení za organizaci a kdo je kontaktní osoba. Nyní se můžeme posunout kliknutím na „Další stránka“ do dalšího oddílu kontrolního hlášení.

Kontrolní hlášení DPH platné od 1.1.2016

oddíl A.4.

Uskutečněná zdanitelná plnění a přijaté úplaty s povinností přiznat daň dle § 108 odst. 1 s hodnotou nad 10.000,- Kč včetně daně a všechny provedené opravy v souvislosti s nedobytnými pohledávkami bez ohledu na limit

Číslo řádku	DIČ odběratele (pouze číselná část)	Ev. číslo daňového dokladu	DPPD	Základ daně 1	Daň 1	Základ daně 2	Daň 2	Základ daně 3	Daň 3	KRP	ONP
1	25024788795	25024788795	6.2.2025	11 565,65	2 428,79					0	N
2	25024785476	25024785476	21.2.2025			12 205,47	1 464,66			0	N

Přidat řádek

<< < 1 > >>

Obrázek 66: Oddíl A – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní se nacházíme v oddílu A kontrolního hlášení. Oddíl A má celkem 5 částí. Všechny vypadají ve formuláři velmi podobně. Co se, do kterého oddílu vypisuje je uvedeno v tabulce výše. Pokud do tohoto oddílu nemáte co zapsat, tak jej ponechte prázdný a přejděte kliknutím na „Další stránka“ do dalšího oddílu. Já se proklikal až do oddílu A.4., kde se vyplňuji uskutečněná plnění nad 10 000 Kč. Taková plnění měla organizace dvě za celý únor, takže je sem obě vypíšeme. Pokud by se jednalo o specifické plnění jako například cestovní služba nebo použité zboží, musel by se vyplnit ještě sloupec KRP. Pokud máme vše vyplněno, můžeme se posunout do dalšího oddílu kliknutím na „Další stránka“.

Kontrolní hlášení DPH platné od 1.1.2016

oddíl B.2.

Přijátá zdanitelná plnění a poskytnuté úplaty, u kterých příjemce uplatňuje nárok na odpočet daně dle § 73 odst. 1 písm. a) s hodnotou nad 10.000,- Kč včetně daně a všechny opravy odpočtu v souvislosti s nedobytnými pohledávkami bez ohledu na limit

Číslo řádku	DIČ dodavatele (pouze číselná část)	Ev. číslo daňového dokladu	DPPD	Základ daně 1	Daň 1	Základ daně 2	Daň 2	Základ daně 3	Daň 3	PP	ONP
1	2282062632	2282062632	19.2.2025			36 060,65	4 327,28			ne	N
2	FA2025009863	FA2025009863	4.2.2025	54 691,46	11 485,21					ne	N
3	02250154878	02250154878	24.2.2025	80 170,60	16 835,83					ne	N

Přidat řádek

<< < 1 > >>

Obrázek 67: Oddíl B – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní se nacházíme v oddílu B kontrolního hlášení, přesněji v oddílu B.2. kontrolního hlášení. Zde uvádíme plnění nad 10 000 Kč, která jsme přijali. Celková ukázka toho, co se zde uvádí je opět v tabulce výše. Vyplníme zde DIČ dodavatele, číslo daňového dokladu datum uskutečnění zdanitelného plnění podle dokladu a rozepíšeme částky na základ daně a daň opět podle daňového dokladu. Sloupeček PP se týká používání poměrného nároku na odpočet daně. To se naší organizace netýká, takže necháváme automaticky předvolené ne a ani neopravujeme nedobytnou pohledávku, takže necháváme opět N jako ne. Po vyplnění můžeme kliknout na „Další stránka“ a postupovat dále.

mojedaně OPUSTIT FORMULÁŘ PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Kontrolní hlášení DPH platné od 1.1.2016

Přijátá zdanitelná plnění a poskytnuté úplaty, u kterých příjemce uplatňuje nárok na odpočet daně dle § 73 odst. 1 písm. a) s hodnotou do 10.000,- Kč včetně daně

Základ daně 1	Daň 1	Základ daně 2	Daň 2	Základ daně 3	Daň 3
14 753,35	3 098,20	93 075,98	11 169,12		

Možnosti pro vyplnění
Elektronický formulář
Vstupní informace, údaje o plátcích a Podpisová doložka
oddíl A.1.
oddíl A.2.
oddíl A.3.
oddíl A.4.
oddíl A.5.
oddíl B.1.
oddíl B.2.
oddíl B.3.
oddíl C

ePodpora < PŘEDCHOZÍ STRÁNKY KONTROLA STRÁNKY DALŠÍ STRÁNKY >

Obrázek 68: Oddíl B.3. – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Ještě se zastavíme u oddílu B.3., kde vyplníme přijatá plnění s nárokem na odpočet daně do 10 000 Kč. Částky uvádíme v součtu ze všech daňových dokladů. Po vyplnění se posuneme od posledního oddílu, a to do oddílu C.

Kontrolní hlášení DPH platné od 1.1.2016

Kontrolní řádky na Daňové příznání k DPH (DaP)

ř.DaP	základ daně	
1	A.4. + A.5. celkem základy daně u základní sazby DPH	11 565,65
2	A.4. + A.5. celkem základy daně u snížené sazby DPH	12 205,47
40	B.2. + B.3. celkem základy daně u základní sazby DPH	149 615,41
41	B.2. + B.3. celkem základy daně u snížené sazby DPH	129 136,63
25	A.1 celkem základy daně	
10	B.1 celkem základy daně u základní sazby DPH	
11	B.1. celkem základy daně u snížené sazby DPH	
3 +4 +5 +6 +9 +12 +13	A.2 celkem základy daně	

Obrázek 69: Oddíl C – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

V tomto oddílu již nic nevyplňujeme. Celý oddíl se sám dopočítal podle zadaných údajů v předchozích oddílech. Tento oddíl pouze zkontrolujeme, zda vše sedí s tím zadaným v minulých oddílech a posuneme se dále opět kliknutím na „Další stránka“.

Kontrolní hlášení DPH platné od 1.1.2016

Možnosti pro ukončení

Kontrola před odesláním

Pisemnost obsahuje propustné chyby, které naleznete v **protokolu chyb**.
Povaha chyb nebrání odeslání, jedná se o drobné chyby, případně jen upozornění.

PROTOKOL CHYB provede kontrolu písemnosti a zobrazí seznam všech chyb.

ÚVODNÍ STRÁNKA vás přemístí na úvodní stránku formuláře. Můžete projít formulář od počátku a opravit položky podle výpisu chyb u položek.

Uložení nebo stažení formuláře

STÁHNOUT ÚPLNÝ OPIS V PDF - BEZ BAREVNÉHO POZADÍ

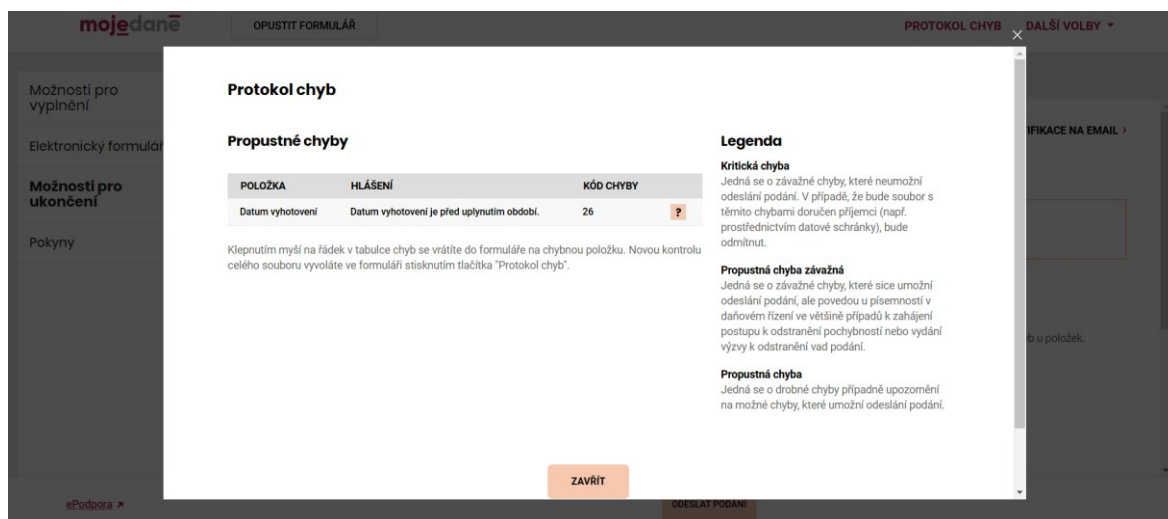
DPH-KH1-0000837237-20250303-085945.pdf

ODESLAT PODÁNÍ

Obrázek 70: Možnost ukončení – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní se nacházíme v poslední části formuláře. Tuto již znáte ze všech ostatních příznání. Opět se podíváme do protokolu chyb. Opravíme chyby, pokud lze a odesíláme přes datovou schránku.

Obrázek 71: Protokol chyb – kontrolní hlášení

(zdroj: vlastní zpracování)

Jak vidíte na obrázku výše, tak v mé písemnosti se objevuje jedna chyba propustná. Opět se týká datumu vyhotovení. Je to z důvodu, že formulář vyplňuji ještě před uplynutím období. Ale pokud se Vám objeví chyba propustná, tak se nic neděje. S takovou chybou můžeme klidně formulář odeslat.

Na závěr kontrolního hlášení je nutno zmínit, že všechna čísla nám vygeneruje účetní program. Je zde velmi důležité správné vedení účetnictví. Většina účetních programů vygeneruje daňové přiznání k DPH i kontrolní hlášení automaticky, takže zde není nutnost vyplňovat formulář manuálně. O to ale důležitější je správné účtování. A z osobní zkušenosti musím zmínit, že pokud to lze, tak pro neziskovou organizaci je lepší, aby se plátcem DPH nestávala.

7.3.5 Žádost o zrušení registrace

Kromě nutnosti registrovat se jako plátce DPH při plnění určitých podmínek existuje i možnost zrušení registrace. Také ovšem za splnění určitých podmínek. Podmínky jsou následující.

„Podmínky pro zrušení registrace plátce:

O zrušení registrace můžete jako plátce, který má sídlo v tuzemsku a který není skupinou, požádat, pokud splňuje tyto podmínky:

- *uplynul 1 rok ode dne, kdy jste se stal plátcem a*

- *nedosáhl jste za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců obratu většího než 2 000 000 Kč, nebo*
- *uskutečňujete pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, nebo*
- *jste přestal uskutečňovat ekonomické činnosti.*

O zrušení registrace můžete jako plátce, který nemá sídlo v tuzemsku, požádat, pokud:

- *jste za 6 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců v tuzemsku neuskutečnil zdanitelné plnění nebo dodání zboží do jiného členského státu osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, s výjimkou*
 - *zdanitelného plnění, u kterého je povinna přiznat daň osoba, které je toto plnění poskytováno,*
 - *dodání zboží, které by tento plátce mohl dodat jako prostřední osoba pro kupujícího, pokud by v tuzemsku nebyl plátcem,*
 - *vybraného plnění, na které je použit zvláštní režim jednoho správního místa, nebo*
- *jste přestal v tuzemsku uskutečňovat ekonomické činnosti.*

O zrušení registrace můžete jako plátce, který se stal plátcem

- *nabytím majetku na základě rozhodnutí o privatizaci nebo nabytím obchodního závodu nebo*
- *nabytím majetku po zemřelém*

požádat, pokud:

- *uplynuly 3 měsíce ode dne, kdy se stal plátcem, a*
- *váš obrat nepřesáhl za 3 bezprostředně předcházející po sobě jdoucí kalendářní měsíce 500 000 Kč.*

Jako identifikovaná osoba můžete požádat o zrušení registrace, pokud nejste v tuzemsku registrován k dani ve zvláštní režimu jednoho správního místa a pokud:

- *vám za 6 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců nevznikla povinnost*
 - *přiznat daň z přijatých služeb,*

- *přiznat daň z přijatého dodání zboží s instalací nebo montáží nebo dodání zboží soustavami nebo sítěmi,*
- *přiznat daň z pořízení nového dopravního prostředku nebo zboží, které je předmětem spotřební daně, nebo*
- *podat souhrnné hlášení,*
- *jste v příslušném ani bezprostředně předcházejícím kalendářním roce*
 - *nepořídil zboží, s výjimkou nového dopravního prostředku nebo zboží, které je předmětem spotřební daně, jehož celková hodnota bez daně překročila 326 000 Kč, a*
 - *nerozhodl jste se, že pořízení zboží z jiného členského státu je předmětem daně, nebo*
- *jste přestal uskutečňovat ekonomické činnosti.*

Při zrušení registrace je plátce povinen snížit uplatněný odpočet daně u majetku, který je ke dni zrušení registrace jeho obchodním majetkem a u kterého uplatnil odpočet daně.

Plátce přestává být plátcem dnem následujícím po doručení rozhodnutí, kterým mu byla zrušena registrace. Identifikovaná osoba přestává být plátce přestává být identifikovanou osobou dnem následujícím po doručení rozhodnutí, kterým jí byla zrušena registrace.“ (EGovernment, 2024)

Pokud splňujete alespoň jednu podmínku umožňující zrušení registrace k DPH, tak můžete vyplnit formulář. Návod, jak vyplnit tento formulář a kde jej najít je dále vypracován v této diplomové práci.

The screenshot shows a web interface for tax registration. It includes sections for 'Odvod z loterií a jiných podobných her', 'Obecné písemnosti', 'Registrace', and 'Oznámení o finančních účtech'. Under the 'Registrace' section, there is a list of links: 'Příhláška k registraci k dani z přidané hodnoty platná od 1.1.2015', 'Příhláška k registraci pro fyzické osoby', 'Příhláška k registraci pro právnické osoby', 'Oznámení o změně registračních údajů', 'Příloha k přihlášce k registraci - Vlastníci právnické osoby, která má sídlo v zahraničí, ale skutečné místo vedení v ČR', and 'Žádost o zrušení registrace'. The last link is circled in red. Below the list is a button labeled 'ZOBRAZIT FORMULÁŘE I PRO MINULÁ OBDOBÍ >'. At the bottom, there is a section for 'Zpráva podle země - Country by Country Reporting'.

Obrázek 72: Elektronické formuláře – zrušení registrace k DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Začneme tam, kde vždy. V elektronických formulářích na portálu MOJE Daně. Nyní sjedeme trochu níže a najdeme možnost registrace a zvolíme „Žádost o zrušení registrace“ jak je vyznačeno na obrázku výše.

OPUSTIT FORMULÁŘ **PORTÁL MOJE DANĚ**

Další portál • Elektronická podání • Žádost o zrušení registrace Dnes je 3.3.2025

Úvodní stránka pro vyplnění formuláře

Na následujících stránkách je možné vyplnit formulář zvolené písemností. Při jeho vyplňování je možné využít řadu dále uvedených pomůcek.

☐ Přítě tuto stránku nezobrazovat a přejít přímo na vybranou volbu

Nahrání písemnosti ze souboru

zobrazí stránku, kde můžete do formuláře načíst soubor s uloženou písemností - rozpracovaný z předchozího použití aplikace nebo exportovaný z aplikace jiné. Nahrať, upravit a odeslat znovu je také možné již dříve podanou písemností z uloženého (i podepsaného) souboru nebo z potvrzení. Tato část načtení souboru podporuje pouze strukturu pro EPD2. Soubory začínající na DPHOC1, DPHKH1, DPHDP3, DPHSHV, DPHREF, DPHEVD, DPHDP2, OSSNRE, OSSIOS, OSSZPR, OSSNRN, SMEHL1, SMEQZ1, SMEREG, SMEZMR, DPFDP7, DPFZC2, DPFPR6, DPFDP6, DPFOPR, DPFZC1, DPFDP5, DPFDP4, DPPOZ1, DPPNZ1, DPPPR9, DPPDP9, DPPDP8, DPPDP7, DPPDP6, DPZVD6, DPZMB1, DPZDB1, DPSZD1, DPSHL1, DPSVD2, DSLDP3, DSLPR2, DSLDP2, DSLDP1, DNEOP6, DNEOP5, DNEPR5, DNEOP4, DHHDOP3, DHHDOP2, DHHDOP1, LPHOP2, LPHHL2, LPHOP1, LPHHL1, DADPIS, DPRPM2, IRSPH1, IRSRFO, IRSRPO, IRSOZ1, IRSRVL, IRSRUS, FATHLA, GATOZ1, GBCOZ1, GBCOHL, MDROZ1, DA7DZ1, DA7DOL.

Vyplnění stránek formuláře

Začít vyplňovat formulář je možné stiskem tlačítka "Další stránka" v pravém horním rohu stránky. Tam jsou také ostatní tlačítka pro navigaci formulářem a doporučené akce v danou chvíli.

Pomocí tlačítek "Další stránka" a "Předchozí stránka" budete postupně vyzváni k vyplnění těchto stránek formuláře:

Záhlaví
Žádost o zrušení registrace

1. ODDÍL - Identifikační údaje
Identifikační údaje o daňovém subjektu

2. ODDÍL - Žádost o zrušení registrace
Údaje žádosti o zrušení registrace

Jiné přílohy
Umožňuje vložit formátované elektronické přílohy a obecný text.

Závěr

Generální finanční ředitelství
Lazarská 7, 117 22 Praha 1 | Technická podpora: ePodpora

PRO STRÁNKU:

- Předchozí stránka
- Další stránka**
- Kontrola stránky
- Přepočít

PRO CELÝ FORMULÁŘ:

- Protokol chyb
- Příručka
- Načtení souboru
- Uložení prac. souboru
- Uložení k odeslání do Datové schránky
- Odeslání písemnosti
- Úplný opis k tisku

STRÁNKY

- Úvod
- Záhlaví
- 1. ODDÍL - Identifikační údaje**
- 2. ODDÍL - Žádost o zrušení registrace**
- Jiné přílohy
- Závěr

POKYNY

Licenční podmínky Mapa stránek Vynoutit styl
Verze: 45.2.1.39553 ze dne 14.02.2025 14:49

Obrázek 73: Formulář – zrušení registrace k DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní se nacházíme na úvodní stránce formuláře určeného ke zrušení registrace. Na první pohled vypadá úplně jinak než všechny ostatní formuláře, a i proto mu věnuji celou samostatnou podkapitolu.

Na úvodní stránce není nic, co bychom mohli vyplnit, tak si formulář alespoň popíšeme. Pohybovat ve formuláři se budeme pomocí minitabulky vpravo s názvem „Stránky“. Jinak vyplňovat se bude i tento formulář velmi podobně. Tak nyní klikneme na možnost „Záhlaví“ v minitabulce vpravo a můžeme začít vyplňovat.

OPUSTIT FORMULÁŘ **PORTÁL MOJE DANĚ**

Daňový portál - Elektronická podání - Žádost o zrušení registrace

Dnes je 3.3.2025

Žádost o zrušení registrace

Finanční úřad pro (vyberte z číselníku v následujícím poli) (7)
3300 | ZLÍNSKÝ KRAJ

Územní pracoviště v.ve. pro (vyberte z číselníku v následujícím poli) (7)
3301 | ZLIN

01 Daňové identifikační číslo (pouze číselná část) (7)
CZ []

Vše Zlin dne 03.03.2025

Pro stránku:
Předchozí stránka
Další stránka
Kontrola stránky
Přepočít

Pro celý formulář:
Protokol chyb
Přívodce
Načtení souboru
Uložení prac. souboru
Uložení k odeslání do Daňové schránky
Odeslání písemnosti
Úplný opis k tisku

Stránky
Úvod
Záhlaví
1. Oddíl - Identifikační údaje
2. Oddíl - Žádost o zrušení registrace
Jiné přílohy
Závěr

Pokyny

Generální finanční ředitelství
Lazarská 7, 117 22 Praha 1 | Technická podpora: ePodpora

Prohlášení o přítomnosti

Licenční podmínky Mapa stránek Vypnout styl
Verze: 45.2.1.39553 ze dne 14.02.2025 14:49

Obrázek 74: Záhlaví – zrušení registrace k DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

V záhlaví vyplníme pouze základní údaje jako jsou kraj finančního úřadu a územní pracoviště finančního úřadu, kterému je žádost zasílána. Dále musíme vyplnit naše daňové identifikační číslo a město a den, kdy žádost vyplňujeme. Nyní klikneme na možnost „1. Oddíl – Identifikační údaje“ v minitabulce vpravo a pokračujeme ve vyplňování.

OPUSTIT FORMULÁŘ **PORTÁL MOJE DANĚ**

Daňový portál - Elektronická podání - Žádost o zrušení registrace

Dnes je 3.3.2025

1. Oddíl - Identifikační údaje

Identifikace daňového subjektu

01 Daňové identifikační číslo (pouze číselná část) (7)
CZ []

Typ daňového subjektu (7)
P - Právnícká osoba

05 Název právnické osoby včetně dodatku (7)
Střední škola, p. o.

06 Identifikační číslo (7)
[]

Údaje o podepisující osobě (vyplňte jen v případě, kdy je osoba odlišná od daňového subjektu)

Typ podepisující osoby (7)
[]

Kód podepisující osoby (7)
[]

Příjmení (7) Jméno (a) (7)

Datum narození (7) Evidenční číslo osvědčení daňového poradce (7)

Název právnické osoby (7)

Č. právnické osoby (7)

Pro stránku:
Předchozí stránka
Další stránka
Kontrola stránky
Přepočít

Pro celý formulář:
Protokol chyb
Přívodce
Načtení souboru
Uložení prac. souboru
Uložení k odeslání do Daňové schránky
Odeslání písemnosti
Úplný opis k tisku

Stránky
Úvod
Záhlaví
1. Oddíl - Identifikační údaje
2. Oddíl - Žádost o zrušení registrace
Jiné přílohy
Závěr

Pokyny

Generální finanční ředitelství
Lazarská 7, 117 22 Praha 1 | Technická podpora: ePodpora

Prohlášení o přítomnosti

Licenční podmínky Mapa stránek Vypnout styl
Verze: 45.2.1.39553 ze dne 14.02.2025 14:49

Obrázek 75: 1. oddíl – žádost zrušení registrace k DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

V tomto oddílu vyplníme pouze naše DIČ, typ subjektu čili jestli jsme právnická či fyzická osoba, název organizace a naše IČ. Nyní pomocí kolečka myši sjedeme níže na tomto stejném oddílu a vyplníme údaje o osobě oprávněné k podpisu viz. obrázek níže.

OPUSTIT FORMULÁŘ **PORTÁL MOJE DANĚ**

Daňový portál - Elektronická podání - Žádost o zrušení registrace

00837237

Údaje o podepisující osobě (vyplňte jen v případě, kdy je osoba odlišná od daňového subjektu)

Typ podepisující osoby (?)
Kód podepisující osoby (?)
Příjmení (?) Jméno (a) (?)
Datum narození (?) Zvyklostní číslo osvědčení daňového poradce (?)
Název právnické osoby (?)
IČ právnické osoby (?)

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či podepisující osoba právnickou osobou) s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník atd.)

Funkční (?) Jméno (?)
Vztah k právnické osobě (?)
statutární orgán

Generální finanční ředitelství
Lazarská 7, 117 22 Praha 1 | Technická podpora: ePodpora

Prohlášení o přistupnosti

Licenční podmínky Mapa stránek Vypnout styl
Verze: 45.2.1.39553 ze dne 14.02.2025 14:49

PRO STRÁNKU:
Předchozí stránka
Další stránka
Kontrola stránky
Přepočít

PRO CELÝ FORMULÁŘ:
Protokol chyb
Přívodce
Načtení souboru
Uložení prac. souboru
Uložení k odeslání do Datové schránky
Odeslání písemnosti
Úplný opis k tisku

STRÁNKY
Úvod
Záhlaví
1. ODDÍL - Identifikační údaje
2. ODDÍL - Žádost o zrušení registrace
Jiné přílohy
Závěr

POKYN

Obrázek 76: 1. oddíl – žádost zrušení registrace k DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Jakmile doplníme tuto informaci, tak se můžeme posunout do druhého oddílu – Žádost o zrušení registrace. Opět klikneme na tuto možnost v minitabulce vpravo.

OPUSTIT FORMULÁŘ **PORTÁL MOJE DANĚ**

Daňový portál - Elektronická podání - Žádost o zrušení registrace

2. ODDÍL - Žádost o zrušení registrace

08 Zrušení registrace (?)

a) k dani z příjmů právnických osob (?)
N - Ne

b) plátce daně, který je plátcem:

1. daně z příjmů ze závislé činnosti (?)
N - Ne

2. daně z příjmů FO vybrané sračkou podle zvláštní sazby daně (?)
N - Ne

09 Zrušení registrace k dani z přidané hodnoty

1. plátce daně (?)
A - Ano

2. identifikované osoby (?)
N - Ne

Důvod zrušení registrace k dani z přidané hodnoty podle konkrétního ustanovení zákona o DPH:

§ 106 odst. 4 písm. a) bod 1

Po zrušení registrace plátce se chce stát identifikovanou osobou (?)
N - Ne

Obrátit plátce DPH v předchozím kalendářním roce v Kč (?)
1 228 950,00

Obrátit plátce DPH v aktuálním kalendářním roce v Kč (?)
530 335,00

Generální finanční ředitelství
Lazarská 7, 117 22 Praha 1 | Technická podpora: ePodpora

Prohlášení o přistupnosti

Licenční podmínky Mapa stránek Vypnout styl
Verze: 45.2.1.39553 ze dne 14.02.2025 14:49

PRO STRÁNKU:
Předchozí stránka
Další stránka
Kontrola stránky
Přepočít

PRO CELÝ FORMULÁŘ:
Protokol chyb
Přívodce
Načtení souboru
Uložení prac. souboru
Uložení k odeslání do Datové schránky
Odeslání písemnosti
Úplný opis k tisku

STRÁNKY
Úvod
Záhlaví
1. ODDÍL - Identifikační údaje
2. ODDÍL - Žádost o zrušení registrace
Jiné přílohy
Závěr

POKYN

Obrázek 77: 2. oddíl – zrušení registrace k DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Ve druhém oddílu tohoto formuláře se konečně dostáváme k tomu, proč jej vyplňujeme. Zde vyplňujeme žádost o zrušení registrace. Pozor musíme dát na to, že tento formulář jen společný pro všechny žádosti o zrušení registrace. Takže musíme důkladně číst, co kde potvrzujeme. V tomto oddílu nalezneme jak žádost o zrušení registrace k dani z příjmů, tak DPH. Tu daň, kterou nerušíme, tam musíme vždy zadat NE, pouze u daně, kterou rušíme, zadáváme ANO. Například tak, jak je uvedeno na obrázku výše.

Správci daně také musíme dát vědět, z jakého důvodu žádost o zrušení podáváme. Všechny možné důvody se týkají § 106 zákona o dani z přidané hodnoty. Uvedeme důvod a pokud je nutno, tak uvedeme i příjmy za předcházející a za aktuální kalendářní rok.

Po vyplnění se můžeme posunout do dalšího oddílu. Pokud máme nějakou přílohu, kterou chceme finančnímu úřadu poslat, tak v minitabulce klikneme na „Jiné přílohy“ pokud takovou přílohu nemáme, klikneme rovnou na závěr.

OPUSTIT FORMULÁŘ PORTÁL MOJE DANĚ

Daňový portál • Elektronická podání • Žádost o zrušení registrace

Dnes je 3.3.2025

Závěrečná stránka vyplnění formuláře

Chyby v písemnosti
Úspěšně jste prošli vyplněním položek formuláře. Výsledná písemnost je bez chyb a je možné ji podat na příslušný úřad.

Uložení písemnosti před odesláním
Uložení prac. souboru zobrazí stránku, kde můžete soubor před vlastním odesláním uložit na lokální disk svého počítače nebo do daňové informační schránky. Uložený soubor můžete později do aplikace načíst a dále upravovat.

Kontrola úplného opisu
Úplný opis k tisku spustí stránku pro práci s úplným opisem ve formátu PDF. Úplný opis je zobrazení písemnosti ve tvaru stanoveném Generálním finančním ředitelstvím, aplikace provede vložení vyplněných hodnot do tiskového formuláře GFR. Vy si zde úplný opis zobrazíte nebo uložíte na lokální disk svého počítače.

Uložení písemnosti k odeslání do Datové schránky
Uložení k odeslání do Datové schránky uloží zkontrolovaný XML soubor písemnosti na lokální disk, pro jeho následné odeslání do Datové schránky.

Odeslání písemnosti (příloha)
Odeslání písemnosti zobrazí stránku, která Vás provede odesláním písemnosti. Na stránce je dále možné zvolit certifikát, kterým budete písemnost podepisovat.

Generální finanční ředitelství
Lazarská 7, 117 22 Praha 1 | Technická podpora: ePodpora

Prohlášení o přístupu

Licenční podmínky Mapa stránek Vypnout styl
Verze: 45.2.1.39553 ze dne 14.02.2025 14:49

Obrázek 78: Závěr – zrušení registrace k DPH

(zdroj: vlastní zpracování)

Nyní máme všechno hotovo, a dokonce je celý formulář bez chyb, takže si ani nemůžeme vyjet protokol chyb. Takže doporučuji si formulář uložit do PC pomocí tlačítka nahoře a poté můžeme kliknout na odeslání písemnosti.

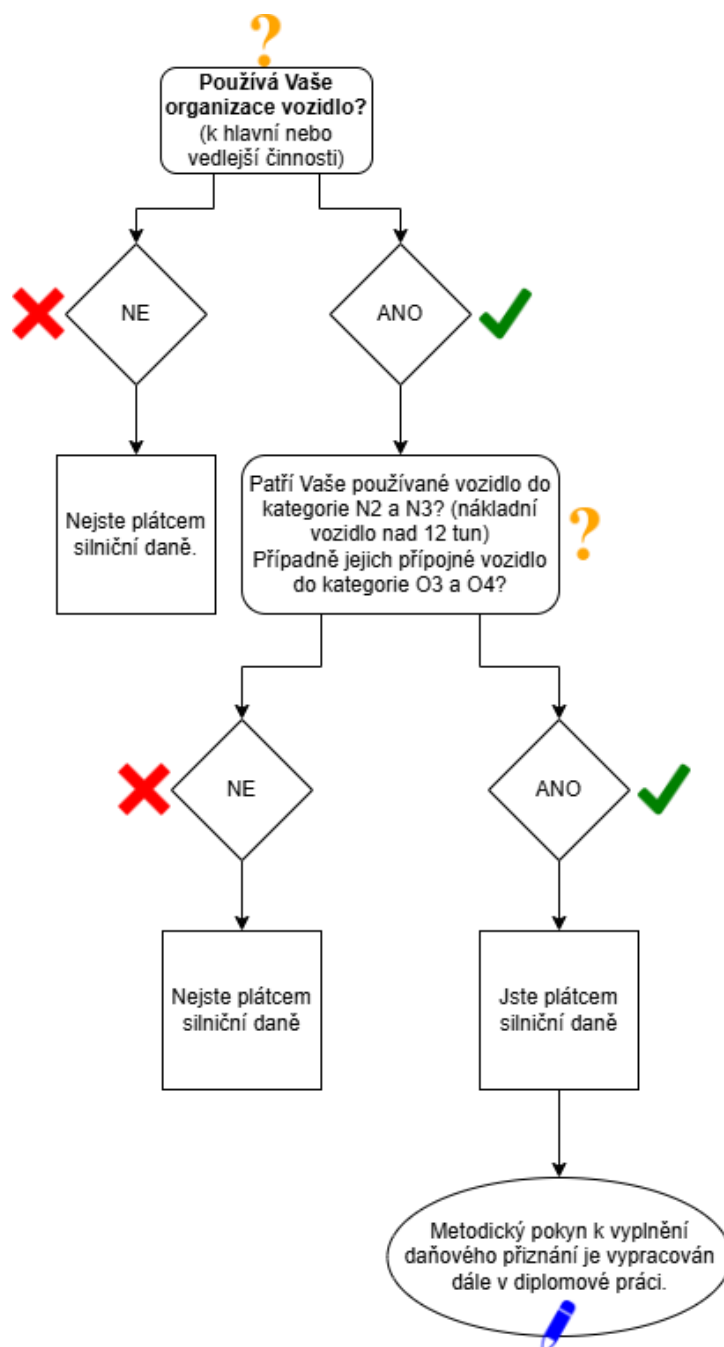
Správce daně má 30 dní na vyřízení žádosti o zrušení registrace k DPH. Plátcem DPH přestáváte být den po doručení rozhodnutí o zrušení registrace k DPH.

Důležité je opravdu hlídat datумы. Pokud například podáte žádost o zrušení registrace dne 12. 2. 2025 a rozhodnutí o zrušení obdržíte 8. 3. 2025, tak až do 8. 3. 2025 včetně vystavujete faktury s DPH. Za březen ještě budete muset podat daňové přiznání k DPH, i když jste byli plátcem jen část měsíce. V posledním daňovém přiznání je také nutné upravit odpočet DPH, pokud máte dlouhodobý majetek, u kterého jste v minulosti uplatnili DPH a stále ho vlastníte.

7.4 Silniční daň

V této kapitole je vyplněný formulář daňového přiznání k dani silniční. Přestože silniční daň prošla výraznými změnami, tak i nadále mohou existovat neziskové organizace, které mohou mít povinnost vyplnit daňové přiznání a daň zaplatit.

7.4.1 Rozhodovací strom

Obrázek 79: Silniční daň – rozhodovací strom

(zdroj: vlastní zpracování)

7.4.2 Metodický návod k silniční dani

Jako u všech daní i zde začneme na portálu MOJE Daně, kde si najdeme formulář pro silniční daň.

Obrázek 80: Hlavička – silniční daň

(zdroj: vlastní zpracování)

Začneme vyplněním hlavičky daňového přiznání. Vyplníme údaje jako kraj a územní pracoviště. Územní pracoviště pro silniční daň ve Zlínském kraji je Uherské Hradiště. Formulář tento údaj sám doplní.

Dále vyplníme naše DIČ a IČ a údaj o tom, že se jedná o právnickou osobu. Poté jen vybereme druh přiznání. Tedy jestli se jedná o řádné, dodatečné či opravné daňové přiznání.

Pokračujeme níže na stejném listu daňového přiznání.

Obrázek 81: Kód typu přiznání a kalendářní rok – silniční daň

(zdroj: vlastní zpracování)

V této části většinou pouze kontrolujeme. Zkontrolujeme kód typu přiznání. Obvykle necháváme nastavenou možnost „A“. Mezi ostatní typy patří například likvidace nebo fúze společností. A zkontrolujeme ještě kalendářní rok.

Po zkontrolování všech údajů se můžeme posunout níže pořad na stejné listu přiznání.

The screenshot shows the 'mojedaně' web application interface. The main heading is 'Daňové přiznání k dani silniční - od roku 2022 včetně'. The form is for a 'Právnícká osoba' (Legal entity). The fields are as follows:

- 9 Jméno(-a): [Empty field]
- 11 Název právnické osoby: 'Technické služby, p. o.'
- 12 Adresa místa pobytu fyzické osoby / sídla právnické osoby:
 - a) obec: 'Zlín'
 - b) PSČ: '760 01'
 - c) ulice/část obce: 'Mostní'
 - d) číslo popisné: '5139', číslo orientační: [Empty]
- 13 stát: [Dropdown menu]
- 14 Kontaktní údaje:
 - a) telefon: '576 032 120'
 - b) e-mail: 'dekanat@fame.utb.cz'
 - c) identifikátor datové schránky: 'ahqj9id'

At the bottom right, the button 'DALŠÍ STRÁNKA >' is circled in red.

Obrázek 82: Údaje o organizaci – silniční daň

(zdroj: vlastní zpracování)

V této části daňového přiznání vyplníme údaje o organizaci. Jedná se údaje jako název organizace, obec, ulice, PSČ a číslo popisné. Dále ještě vyplníme kontaktní údaje tedy telefon, e-mail a identifikátor datové schránky.

Řádek 13 vyplňují pouze organizace, které mají sídlo v zahraničí. Organizace, které mají sídlo v České republice vyplňují pouze svou adresu a řádek 13 nechávají prázdný.

Po vyplnění všech řádků kromě řádku 13 můžeme kliknout na „Další stránka“ a pokračovat do další části daňového přiznání.

mojedaně

OPUSTIT FORMULÁŘ

PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace, Údaje o poplatníkovi

☒ Údaje II. a III. oddílu, Příloha a Podpisové doložky

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Doplňující informace

Daňové přiznání k dani silniční – od roku 2022 včetně

II. ODDÍL – Údaje o vozidlech

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
2	2	12,00	800	800,00							800,00	

ePodpora

< PŘEDCHOZÍ STRÁNKA

KONTROLA STRÁNKY

DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 83: Údaje o vozidle – silniční daň

(zdroj: vlastní zpracování)

Ve II. oddílu daňového přiznání vyplníme údaje o vozidle. Všechny tyto údaje bereme z technického průkazu vozidla.

Postupně vyplníme sloupce 15 až 18. Ostatní sloupce se doplní automaticky. My už je pouze překontrolujeme nebo doplníme. Pokud by vozidlo mělo nárok na osvobození od daně nebo slevu na dani, musíme ručně tyto údaje vepsat do sloupců 24 případně 25.

Jelikož vozidlo, pro které je toto přiznání děláno nemá nárok na osvobození ani na slevu, tak máme vše vyplněno a můžeme se posunout níže na stejném listu přiznání.

mojedaně

OPUSTIT FORMULÁŘ

PROTOKOL CHYB DALŠÍ VOLBY ODESLAT

Možnosti pro vyplnění

Elektronický formulář

☐ Vstupní informace, Údaje o poplatníkovi

☒ Údaje II. a III. oddílu, Příloha a Podpisové doložky

Možnosti pro ukončení

Pokyny

Doplňující informace

Daňové přiznání k dani silniční – od roku 2022 včetně

III. ODDÍL – Údaje o podepisující osobě

Údaje o podepisující osobě

Jméno (a)

Příjmení

Datum narození

Evidenční číslo osvědčení daňového poradce

Typ podepisující osoby

Kód podepisující osoby

Název právnické osoby

IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou) s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno

Příjmení

Postavení k subjektu

STATUTÁRNÍ ORGÁN

Kontaktní osoba

Jméno

Příjmení

Titul

Telefon

576 032 120

ePodpora

< PŘEDCHOZÍ STRÁNKA

KONTROLA STRÁNKY

DALŠÍ STRÁNKA >

Obrázek 84: Údaje o podepisující osobě – silniční daň

(zdroj: vlastní zpracování)

Zde doplníme údaje o osobě, která je oprávněna za organizace podepsat daňové přiznání. Z nabídky vybereme obvykle možnost statutární orgán, ale můžeme i ručně dopsat například ředitel. Ještě doplníme telefon na tuto osobu a můžeme se kliknutím na „Další stránka“ posunout dále.

Obrázek 85: Protokol chyb – silniční daň

(zdroj: vlastní zpracování)

Naše písemnost neobsahuje žádné chyby, a proto je možné ji s klidným pocitem odeslat. Přiznání odešleme kliknutím na „Odeslat podání“. Zde vybereme možnost odeslat a podepsat elektronicky přes datovou schránku. Nezapomeňte daň i zaplatit ještě zaplatit.

7.4.3 Vozidla osvobozená od daně

Neziskové organizace mohou často vlastnit vozidla, která budou od daně osvobozena. Například sbor dobrovolných hasičů vlastníci „velké“ požární vozidlo.

Pokud toto vozidlo spadá do kategorie N2 nebo N3, tak podléhá silniční dani. Vozidla vybavená zvláštním výstražným světlem modré barvy nebo modré a červené barvy, případně doplněným zvláštním zvukovým výstražným zařízením, jsou od daně osvobozena, pokud jsou tyto skutečnosti zapsány v registru silničních vozidel.

I pro osvobozené vozidlo se musí podat daňové přiznání. Je-li toto vozidlo předmětem daně, musí se za něj podat daňové přiznání. V daňovém přiznání se toto vozidlo osvobodí na řádku 24.

7.5 Lhůty pro podání, splatnost daní a daňová kontrola

V České republice obecná pravidla pro všechny daně upravuje daňový řád. Jednotlivé daňové zákony pak upravují specifické lhůty a povinnosti. Podle daňového řádu se datum pro podání daňového prodlužuje na nejbližší pracovní den, pokud datum pro podání připadá na víkend nebo státní svátek. To znamená, že například daňové přiznání k dani z příjmů podávané elektronicky nikdy nebude mít poslední den pro podání 1. 5., jelikož se jedná o státní svátek. Termín pro podání DP se vždy prodlouží na nejbližší pracovní den. Obvykle to bude 2. 5., ale pokud bude 2. 5. sobota, tak poslední den pro podání DP bude až 4. 5.

Stejným principem se řídí i splatnost daně. Daň je splatná vždy k poslednímu dni pro podání daňového přiznání. Zde je ale nutné dávat pozor, protože daň placená převodem se považuje za zaplacenou dnem připsání na účet finančního úřadu. Takže je vhodné zadat příkaz k úhradě alespoň s denním předstihem před posledním dnem splatnosti. Pokud není daň zaplacená včas, začnou se k ní připočítávat úroky z prodlení.

Zjednodušeně se zde pokusím vysvětlit princip daňové kontroly. Finanční úřad může zahájit daňovou kontrolu, pokud ještě neuplynula lhůta pro stanovení daně, což je zpravidla 3 roky od konce lhůty pro podání daňového přiznání. Tato lhůta se ale může prodlužovat – například pokud správce daně provede úkon směřující ke stanovení daně (např. zahájení kontroly), dojde k přerušení a běží nová tříletá lhůta. Takto může být lhůta opakovaně prodlužována, avšak nejdéle do 10 let od konce lhůty pro podání přiznání. Po uplynutí této desetileté lhůty už správce daně nemůže daň stanovit ani doměřit.

8 HODNOCENÍ METODICKÝCH NÁVODŮ

8.1 Daň z příjmů

Vypracovaný metodický návod byl poskytnut ekonomce zapsaného spolku. Ekonomka má vysokoškolské vzdělání ekonomického zaměření.

Na základě metodické návodu vypracovala daňové přiznání k dani z příjmů za zapsaný spolek. Návod popsala jako užitečný a přínosný, vedoucí osobu, která jej vyplňuje krok za krokem. Na základě řízeného rozhovoru mi sdělila, že se jí líbil jazykový styl, jakým je návod psán. Dle jejích vlastních slov si připadala jako by ji někdo při vyplňování asistoval a upozorňoval na všechny důležitosti.

Ocenila i grafické zpracování. Tím je myšleno nejen červené kroužkování nejdůležitějších políček, ale především grafické zpracování rozhodovacích stromů. To je podle jejích slov je natolik jasné, že ho musí pochopit i neekonom.

8.2 Daň z nemovitých věcí

Vypracovaný metodický návod byl poskytnut ředitelce nadace. Paní ředitelka má vysokoškolské vzdělání neekonomického směru.

Na základě metodického návodu vypracovala dílčí daňové přiznání s drobnými obtížemi. Nebyla si zcela jistá u výměry pozemku a budovy na něm stojící. Podle metodické návodu chápala, že pozemek pod budovou není předmětem daně, ale nebyla si jistá prací s evidencí katastru nemovitostí.

V metodickém návodu chválila především rozhodovací strom, který ji jasně navedl na rozhodnutí, že její nadace musí podat daňové přiznání.

Metodický návod hodnotila velmi pozitivně. Dle jejích vlastních slov, kdyby daňové přiznání k dani z nemovitých věcí neviděla poprvé v životě asi by se tak nebála. Na konci uznala, že se opravdu všechny údaje pouze opisují z katastru nemovitostí a až ho člověk pochopí, tak má vyhráno.

Ocenila i vysvětlení principu fungování daně z nemovitých věcí. Tím je myšleno vysvětlení, kdy je nutné podávat daňové přiznání a kdy pouze dojde výzva k zaplacení daně. Dle jejích slov ji to nikdy nenapadlo, že by se muselo dělat daňové přiznání. Vždy pouze došla obálka a ona daň zaplatila.

8.3 Daň z přidané hodnoty

Vypracovaný metodický návod byl poskytnut účetní střední školy. Paní účetní má vysokoškolské vzdělání ekonomického i neekonomického směru.

Metodický návod hodnotila neutrálně. Dle jejích vlastních slov jí účetní program daňové přiznání sám vytvoří a spočítá daň na základě toho, jak do něj účtuje. Což je ale podle paní účetní v metodickém návodu často od autora zdůrazňováno.

Velmi pozitivně hodnotila návod výpočtu vypořádacího koeficientu. Škola, pro kterou účtuje je plátcem DPH teprve od ledna roku 2025, takže první koeficient určila odborným odhadem. Dle jejích slov se obávala, jak bude vypořádací koeficient na konci roku počítat. Tuto činnosti nikdy nedělala a pokyny ve formuláři daňového přiznání jsou podle ní psány nesrozumitelně a komplikovaně. Návod v diplomové práci ji připadá logický a srozumitelný s názornými šipkami a jasnými pokyny, jaké hodnoty používat a jak s nimi naložit.

Kopie metodického návodu pro výpočet vypořádacího koeficientu ji byla ponechána pro budoucí použití.

Dále ocenila i návod ke zrušení registrace, protože doufá, že dlouhodobě škola plátcem DPH nebude.

Kopie metodického návodu ke zrušení registrace k DPH ji byla též zanechána pro budoucí použití.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této diplomové práce bylo vytvoření metodiky pro vyplňování daňových přiznání v podmínkách neziskových organizací působících v České republice. Tato metodika měla sloužit jako praktický nástroj, který neziskovým organizacím usnadní orientaci v oblasti daňových povinností a zároveň jim pomůže naplnit jejich zákonné závazky.

V rámci praktické části práce byly zpracovány konkrétní metodické návody pro vyplňování daňových přiznání. Součástí této části byla i analýza neziskového sektoru, dále pak klíčování nákladů a tvorba kalkulací, které předcházejí samotnému zpracování daňového přiznání. V průběhu zpracování se ukázalo, že samotné vyplnění daňového přiznání nemusí být zdaleka nejsložitější částí procesu. Naopak, komplikovanějšími se mohou jevit činnosti, které mu předcházejí – zejména správné přiřazení nákladů pomocí klíčovacích mechanismů nebo správné určení daňového základu.

Přínos této práce lze spatřovat jak v praktické, tak akademické rovině. Vytvořená metodika může sloužit jako užitečný nástroj účetním neziskových organizací, kterým pomůže například s vypořádacími koeficienty nebo klíčováním nákladů. Daňovým poradcům poskytne oporu při sestavování daňových přiznání a může sloužit jako rychlý přehled specifik neziskového sektoru. Studenti ekonomických a právnických oborů v ní naleznou praktickou pomůcku pro pochopení specifik daňového režimu neziskových organizací. Akademici ji pak mohou využít jako podpůrný materiál ve výuce.

Přestože práce splnila stanovený cíl, je třeba upozornit na určitá omezení. Metodika byla vytvořena na základě konkrétních případů a rozhodovacích modelů, které nemusejí být univerzálně použitelné ve všech typech neziskových organizací. Vzhledem k různorodosti činností a struktury těchto subjektů by bylo vhodné v budoucnu tuto metodiku dále rozpracovat a doplnit ji například o specifické případy veřejných výzkumných institucí, náboženských společností či politických hnutí.

Závěrem lze konstatovat, že ačkoliv se tato práce zaměřila na vybraný výsek problematiky daňových povinností neziskových organizací, podařilo se vytvořit praktický nástroj, který může být užitečný pro každodenní praxi. Vzhledem k rozsahu a různorodosti neziskového sektoru nelze obsáhnout všechny jeho specifika, nicméně předložená metodika může posloužit jako pevný základ pro lepší porozumění této oblasti. Problematikou neziskových organizací bude třeba zabývat se i nadále. Přípravovaná novela zákona o účetnictví může přinést výrazné změny i do této oblasti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

AMBROŽ, Jan a KULKOVÁ, Radmila, 2025. *Výchova, vzdělávání (školství) a režim DPH*. Online. Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály. 4.2.2025. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/vychova-vzdelavani-skolstvi-a-rezim-dph-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Erh15QSgtZoWiKXOjTvQ6xtrJfTGJxQrnQ/>. [cit. 2025-02-11].

BRABEC, Miroslav, 2019. *Obecně prospěšná společnost - základní pojmy*. Online. Účetnictví nevýdělečné organizace profi. 10.1.2019. Dostupné z: <https://www.ucetnictvino.cz/33/obecne-prospesna-spolecnost-zakladni-pojmy-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EhYe16P57QgnnvAH5mozB2nVRYFLS2WAvA/>. [cit. 2025-03-14].

BÝMA, Miroslav, 2020. *Postup při zřizování příspěvkové organizace*. Online. Vydavatelství Profi Press. Dostupné z: <https://moderniobec.cz/postup-pri-zrizovani-prispevkove-organizace/>. [cit. 2025-03-14].

CARUANA, Josette; BISOGNO, Marco a SICILIA, Mariafrancesca, 2023. *Measurement in Public Sector Financial Reporting*. Bingley: Howard House. ISBN 978-1-80117-161-8.

Daňové zákony k 1. 1. 2025, 2025. Ostrava - Svinov: Sagit. ISBN 978-80-7488-660-7.

DOBROZEMSKÝ, Václav a STEJSKAL, Jan, 2015. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-799-7.

EGOVERNMENT, 2024. *Žádost o zrušení registrace k dani z přidané hodnoty*. Online. EGOVERNMENT. Gov.cz. 15.10.2024. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/sluzby-vs/zadost-o-zruseni-registrace-k-dani-z-pridane-hodnoty-S20025>. [cit. 2025-03-03].

EU 218/858: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/858 ze dne 30. května 2018 o schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla a o dozoru nad trhem s nimi, o změně nařízení (ES) č. 715/2007 a č. 595/2009 a o zrušení směrnice 2007/46/ES (Text s významem pro EHP.), 2018. In: .

FINANČNÍ SPRÁVA, 2025. *Společenství vlastníků jednotek*. Online. Finanční správa. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pravnicke-osoby/spolecenstvi-vlastniku-jednotek>. [cit. 2025-03-04].

FINANČNÍ SPRÁVA, 2025. *Veřejně prospěšný poplatník*. Online. FINANČNÍ SPRÁVA. Finanční správa. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pravnicke-osoby/verejne-prospesny-poplatnik>. [cit. 2025-03-04].

FISCHER, Ronald C., 2023. *State and Local Public Finance*. Online. Fifth edition. New York: Routledge. ISBN 978-1-003-03064-5. Dostupné z: <https://doi.org/10.4324/9781003030645>. [cit. 2025-03-18].

GOLA, Petr, 2024. *Silniční daň za rok 2023: Sazby, zrušení a kdo se jí nevyhne*. Online. E15. 4. ledna 2024. Dostupné z: <https://www.e15.cz/finexpert/danove-priznani/silnicni-dan-za-rok-2023-sazby-zruseni-a-kdo-se-ji-nevyhne-1411754>. [cit. 2025-02-18].

IHORI, Toshihiro, 2017. *Principles of public finance*. Online. Springer texts in business and economics. Singapore: Springer. ISBN 978-981-10-2389-7. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/978-981-10-2389-7>. [cit. 2025-03-18].

JAROLÍMOVÁ, Blanka, 2024. *Úvod do daní: Základní daňové principy*.

JOŠT, Marek, 2024. Dary, dotace a jiná bezúplatná plnění v účetnictví nestátních neziskových organizací a daních. *Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí*. Roč. 2024, č. 4, s. 18-32. ISSN 1213-3493.

KADLEC, Michal, 2022. *Plnění mimo předmět daně a osvobozená plnění v DPH*. Online. Portál.POHODA. 5. 10. 2022. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dph/plneni-mimo-predmet-dane-a-osvobozena-plneni-v-dph/>. [cit. 2025-02-11].

Kdo, kdy a proč platí DPH? Provedeme vás úskalími daňové legislativy, 2025. Online. BusinessInfo. 06.02.2025. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/kdo-kdy-a-proc-plati-dph-provedeme-vas-uskalimi-danove-legislativy/>. [cit. 2025-02-18].

KRYŠKOVÁ, Šárka, 2022. *Nestátní neziskové organizace - právní úprava, účetnictví, audit, daně*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges. ISBN 978-80-7502-610-1.

KUNEŠ, Zdeněk, 2023. *DPH - výchovná a vzdělávací činnost*. Online. ŠkolaProfi. 1. 9. 2023. Dostupné z: <https://www.skolaprofi.cz/33/dph-vychovna-a-vzdelavaci-cinnost-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgFdm51UjfhkRnR8ThFm3M-MB8q2Z8oGSQ/>. [cit. 2025-02-11].

MÁČE, Miroslav, 2018. *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Účetnictví a daně. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2002-4.

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, 2021. *Porušení rozpočtové kázně podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů*. Online. Epravo.cz. 6. 9. 2021. Dostupné z: https://www.epravo.cz/top/clanky/poruseni-rozpocetove-kazne-podle-rozpocetovych-pravidel-uzemnich-rozpocetu-113530.html#_ftn1. [cit. 2025-04-07].

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena, c2011. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně : určeno zejména pro: územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, nevýdělečné organizace*. 11. aktualiz. vyd. Účetnictví. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7263-675-4.

MLÁDKOVÁ, Renata, 2025. *Specifika účtování neziskovek*. Online. Podnikavé duše. Dostupné z: <https://podnikaveduse.cz/klientska-sekce/jak-na-ucetnictvi-clenska-sekce/specifika-uctovani-neziskovek/>. [cit. 2025-03-13].

MŠMT, 2025. *Rejstřík škol a školských zařízení*. Online. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné z: <https://isv.gov.cz/rssz/prehled>. [cit. 2025-02-20].

Neziskové organizace, 2020. Online. In: ČSÚ. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/neziskove-organizace>. [cit. 2025-02-20].

NOVÁKOVÁ, Miroslava, 2025. *Místo plnění*. Online. Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály. 22.01.2025. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/misto-plneni-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EszVpWbIDSYnhL8ViW7fj-g/>. [cit. 2025-02-11].

NOVÁKOVÁ, Miroslava, 2025. *Osvobozená plnění bez nároku na odpočet dan*. Online. Živnostník.cz. 06.02.2025. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/33/osvobozena-plneni-bez-naroku-na-odpocet-dane-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EszVpWbIDSYn8WKN7hUeZt72ZspOsA8wwA/>. [cit. 2025-02-11].

OCHRANA, František; PAVEL, Jan a VÍTEK, Leoš, 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Grada. ISBN 978-80-247-8353-6. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/kniha/verejny-sektor-a-verejne-finance-460/>.

OTRUSINOVÁ, Milana a KUBÍČKOVÁ, Dana, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. C.H. Beck pro praxi. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

OTRUSINOVÁ, Milana, 2025. *Přednáška z předmětu hospodaření neziskových organizací*.

OUDA, Hassan, 2024. *Long-Term Financial Sustainability Accounting and Reporting in the Public Sector*. Online. London: Routledge. ISBN 9781003295174. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.4324/9781003295174>. [cit. 2025-03-24].

PELC, Vladimír, 2010. *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-190-1.

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2023. *Jaká jsou specifika DPH v nestátních neziskovkách?* Online. Connect Economic Group. 3. 1. 2023. Dostupné z: <https://www.connectgroup.cz/post/jaka-jsou-specifika-dph-v-nestatnich-neziskovkach>. [cit. 2025-02-18].

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2024. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky: 4., aktualizované vydání*. 4., aktualizované vydání. Účetnictví a daně. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-5249-0.

POWELL, Walter W. a BROMLEY, Patricia, 2020. *The Nonprofit Sector*. 3. vydání. Stanford University Press. ISBN 9781503611085.

PROKÚPKOVÁ, Danuše, 2016. *Průvodce účetnictvím veřejných financí*. Vydání: 1. české. Veřejná správa. Praha: Český institut interních auditorů. ISBN 978-80-86689-54-8.

Příklady použití koeficientů 1,20 a 1,22 při výpočtu základu daně ze staveb a jednotek u jednotky, 2014. Online. In: Finanční správa. Dostupné z: https://financnisprava.gov.cz/cs/vyhledavani?q=FAQ-2_DNeV_2014. [cit. 2025-02-18].

SEYFOR, A. S., 2025. *Kategorie účetních jednotek: zjistěte kam patříte*. Online. MoneyS3 Blog. 07. 01. 2025. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/ucetnictvi-2/kategorie-ucetnich-jednotek-zjistete-kam-patrite/>. [cit. 2025-04-03].

SEYFOR, A. S., 2025. *Kontrolní hlášení k DPH: vše důležité, co potřebujete vědět*. Online. MoneyS3 Blog. 12.02.2025. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/vse-dulezite-potrebuje-vedet-kontrolnim-hlaseni/>. [cit. 2025-02-28].

ZLÍNSKÝ KRAJ, 2025. *Neziskový sektor*. Online. Zlínský kraj. 5. března 2025. Dostupné z: <https://zlinskykraj.cz/neziskovy-sektor>. [cit. 2025-03-18].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Počet neziskových organizací ve městech USA	34
Obrázek 2: Místo plnění – dodání zboží	51
Obrázek 3: Místo plnění – poskytnutí služby	52
Obrázek 4: Nestátní neziskové organizace	59
Obrázek 5: Daň z příjmů PO – rozhodovací strom.....	73
Obrázek 6: Kategorie účetních jednotek.....	76
Obrázek 7: Hlavička daňového přiznání – daň z příjmů PO	77
Obrázek 8: Zdaňovací období – daň z příjmů PO	77
Obrázek 9: Údaje o poplatníkovi – daň z příjmů PO.....	78
Obrázek 10: Údaje o daňovém přiznání – daň z příjmů PO	78
Obrázek 11: Řádky 10-70 – daň z příjmů PO.....	79
Obrázek 12: Příloha k ř. 40 – daň z příjmů PO.....	81
Obrázek 13: Řádky 100-140 – daň z příjmů PO.....	81
Obrázek 14: Řádky 150-170 – daň z příjmů PO.....	82
Obrázek 15: Řádky 200-220 – daň z příjmů PO.....	83
Obrázek 16: Příloha č.1/J II. Oddíl – daň z příjmů PO.....	83
Obrázek 17: Řádky 230-270 – daň z příjmů PO.....	84
Obrázek 18: Konec III. oddílu – daň z příjmů PO.....	85
Obrázek 19: IV. oddíl – daň z příjmů PO	86
Obrázek 20: V. oddíl – daň z příjmů PO	86
Obrázek 21: Podpisová část – daň z příjmů PO.....	87
Obrázek 22: Účetní závěrka – daň z příjmů PO	87
Obrázek 23: Účetní závěrka + příloha – daň z příjmů PO.....	88
Obrázek 24: Protokol chyb – daň z příjmů PO	88
Obrázek 25: Daň z nemovitých věcí – rozhodovací strom.....	89
Obrázek 26: Základní údaje – daň z nemovitých věcí.....	91
Obrázek 27: Základní údaje o organizaci – daň z nemovitých věcí	91
Obrázek 28: Údaje k dani z pozemků – daň z nemovitých věcí.....	92
Obrázek 29: Informace o pozemku z katastru nemovitostí	93
Obrázek 30: Informace o majiteli z katastru nemovitostí.....	93
Obrázek 31: Vyplněné údaje k dani z pozemků – daň z nemovitých věcí	94
Obrázek 32: Kontrola řádků – daň z nemovitých věcí	95
Obrázek 33: Kontrola řádků 2 – daň z nemovitých věcí	95
Obrázek 34: Vyplněné údaje k dani ze staveb a jednotek – daň z nemovitých věcí	96

Obrázek 35: Vyplněné údaje k dani ze staveb a jednotek 2 – daň z nemovitých věcí	96
Obrázek 36: Kontrola řádků (stavby) – daň z nemovitých věcí	97
Obrázek 37: Kontrola řádků (stavby) – daň z nemovitých věcí	97
Obrázek 38: Čtvrtý oddíl DP – daň z nemovitých věcí	98
Obrázek 39: Podpisová část DP – daň z nemovitých věcí	99
Obrázek 40: Poslední část DP – daň z nemovitých věcí	99
Obrázek 41: Protokol chyb – daň z nemovitých věcí	99
Obrázek 42: Daň z přidané hodnoty – rozhodovací strom	101
Obrázek 43: Volba formuláře pro DPH	104
Obrázek 44: Základní údaje – DPH	104
Obrázek 45: Označení plátce a název organizace – DPH	105
Obrázek 46: Adresa a další údaje organizace – DPH	106
Obrázek 47: Údaje o podepisující osobě – DPH	106
Obrázek 48: Výpočet daně – DPH	107
Obrázek 49: Zdůraznění přenesené daňové povinnosti – DPH	108
Obrázek 50: Ostatní plnění s nárokem na odpočet – DPH	109
Obrázek 51: Nárok na odpočet – DPH	109
Obrázek 52: Krácení nároku na odpočet – DPH	110
Obrázek 53: Výpočet daně – DPH	111
Obrázek 54: Jiné přílohy – DPH	111
Obrázek 55: Protokol chyb – DPH	112
Obrázek 56: Zálohový koeficient – DPH	113
Obrázek 57: Výpočtová tabulka koeficientů – DPH	114
Obrázek 58: Výřez z tabulky koeficientů – DPH	115
Obrázek 59: Výřez 2 z tabulky koeficientů – DPH	115
Obrázek 60: Vypořádací koeficient – DPH	115
Obrázek 61: Upozornění na detail – DPH	116
Obrázek 62: Základní informace – kontrolní hlášení	118
Obrázek 63: Název organizace – kontrolní hlášení	118
Obrázek 64: Údaje o organizaci – kontrolní hlášení	119
Obrázek 65: Údaje o podepisující osobě – kontrolní hlášení	119
Obrázek 66: Oddíl A – kontrolní hlášení	120
Obrázek 67: Oddíl B – kontrolní hlášení	120
Obrázek 68: Oddíl B.3. – kontrolní hlášení	121
Obrázek 69: Oddíl C – kontrolní hlášení	122

Obrázek 70: Možnost ukončení – kontrolní hlášení	122
Obrázek 71: Protokol chyb – kontrolní hlášení	123
Obrázek 72: Elektronické formuláře – zrušení registrace k DPH	126
Obrázek 73: Formulář – zrušení registrace k DPH.....	126
Obrázek 74: Záhloví – zrušení registrace k DPH	127
Obrázek 75: 1. oddíl – žádost zrušení registrace k DPH	127
Obrázek 76: 1. oddíl – žádost zrušení registrace k DPH	128
Obrázek 77: 2. oddíl – zrušení registrace k DPH	128
Obrázek 78: Závěr – zrušení registrace k DPH	129
Obrázek 79: Silniční daň – rozhodovací strom.....	130
Obrázek 80: Hlavička – silniční daň.....	131
Obrázek 81: Kód typu přiznání a kalendářní rok – silniční daň	132
Obrázek 82: Údaje o organizaci – silniční daň	132
Obrázek 83: Údaje o vozidle – silniční daň.....	133
Obrázek 84: Údaje o podepisující osobě – silniční daň.....	133
Obrázek 85: Protokol chyb – silniční daň.....	134

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Klíčování nákladů – pronájem tělocvičny	64
Tabulka 2: Klíčování nákladů 2 – pronájem tělocvičny	65
Tabulka 3: Struktura nákladů a výnosů.....	66
Tabulka 4: Roztřídění výnosy a nákladů podle základu daně	67
Tabulka 5: Klíčování – spolek	68
Tabulka 6: Klíčování – škola	69
Tabulka 7: Vysvětlující tabulka – kontrolní hlášení	117

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CSÚIS	centrální systém účetních informací státu
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DIČ	daňové identifikační číslo
DP	daňové přiznání
DPH	daň z přidané hodnoty
GAAP	Generally Accepted Accounting Principles (americké všeobecně uznávané účetní principy)
HDP	hrubý domácí produkt
IČ	identifikační číslo
IPSAS	International Public Sector Accounting Standards
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	nestátní neziskové organizace
NOZ	Nový občanský zákoník
OSS	organizační složky státu
PC	počítač
PO	právnícká osoba
POe	příspěvková organizace
PSČ	poštovní směrovací číslo
Ř.	řádek
SVJ	společenství vlastníků jednotek
USA	Spojené státy americké
ÚSC	územně samosprávné celky
ZD	základ daně
z. s.	zapsaný spolek

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Název první přílohy

PŘÍLOHA P I: NÁZEV PRVNÍ PŘÍLOHY

Obsah první přílohy.